

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

**Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και
Νέων Τεχνολογιών**

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
«Δικτυακές Πόλεις και Αναπαραστάσεις»**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

**«Παπαστράτεια Αγρινίου»
Μία Πρόταση Αναβίωσης των Εορτών**

Δάμπλια Σταματία – Ελένη (AM 003)

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ:

**Παναγιώτα Πάντζου
Γεωργία - Κλειώ Γκουγκουλή
Έλλη Λεμονίδου**

ΑΓΡΙΝΙΟ 2019

Αυτός ο κόσμος, όλος μαζί, μου έδωσε το συναίσθημα πως δεν είμαι μια αδέσποτη μονάδα, ένα άχερο στ' αλώνι. Μου έδωσε τη δύναμη να κρατηθώ ανάμεσα στους χαλασμούς που ήταν της μοίρας μου να δω. Κι ακόμη, μ' έκανε να νιώσω, όταν ξαναείδα το χόμα που με γέννησε, πως ο άνθρωπος έχει ρίζες, κι όταν τις κόψουν πονεί, βιολογικά, όπως όταν τον ακρωτηριάζουν.

Κι όλα τούτα θα μπορούσα να τα ονομάσω με τη λέξη παράδοση, που την ακούμε κάποτε ψυχρά και μας φαίνεται υπόδικη.

Αλήθεια, υπάρχουν ροπές που νομίζουν πως η παράδοση μας στρέφει σε έργα παρωχημένα και ανθρώπους παρωχημένους, πως είναι πράγμα τελειωμένο και άχρηστο για τις σημερινές μας ανάγκες, πως δεν μπορεί να βοηθήσει σε τίποτε τον σημερινό τεχνοκρατικό άνθρωπο που αμφιταλαντεύεται ανάμεσα στην κατάσταση του θηρίου και την κατάσταση του ανδροειδούς. Η παράδοση είναι λοιπόν ένα περιττό βάρος που πρέπει να εξοβελιστεί.

Μου φαίνεται πως αυτές οι ροπές εκπορεύονται από τη σύγχρονη απελπισία για την αξία του ανθρώπου. Είναι συμπτώματα ενός πανικού, που εν ονόματι του ανθρώπου τείνουν να κατακερματίσουν την ψυχή του ανθρώπου. Όμως, τι απομένει αν βγάλουμε από τη μέση τον άνθρωπο;

Είμαστε ένας λαός με παλικαρίσια ψυχή, που κράτησε τα βαθιά κοιτάσματα της μνήμης του σε καιρούς ακμής και σε αιώνες διωγμών και άδειων λόγων. Τώρα που ο τριγυρινός μας κόσμος μοιάζει να θέλει να μας κάνει τρόφιμους ενός οικουμενικού πανδοχείου, θα την απαρηγηθούμε άραγε αυτή τη μνήμη;

Θα το παραδεχτούμε τάχα να γίνουμε απόκληροι;

Δε γυρεύω μήτε το σταμάτημα, μήτε το γύρισμα προς τα πίσω, γυρεύω το νου, την ευαισθησία και το κουράγιο των ανθρώπων να προχωρούν εμπρός.

Γιώργος Σεφέρης, Η γλώσσα στην ποίησή μας, 1964

«Έχω την ιδιοτροπία να πιστεύω στον εαυτό μας»

Ευχαριστίες

Η παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια των μεταπτυχιακών σπουδών και φοίτησης στο ΠΜΣ, «Δικτυακές Πόλεις και Αναπαραστάσεις» του Τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών (νυν Ιστορικού Αρχαιολογικού) του Πανεπιστημίου Πατρών που εδρεύει στο Αγρίνιο, υπό την επίβλεψη της Καθηγήτριας κας Παναγιώτας Πάντζου, την οποία ευχαριστώ θερμά για την υπομονή και το χρόνο που διέθεσε. Παράλληλα θα ήταν αβλεψία να μην ευχαριστήσω και τα υπόλοιπα δύο μέλη της Επιτροπής την κ. Γεωργία-Κλειώ Γκουγκουλή και την κ. Έλλη Λεμονίδου χωρίς την πολύτιμη βοήθεια και τις παρατηρήσεις των οποίων η εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας δεν θα ήταν δυνατή.

Όσο αφορά τους ανθρώπους εντός του Τμήματος ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω και στην Γραμματεία για την πολύτιμη βοήθειά της κατά την διάρκεια των σπουδών καθώς επίσης και στους συμφοιτητές του Τμήματος για τις κοινές μας ανησυχίες και αναζητήσεις.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω επίσης θερμά ορισμένα πρόσωπα (εξωπανεπιστημιακά) που με βοήθησαν αρκετά κυρίως στην ανεύρεση αρχειακού και όχι μόνο υλικού :

- Τον κ. Χρήστο Θετάκη, τον Πρόεδρο της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου
- Τον κ. Νικόλαο Κανή, εκδότη της εβδομαδιαίας τοπικής εφημερίδας *ΜΑΧΗΤΗΣ*
- Το δημοσιογράφο Λευτέρη Τηλιγάδα

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω και όλους εκείνους που με τον έναν ή τον άλλο τρόπο βοήθησαν στην ολοκλήρωση της συγκεκριμένης μελέτης. Εύχομαι σε όποια χέρια και αν βρεθεί στο μέλλον η παρούσα εργασία, να αποτελέσει όσο το δυνατόν γίνεται μία μικρή πηγή έμπνευσης για τον εμπλουτισμό των πολιτιστικών δρώμενων της πόλης του Αγρινίου, και μακάρι ίσως κάποια στιγμή από μια μικρή θεωρητική πρόταση, να αποτελέσει τη βάση υλοποίησης μιας σειράς νέων εορτών-φεστιβάλ.

*Η σχέση του ανθρώπου με το παρελθόν του
είναι ζωντανή και αδιάλειπτη,
καθώς το σήμερα θρέφεται από τα περασμένα
και τα μελλούμενα από το σήμερα.*

(Μητούλα Ρ., 2006)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	8
Abstract	9
Εισαγωγή	10

Α΄ ΜΕΡΟΣ

Θεωρητικό πλαίσιο

Κεφάλαιο 1 : Το φεστιβάλ ως εργαλείο τοπικής ανάπτυξης.

1.1 Η έννοια του φεστιβάλ	13
1.2 Κατηγοριοποιήσεις των φεστιβάλ.....	15
1.3 Φεστιβάλ-Παράδοση και επινοημένη παράδοση.....	16
1.4 Τα φεστιβάλ και η τοπική ανάπτυξη.....	21
1.5 Πετυχημένα φεστιβάλ στον Ελλαδικό χώρο	24

Β΄ ΜΕΡΟΣ

Μελέτη περίπτωσης

Κεφάλαιο 2 : Ιστορικό πλαίσιο “Παπαστράτειων Εορτών”.

2.1 Η πόλη του Αγρινίου.....	28
2.2 Η Οικογένεια Παπαστράτου – Ο Ευάγγελος Παπαστράτος.....	30
2.3 Η Γυμναστική Εταιρεία Αγρινίου και τα Παπαστράτεια.....	32

Κεφάλαιο 3 : «Παπαστράτεια, Εορτές Ανοίξεως και Αγώνες»

3.1 Η αρχή.....	35
3.2 Η προετοιμασία.....	41
3.3 Η προώθηση και η προβολή των εορτών.....	42
3.4 Η δομή.....	45

3.4.1	Οι αθλητικές εκδηλώσεις.....	45
3.4.2	Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις.....	47
3.4.2.1	Χορευτικά συγκροτήματα παραδοσιακών χορών.....	47
3.4.2.2	Οι θεατρικές και μουσικές εκδηλώσεις.....	49
3.4.2.3	Εκδηλώσεις Λόγου και Τέχνης.....	51
3.5	Η σημασία των εορτών Παπαστράτεια.....	52
3.6	Οι αδυναμίες και οι λόγοι διακοπής της διεξαγωγής τους.....	55
3.7	Παρόμοιες εορτές στον Ελλαδικό χώρο που αναβίωσαν.....	56

Κεφάλαιο 4 : «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης» μία πρόταση αναβίωσης.

4.1	Οι στόχοι και η σημασία του αναβιωμένου φεστιβάλ.....	61
4.2	Η νέα ονομασία και ο φορέας διαχείρισης των αναβιωμένων εορτών	64
4.3	Η τοποθεσία και ο χρόνος διεξαγωγής τους.....	66
4.4	Το λογότυπο και το μήνυμα των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης».....	67
4.5	Το κοινό στο οποίο θα στοχεύουν οι νέες εορτές - φεστιβάλ.....	69
4.6	Κοινωνικά μέσα δικτύωσης και «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης».....	70
4.7	Οι πολιτιστικές διαδρομές στο πλαίσιο των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης».....	71
4.8	Το προτεινόμενο πλάνο διεξαγωγής του νέου φεστιβάλ και οι επιπρόσθετες εναλλακτικές δράσεις του	73
4.9	Πτυχές οικονομικών θεμάτων των νέων εορτών	78
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	81

	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	87
--	---------------------------	-----------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	Ευεργεσίες αφων Παπαστράτου στην πόλη του Αγρινίου.....	95
--------------------	---	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 Η Γυμναστική Εταιρεία Αγρινίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.1	Φυλλάδιο Γ.Ε.Α	97
---------------	----------------------	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2	Συμμετοχές της Γ.Ε.Α. σε τοπικά και διεθνή φεστιβάλ.....	98
---------------	--	----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 Ενδεικτικά προγράμματα της εποχής για τα ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.1	Το Πρόγραμμα του 1960 και του 1961.....	99
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2	Το Πρόγραμμα του 1964.....	100
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.3	Το Πρόγραμμα του 1966.....	101
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.4	Το Πρόγραμμα του 1970.....	105
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.5	Το Πρόγραμμα του 1971.....	106
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.6	Το Πρόγραμμα του 1972.....	107
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.7	Το Πρόγραμμα του 1976 και η αφίσα του 1978.....	109
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.8	Το Πρόγραμμα του 1979.....	111
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.9	Το Πρόγραμμα του 1981.....	114
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.10	Το Πρόγραμμα του 1982.....	115

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 Ενδεικτικές προτάσεις μηνυμάτων/σλόγκαν των αναβιωμένων Εορτών.....116

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 Επιπρόσθετες εναλλακτικές δράσεις του αναβιωμένου φεστιβάλ Αγρινίου.....117

Κατάλογος πινάκων εργασίας 119

Κατάλογος φωτογραφιών-εικόνων εργασίας..... 120

Περίληψη

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται την μελέτη των Παπαστράτειων εορτών στην πόλη του μεταπολεμικού Αγρινίου από την θεσμοθέτησή τους μέχρι και την τελική παύση τους. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολιτιστικές εκδηλώσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μοχλός ενδυνάμωσης της τοπικής ανάπτυξης και μικροοικονομίας, στην παρούσα εργασία γίνεται προσπάθεια να οργανωθεί και να δημιουργηθεί μια πρόταση μερικής αναβίωσης των συγκεκριμένων Εορτών και αναλύονται οι ιδιαίτερες πτυχές ενός τέτοιου εγχειρήματος. Τα τελευταία χρόνια αρκετές πόλεις επενδύουν στον πολιτισμό και μέσω των πολιτιστικών γεγονότων υπηρετούν τον κοινωνικο-αναπτυξιακό τους ρόλο, Η συνέργεια πολιτισμού και τουρισμού σύμφωνα και με τον Καραχάλη (2011), οδηγεί σε αναζωογόνηση της τοπικής κοινωνίας και υπό προϋποθέσεις και σε οικονομική άνθιση. Ο θεσμός του φεστιβάλ ειδικότερα, φαίνεται ότι μπορεί και εξασφαλίζει αρκετά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες εμπλουτίζοντας το τουριστικό τους προϊόν και αναβαθμίζοντας την εικόνα τους.

Λέξεις – Κλειδιά: Πολιτισμός, Φεστιβάλ, Τοπική Ανάπτυξη, Δήμος Αγρινίου, Εορτές Παπαστράτεια, Αναβίωση.

Abstract

The present research explores the study of the Papastratian's Spring Feasts in the post-war town of Agrinio from their institutionalization until their final cessation. Given that cultural events can be used as a lever to stimulate local development and economy in the present work, it is attempted to organize and create a proposal for a partial revival of these Feasts and to analyze the particular aspects of such a venture.

Recently, there is a tendency for several cities to invest in Culture and through their cultural events to serve their sociol-developmental role. According to Karahalis (2011), the cooperation of culture and tourism leads to the revitalization of local society and under conditions, to economic prosperity. The institution of the festival, in particular, seems to be able to provide many benefits to the local communities by enriching their tourist product and upgrading their overall image.

Key words: Culture, Festival, Local Development, Municipality of Agrinio city, Feasts of Papastratia, Revival.

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται την μελέτη των Παπαστράτειων εορτών στην πόλη του μεταπολεμικού Αγρινίου από την θεσμοθέτησή τους μέχρι το λυκαυγές και την τελική παύση τους. Η ανάλυση του συγκεκριμένου θέματος κινείται στα πλαίσια μιας πρότασης (Κεφάλαιο 4 της παρούσης) για την αναβίωση των συγκεκριμένων Εορτών. Άρα, το κύριο και βασικό θέμα της παρούσας εργασίας που αποτελεί και την ραχοκοκαλιά της είναι οι εορτές Παπαστράτεια όπως αυτές οργανώθηκαν και διεξήχθησαν έως και το 1982 οπότε διακόπηκαν. Το δεύτερο ζητούμενο, όπως εξάγεται και από τον τίτλο της παρούσης εργασίας, είναι η πρόταση αναβίωσης των συγκεκριμένων εορτών ως ένα νέο εγχείρημα με την μορφή φεστιβάλ, με νέο όνομα και όραμα υπό τον διαχειριστικό έλεγχο της τοπικής αυτοδιοίκησης ως όχημα για περαιτέρω τοπική πολιτιστική ανάπτυξη. Τί κάνει όμως το συγκεκριμένο θέμα τόσο ελκυστικό και άξιο προσοχής; Τα Παπαστράτεια ως εορτές Ανοιξέως για την πόλη του Αγρινίου υπήρξαν ένας θεσμός που για αρκετά χρόνια ήταν η καρδιά των πολιτιστικών γεγονότων της Δυτικής Ελλάδας με πανελλήνια μάλιστα εμβέλεια. Αρκετές μελέτες¹ αποδεικνύουν ότι τέτοιας κλίμακας γεγονότα δύναται να είναι μοχλοί ανάπτυξης για τις εκάστοτε τοπικές κοινωνίες, σημεία συνάντησης, έκφρασης και δημιουργίας με πολλαπλά οφέλη. Τί οφέλη παρείχαν και παρέχουν αλήθεια; Εξασφαλίζουν αντίστοιχα οφέλη τα όποια έξοδα διεξαγωγής τους; Τα πολιτιστικά αγαθά πώς μπορούν να προσμετρηθούν σε οικονομικούς μόνο όρους; Αυτά είναι κάποια από τα ερευνητικά ερωτήματα που μας κέντρισαν το ενδιαφέρον και ασχοληθήκαμε με το συγκεκριμένο θέμα. Γενικεύοντας, είναι σημαντικό να ξεκαθαριστούν οι λόγοι της γέννησης τέτοιων γεγονότων στον Ελλαδικό χώρο μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου κάτι το οποίο συνέβη όπως φαίνεται και από την βιβλιογραφία (βλέπε ενδεικτικά Ζορμπά, 2014) και στην Ευρώπη της εποχής. Η σημερινή κατάσταση όσο αφορά τα πολιτιστικά δρώμενα σε περιφερειακό επίπεδο έχει ανάγκη παρόμοια γεγονότα; Υπάρχει δηλαδή χώρος και ζήτηση για νέα φεστιβάλ προσαρμοσμένα στον τοπικό χαρακτήρα και στις σύγχρονες ανάγκες των πολιτών;

Σε κάθε εργασία - έρευνα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα εκείνα μεθοδολογικά εργαλεία μέσω των οποίων θα προσεγγιστεί το αντικείμενο της μελέτης

¹ Βλέπε ενδεικτικά : (Σακκάς, 2017 ; Καραχάλης, 2007 ; Νικολακάκη, 2014 ; Αναγνώστου, 2018 ; Γιαννοπούλου & Γκοντοβανιούκ, 2019).

με τέτοιον τρόπο ώστε να δύναται εν τέλει να εξαχθούν συγκεκριμένα συμπεράσματα. Για την εκπόνηση λοιπόν, της παρούσας εργασίας χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ανασκόπησης βιβλιογραφίας, η ανάλυση των βασικών εννοιών και η μελέτη συγκεκριμένης περίπτωσης που εξειδικεύει τελικά την όλη θεωρητική ανάλυση και διαφωτίζει συγκεκριμένες πτυχές της. Έγινε προσπάθεια όλα μαζί, βιβλιογραφία, βασικές έννοιες του όρου του φεστιβάλ και τοπικών και μη γεγονότων υπό το πρίσμα της συγκεκριμένης έρευνας που άπτεται κοινωνιολογικών και πολιτιστικών θεμάτων να ενωθούν και να οδηγήσουν σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις - απαντήσεις.

Η παρούσα εργασία αποτελείται από δύο μέρη. Στο Α΄ μέρος, σκιαγραφούνται οι βασικές έννοιες που κρίνεται σκόπιμο να αναλυθούν λόγω της πολυσημίας τους. Δίνεται έτσι το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο θα κινηθεί η μελέτη περίπτωσης που παρουσιάζεται στο Β΄ μέρος της παρούσης. Πιο αναλυτικά, επειδή οι Εορτές των Παπαστρατειών παραλληλίζουν με την έννοια του φεστιβάλ, κρίθηκε σκόπιμο στο πρώτο Κεφάλαιο να παρουσιαστούν θέματα που άπτονται της έννοιας του φεστιβάλ ως το πλαίσιο εκείνο που θα μπορούσε να οδηγήσει και σε μια πιθανή αναβίωσή τους. Ως εκ τούτου, αναλύεται διεξοδικά η έννοια του όρου φεστιβάλ. Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο δίνονται και οι κατηγοριοποιήσεις του όρου φεστιβάλ αλλά και η συνάφεια του με την τοπική ανάπτυξη, κάτι που αποτελεί άλλωστε όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω ένα από τα άμεσα ερευνητικά μας ερωτήματα. Σε ξεχωριστό υποκεφάλαιο του Α΄ μέρους της εργασίας συνδέεται και η έννοια του φεστιβάλ με την έννοια της “επινοημένης παράδοσης” όπως αυτή πρωτοαναλύθηκε στο άκρως ενδιαφέρον βιβλίο των Eric Hobsbawm και Terence Ranger “Η επινόηση της Παράδοσης”. Τέλος, παρουσιάζονται κάποια ενδεικτικά παραδείγματα πετυχημένων Ελληνικών φεστιβάλ που αποδεικνύουν την χρησιμότητα του θεσμού όχι μόνο για τις κατά τόπους περιοχές διεξαγωγής αλλά και για τα πολιτιστικά δρώμενα της εγχώριας και γιατί όχι παγκόσμιας καλλιτεχνικής δράσης και τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και ως πρότυπα στην ενθάρρυνση της τοπικής κοινωνίας για μια αναβίωση των δικών της εορτών - του δικού της φεστιβάλ.

Στο Β΄ μέρος της παρούσας εργασίας, αναλύεται το βασικό θέμα που είναι οι εορτές Παπαστράτεια αυτές καθαυτές. Πιο συγκεκριμένα το Β΄ μέρος χωρίζεται σε τρία κεφάλαια (Κεφάλαια 2, 3 και 4). Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται το ιστορικό πλαίσιο και τα απαραίτητα εκείνα στοιχεία που χρειάζονται για να λάβει ο αναγνώστης

τις συγκεκριμένες πληροφορίες για την πόλη του Αγρινίου όπου λάμβαναν χώρα οι συγκεκριμένες εορτές, για την οικογένεια Παπαστράτου από την οποία πήραν το όνομά τους και για τον αθλητικό σύλλογο που οραματίστηκε και ξεκίνησε τις εορτές αυτές και δεν είναι άλλος από την Γυμναστική Εταιρεία Αγρινίου (Γ.Ε.Α.). Στο τρίτο κεφάλαιο δίνονται επιπλέον στοιχεία για την διοργάνωση των Παπαστρατειών για την σημασία τους για την πόλη του Αγρινίου καθώς και για τους λόγους που οδήγησαν μετά από 27 χρόνια αδιάληπτης και πετυχημένης παρουσίας στην παύση διεξαγωγής τους. Επιπλέον, παρουσιάζονται κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα αναβιωμένων Εορτών από τον Ελλαδικό χώρο ως απόδειξη πετυχημένων προσπαθειών και που σε συνδυασμό με το υποκεφάλαιο 1.5 της παρούσης θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως παραδείγματα προς μίμηση για μια αντίστοιχη προσπάθεια. Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζεται η πρόταση αναβίωσης των συγκεκριμένων Εορτών και αναλύονται ειδικότερα θέματα για το νέο αυτό εγχείρημα ως ένα νέο φεστιβάλ που θα ενώνει το παρελθόν με το παρόν και τις σύγχρονες πολιτιστικές ανάγκες της ευρύτερης περιοχής. Ο βασικός άξονας της πρότασης είναι η δημιουργία ενός φεστιβάλ που θα εξειδικεύεται σε εκδηλώσεις πολιτισμού και συγκεκριμένα σε γεγονότα Λόγου και Τέχνης. Παράλληλα, εκτίθεται και ένα προτεινόμενο πλάνο διεξαγωγής των αναβιωμένων Εορτών και κάποιες επιπρόσθετες εναλλακτικές δράσεις του.

Στα Συμπεράσματα γίνεται μια προσπάθεια να οδηγηθεί η όλη μελέτη σε κάποιες συγκεκριμένες απαντήσεις επί των ερευνητικών ερωτημάτων που ώθησαν την εκπόνηση της παρούσας εργασίας αναγκαία. Εν κατακλείδι, στην τελευταία παράγραφο των Συμπερασμάτων παρουσιάζονται ενδεικτικά περαιτέρω βήματα που θα μπορούσαν να γίνουν όσο αφορά το συγκεκριμένο θέμα και τα οποία κρίθηκε, είτε λόγω χώρου είτε λόγω χρόνου, ότι θα μπορούσαν να αποτελέσουν ξεχωριστές εργασίες ή ξεχωριστά πεδία μελέτης τα οποία θα έχουν την δυνατότητα να αναλυθούν εις βάθος όπως θα τους άξιζε.

Α΄ ΜΕΡΟΣ

Θεωρητικό πλαίσιο

Κεφάλαιο 1 : Το φεστιβάλ ως εργαλείο τοπικής ανάπτυξης

1.1 Η έννοια του Φεστιβάλ.

Η λέξη φεστιβάλ έχει την ρίζα της στην λατινική λέξη *festivus* από την οποία προέρχεται και η αγγλική λέξη *feast*² ή *feastivity* που σημαίνει γιορτή. Η πρώτη του καταγραφή ως ουσιαστικό ήταν το 1589 (ως "Festifall") ενώ ήδη χρησιμοποιούνταν ως επίθετο από τον 14ο αιώνα και αφορούσε κυρίως εκκλησιαστικούς εορτασμούς (Νικολακάκη 2014 :44). Είναι πραγματικά πολύ δύσκολο να δοθεί ένας *de facto* και πλήρης ορισμός που να είναι σε θέση να καταδείξει την έννοια που πρεσβεύει ο όρος φεστιβάλ σήμερα τόσο στον Ελλαδικό χώρο όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Το πρόβλημα έγκειται στην πλειάδα των γεγονότων και των σκοπών που αυτά πρεσβεύουν σε κάθε περίπτωση καθώς και στην απουσία ξεκάθαρων οργανωτικών, διαχειριστικών και ιδεολογικών πλαισίων ή δομών. Γι' αυτό το λόγο θα γίνει μια προσπάθεια προσέγγισης της εν λόγω έννοιας μέσα από μια σειρά ορισμών που ο ένας εμπλουτίζει τον άλλο και εν τέλει αναδεικνύεται από την όλη παρουσίαση η πολλαπλότητα ερμηνειών του περιεχομένου της.

Ένα φεστιβάλ είναι ένα γεγονός που συνήθως γιορτάζεται από μια κοινότητα³ και επικεντρώνεται σε κάποια χαρακτηριστική πτυχή αυτής της κοινότητας και της θρησκείας της ή του πολιτισμού της. Σύμφωνα με τον ορισμό του κ. Μπαμπινιώτη⁴ το φεστιβάλ είναι «σειρά καλλιτεχνικών εκδηλώσεων που οργανώνονται περιοδικά, συνήθως στον ίδιο χώρο και κατά την ίδια χρονική περίοδο και έχουν πανηγυρικό και συχνά διαγωνιστικό χαρακτήρα ή είναι σειρά καλλιτεχνικών και άλλων εκδηλώσεων, που οργανώνονται από κομματική νεολαία». Στο ίδιο μήκος κύματος και το Λεξικό Τεγόπουλου - Φυτράκη⁵ που ορίζει το φεστιβάλ ως «μια πανηγυρική και καλλιτεχνική εκδήλωση ή σειρά εκδηλώσεων». Η Ekman (1999 : 280-293) βλέπει τα φεστιβάλ ως ευκαιρίες έκφρασης της συλλογικής συνείδησης είτε συγκεκριμένων ομάδων είτε ενός συγκεκριμένου τόπου, αναδεικνύοντας έτσι την συμβολή των φεστιβάλ στην

² Στα Γερμανικά *das fest* που σημαίνει γλέντι ή πανηγύρι και στα Ιταλικά *fiesta* με αντίστοιχη έννοια.

³ Η **Κοινότητα** είναι μια κοινωνική μονάδα που διακατέχεται από κάποια κοινά χαρακτηριστικά όπως : κανόνες, θρησκεία, αξίες, ήθη, έθιμα, γλώσσα, πολιτιστική ταυτότητα. (π.χ. χώρα, χωριό, πόλη ή γειτονιά).

⁴ (Μπαμπινιώτης, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας 4η έκδοση, σελ. 1877).

⁵ (Τεγόπουλος-Φυτράκης 16η έκδοση, σελ. 816).

καλλιέργεια της αίσθησης της τοπικής συνέχειας μέσω της ανάσυρσης κοινών πολιτιστικών και ιστορικών πρακτικών, ενώ ο Falassi (1987), στην δική του προσπάθεια επεξήγησης εμπλέκει εκτός από την καινοτομία και τον όρο της νοσταλγικής αναβίωσης παραδοσιακών εθίμων ως μέσα έκφρασης και πειραματικής πρωτοπορίας των εκάστοτε καλλιτεχνών.

Ειδικότερα, με τον όρο φεστιβάλ συνήθως εννοούμε την τυπική περίοδο ή το πρόγραμμα που απαρτίζεται από ευχάριστες δραστηριότητες ή εκδηλώσεις εορταστικού χαρακτήρα που δημοσίως εξυμνούν μια ιδέα, ένα συμβάν ή ένα γεγονός (Janiskee, 1980: 33). Κάθε φεστιβάλ είναι δηλαδή ένας δημόσιος εορτασμός που πραγματοποιείται εντός προκαθορισμένης χρονικής περιόδου και συνήθως σε ετήσια βάση (Getz, 2010: 34). Παράλληλα, η θεσμοθέτηση ενός φεστιβάλ, μπορεί να στοχεύει και στη διατήρηση της παράδοσης μιας περιοχής μέσω νοσταλγικών αναβιώσεων ή και επιβίωσης πατροπαράδοτων εθίμων (Falassi, 1987: 34). Τέλος, μια ενδιαφέρουσα προσέγγιση ανάλυσης του όρου του φεστιβάλ αναφέρει ότι πρόκειται για εάν συνεκτικό σύνολο συσχετιζόμενων καλλιτεχνικών γεγονότων, που επιδιώκει να μεταφέρει την αίσθηση του εξαιρετικού γεγονότος στην τρέχουσα ροή της πολιτιστικής υπερπαραγωγής (Klaic, 2006:54).

Γίνεται έτσι εύκολα κατανοητό, ότι με σωστή οργάνωση και συντονισμό και πραγματοποιώντας στοχευμένες ενέργειες προώθησης, μία πολιτιστική γιορτή ή ένα φεστιβάλ, μπορεί να αναδείξει την τοπική κοινωνία σε υπολογίσιμο ανταγωνιστικό τουριστικά προορισμό, αξιοποιώντας ταυτόχρονα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής (όπως αγροτικά προϊόντα, γαστρονομία, τοπική πολιτιστική κληρονομιά) (Πάτρα, 2015: 2). Το τοπικό φεστιβάλ ή η τοπική γιορτή μπορεί να συμβάλει στην αναθεώρηση των τοπικών ταυτοτήτων στο πλαίσιο της προσπάθειας αναχαίτισης της πολιτιστικής απορρύθμισης που συνδέεται με την παγκοσμιοποίηση (Quinn, 2003: 40).

1.2 Κατηγοριοποιήσεις των φεστιβάλ.

Κάθε γεγονός⁶ που συμβαίνει είτε τοπικά είτε σε μεγαλύτερη κλίμακα δύναται να δώσει την αφορμή και τον λόγο ύπαρξης ενός φεστιβάλ. Υπό αυτήν την βάση (δηλαδή

⁶ Η λέξη γεγονός εδώ χρησιμοποιείται με την έννοια της ευκαιρίας για κοινωνική και πολιτιστική εμπειρία πέρα από τις συνηθισμένες και καθημερινές ή τετρμιμένες εμπειρίες (Getz, 2010).

την εμβέλεια τους) μια πρώτη κατηγοριοποίηση είναι τα μεγάλα και τα μικρότερα ή τοπικά φεστιβάλ. Τα μεν πρώτα ονομάζονται μητροπολιτικά και ο χαρακτήρας τους είναι διεθνής, τα δε δεύτερα τοπικά αναδεικνύουν συνήθως τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εκάστοτε τοπικών κοινωνιών.

Ως προς το χρόνο διεξαγωγής ή την διάρκεια τους δύναται να χωριστούν σε ετήσια, πολυήμερα ή μονοήμερα, τακτά ή έκτακτα. Στην παρούσα εργασία δίνεται έμφαση στα ετήσια φεστιβάλ.

Όσο αφορά το είδος τους οι υποκατηγοριοποιήσεις μπορεί να είναι αμέτρητες καθώς κάθε γεγονός δύναται να είναι αφορμή για την θέσπιση εορταστικών φεστιβαλικών εκδηλώσεων μικρότερης ή μεγαλύτερης κλίμακας. Οι κατηγορίες όμως μπορούν να συνοψιστούν σε τέσσερις μεγάλες οι οποίες θα ενσωματώνουν φυσικά αρκετές υποκατηγορίες. Υπό αυτό το πρίσμα τα φεστιβάλ μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε θρησκευτικά φεστιβάλ (όπως φεστιβάλ αφιερωμένα σε κάποιον Άγιο, ή φεστιβάλ Χριστουγέννων), σε φεστιβάλ τέχνης (όπως φεστιβάλ θεάτρου, φεστιβάλ βιβλίου, φεστιβάλ ποίησης ή λογοτεχνίας, φεστιβάλ κινηματογράφου μικρού ή μεγάλου μήκους, φεστιβάλ παραμυθιού, φεστιβάλ μουσικής, φεστιβάλ φωτογραφίας, φεστιβάλ γκράφιτι), σε φεστιβάλ τροφίμων ή ποτών (όπως φεστιβάλ μύρας, φεστιβάλ οίνου, φεστιβάλ γευσιγνωσίας) και σε εποχιακά φεστιβάλ ή φεστιβάλ συγκομιδής (όπως φεστιβάλ καλοκαιριού, φεστιβάλ ανοίξεως, φεστιβάλ σελήνης, φεστιβάλ θερινού ή χειμερινού ηλιοστασίου). Αρκετές είναι και οι περιπτώσεις που κάποιες από τις παραπάνω κατηγοριοποιήσεις συνυπάρχουν και αλληλοσυμπληρώνονται όπως για παράδειγμα το Midsummer⁷ or St's John Festival στη Σουηδία, όπου με αφορμή τον εορτασμό του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή εορτάζεται η αρχή του Καλοκαιριού και των θερινών διακοπών με χορευτικά δρώμενα και πικνικ στην εξοχή μέχρι το βράδυ .

Άλλες ενδιαφέρουσες κατηγοριοποιήσεις που μπορούν να εντάσσουν στους κόλπους τους αρκετά γεγονότα είναι τα Αθλητικά φεστιβάλ (όπως το φεστιβάλ ποδηλάτου της Αθήνας), τα Κοινωνικοπολιτικά φεστιβάλ (όπως για παράδειγμα ένα αντιρατσιστικό φεστιβάλ), τα φεστιβάλ Ιστορίας και Πολιτισμού (όπως το Μεσαιωνικό φεστιβάλ της Ρόδου) και τα Επιστημονικά φεστιβάλ (όπως το φεστιβάλ επιστήμης και

⁷ Περισσότερες πληροφορίες για το συγκεκριμένο Σκανδιναβικό φεστιβάλ στην επίσημη ιστοσελίδα του στον διαδικτυακό τόπο : <https://sweden.se/culture-traditions/midsummer/>

τεχνολογίας της Αθήνας). Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα βιοματικού χαρακτήρα δράσεων φεστιβάλ. Τα φεστιβάλ αναβίωσης παλαιών εθίμων, παλαιών επαγγελμάτων, παλαιών παιχνιδιών που τείνουν να εκλείψουν ή έχουν σταματήσει να υφίστανται και όμως η ύπαρξή τους κάποτε μεγάλωσε ή χαρακτήριζε γενιές και γενιές⁸.

1.3 Φεστιβάλ - Παράδοση και επινοημένη παράδοση.

Μέσα από την συζήτηση για την παράδοση προκύπτουν δύο σημαντικοί όροι της: αυτός της «επιβίωσης» καθώς και αυτός της «αναβίωσης». Με τον όρο «επιβίωση», νοείται η άμεση ιστορική μνήμη και συνέχεια, το γεγονός δηλαδή που μπόρεσε να επικρατήσει από το χθες μέχρι το σήμερα. Αρκετά ήθη και έθιμα, που κληροδοτούνται από γενιά σε γενιά υπάρχουν μέσα από τη δύναμη της «επιβίωσής» τους. Από την άλλη πλευρά η «αναβίωση» είναι η έμμεση μορφή της ιστορικής μνήμης, η συνειδητή επιστροφή στο παρελθόν, σε μια προσπάθεια εξιδανίκευσης του παλιού και να το εφαρμόσουμε στο σήμερα. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικό τμήμα του έργου ΤΟ ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ ΚΑΙ Η ΔΕΚΑΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΟΜΟΡΦΙΑ του Οδυσσέα Ελύτη, όπου σύμφωνα με τον ποιητή *«σταθερά τα παμπάλαια πράγματα μες στα τωρινά μας επιβιώνουν»*.

Η αναβίωση είναι κατά κανόνα τεχνητή, δημιουργείται έξω από το ψυχολογικό και κοινωνικό κλίμα που παράγει τα έθιμα. Έτσι η αναβίωση ηθών, εθίμων, τελετουργιών, δρωμένων κ.ά. παρατηρείται σε πολλά μέρη και χρονικές περιόδους. Όπως επίσης, είναι γεγονός ότι ποτέ μια παράδοση δεν επιβιώνει και δεν αναβιώνει ολόκληρη. Μέσα

⁸ Αντίστοιχα παραδείγματα, η αναβίωση Πηλειωρήτικου γάμου στο χωριό της Πορταριάς ή το «φεστιβάλ τριών φεγγαριών» στη Λέρο ή το Saristra Festival της Κεφαλονιάς που θεωρείται ως ένα από τα πιο ιδιαίτερα-σχεδόν παγανιστικά- φεστιβάλ στην Ελλάδα και για 3 μέρες ξαναζωντανεύει ένα χωριό φάντασμα που εγκαταλείφθηκε το 1953.

από την επιβίωση και αναβίωση εορτών-φεστιβάλ που προάγουν τον πολιτισμό, απώτερος στόχος, μεταξύ των άλλων, είναι και η διατήρηση της επαφής μας με την Παράδοση του τόπου μας. Η επιστροφή στην Παράδοση, όπως χαρακτηριστικά υποστηρίζεται από τον Κιουρτσάκη (2003) είναι αυτό που ουσιαστικά για τον Hobsbawm αναφέρεται ως το «αμετάβλητο και σταθερό» στοιχείο που θέλει να κρατήσει ο σύγχρονος κόσμος, ως «αντίδοτο» στη διαρκή μεταβολή και ανανέωση που διακρίνει τη σύγχρονη ζωή. Η έννοια της Παράδοσης προβάλλει μία διττή σημασία, από τη μια έχουμε την ουσιαστική σύνδεση με το παρελθόν, και από την άλλη αφορά τη θέσπιση και καθιέρωση ενός γεγονότος ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Η επινοημένη Παράδοση.

Παραδόσεις που φαίνονται ή διεκδικούν ότι είναι παλιές, συχνά έχουν πρόσφατη προέλευση και μερικές φορές είναι επινοημένες (Hobsbawm & Ranger, 2004) . Με τον όρο επινοημένη παράδοση νοείται το σύνολο πρακτικών με τα εξής χαρακτηριστικά:

- 1) Διακρίνονται από αποδεκτούς κανόνες
- 2) Η φύση των πρακτικών αυτών χαρακτηρίζεται τελετουργική ή συμβολική
- 3) Στόχος των πρακτικών αυτών είναι να ενσταλάξουν ορισμένες αξίες και κανόνες συμπεριφοράς
- 4) Μέσα από την επανάληψη των πρακτικών αυτών απώτερος στόχος είναι η σύνδεση με το παρελθόν και η συνέχεια στο παρόν

Όσον αφορά μάλιστα το τέταρτο αυτό στοιχείο, όπου είναι δυνατόν, συνήθως επιδιώκεται η καθιέρωση της συνέχειας με ένα ταιριαστό ιστορικό παρελθόν. Το ιστορικό μάλιστα παρελθόν, στο οποίο μπορεί να γίνει προσπάθεια σύνδεσης μέσω μιας παράδοσης, δε χρειάζεται απαραίτητα να αποτελεί ένα μακρινό ή αρχαίο παρελθόν, αλλά μπορεί και να αποτελεί ένα πιο σύγχρονο και πρόσφατο σχετικά χρονικό ορίζοντα.

Με τον όρο επινοημένη παράδοση νοούνται παραδόσεις που πραγματικά επινοήθηκαν, κατασκευάστηκαν και θεσπίστηκαν επίσημα, αλλά και παραδόσεις που εντός ολίγων ετών καθιερώνονται με μεγάλη ταχύτητα.

Τα στοιχεία ουσιαστικά που μπορούν να χαρακτηρίσουν ένα γεγονός ως παράδοση, είναι η εμφάνιση, η καθιέρωση καθώς και οι πιθανότητες επιβίωσής του. Επινοημένη παράδοση είναι ουσιαστικά η αντανάκλαση μιας παλιάς κατάστασης σε μια καινούρια συνθήκη, ως μια προσπάθεια καθιέρωσης του παρελθόντος μέσω της υποχρεωτικής επανάληψης. Είναι μια διαδικασία τυποποίησης και τελετουργικής μετουσίωσης που χαρακτηρίζεται από αναφορά στο παρελθόν, μέσω της επανάληψης. Παράλληλα, το στοιχείο του αμετάβλητου συνιστά ένα από τα βασικά αντικείμενα και χαρακτηριστικά των Παραδόσεων (επινοημένων και μη).

«Οι επαναλήψεις των μπαρόκ μορφών εορτασμού, το θέαμα και η πομπή είναι αλάθευτα στοιχεία στη νέα αρχιτεκτονική του φεστιβάλ. Όπως στο μπαρόκ εορτασμό κράτος και θρησκεία συγχωνεύονται σε ένα ανώτερο επίπεδο, έτσι και ένα κράμα θρησκευτικών και πατριωτικών στοιχείων αναδύεται από αυτές τις νέες μορφές χοροδιακής, σκοπευτικής και γυμναστικής δραστηριότητας»

(Hobsbawm & Ranger, 2004)

Οι νέες παραδόσεις που δημιουργούνται και τα φεστιβάλ που τις υπηρετούν χρησιμοποιούν μεν «παλιά υλικά», επινοούν δε, αρκετές φορές, νέες γλώσσες ή τεχνάσματα που επεκτείνουν το παλιό συμβολικό λεξιλόγιο πέρα από τα καθιερωμένα όρια. Αντίστοιχα η έννοια της αναβίωσης μπορεί να θεωρηθεί ως μια νοσταλγική λαχτάρα για τον πολιτισμό του παλιού καιρού που τόσο γρήγορα εξαφανίστηκε. Ο ίδιος ο Hobsbawm διαχωρίζει στην εισαγωγή του βιβλίου του, τις «επινοημένες παραδόσεις» από τις «γνήσιες παραδόσεις», οι οποίες χαρακτηρίζονται από δύναμη και προσαρμοστικότητα. «Εκεί όπου οι παλιοί τρόποι είναι ζωντανοί, οι παραδόσεις δεν χρειάζονται ούτε να αναβιώσουν ούτε να εφευρεθούν» τονίζει χαρακτηριστικά.

Από τη βιομηχανική επανάσταση και μετά οι παραδόσεις διακρίθηκαν σε τρεις τύπους.

1) Σε εκείνους που καθιερώνουν ή συμβολίζουν κοινωνική συνοχή ή την ιδιότητα του μέλους ομάδων, πραγματικών ή τεχνητών κοινοτήτων

2) Σε εκείνους που καθιερώνουν ή νομιμοποιούν θεσμούς, κοινωνική θέση ή σχέσεις εξουσίας και

3) Σε εκείνους των οποίων ο κύριος σκοπός ήταν η κοινωνικοποίηση, η εγχάραξη πεποιθήσεων, συστημάτων, αξιών και συμβάσεων συμπεριφοράς.

Οι κοινωνικές ομάδες και τα κοινωνικά σύνολα επιδιώκουν την επινόηση παραδόσεων, προκειμένου να διασφαλίσουν ή να εκφράσουν την κοινωνική συνοχή και ταυτότητα και να δομήσουν καθώς και να ενισχύσουν τις κοινωνικές σχέσεις. Ιδιαίτερα σημαντικός σταθμός στην επινόηση παραδόσεων αποτελεί η καθιέρωση της «Ημέρας της Βαστίλης», η οποία χρονολογείται στα 1880. Αυτή συνδύαζε επίσημες και ανεπίσημες εκδηλώσεις καθώς και λαϊκές γιορτές, πυροτεχνήματα, χορούς στους δρόμους, στις οποίες άνδρες, γυναίκες και παιδιά μπορούσαν να λάβουν μέρος. Η γιορτή αυτή είχε ως στόχο να μετασηματίσει την κληρονομιά της Επανάστασης σε ομαδική έκφραση κρατικής ισχύος καθώς και να ευχαριστήσει το λαό.

Ανατρέχοντας στον ιστορικό χρόνο, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι ανέκαθεν στην ανθρώπινη κοινωνία υπήρχαν στίγματα παραδόσεων, παρόλα αυτά σημειώνεται ιδιαίτερη επιμονή στην επινόηση παραδόσεων τριάντα ή σαράντα χρόνια πριν από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Δυστυχώς, δεν υπάρχει τρόπος να γίνουν ρεαλιστικές ποσοτικές συγκρίσεις για την επίσημη επιβεβαίωση αυτής της διαπίστωσης. Παρόλα αυτά, αυτό που μπορεί να σημειωθεί με σιγουριά είναι ότι από το διάστημα αυτό και μετά, η δημιουργία παραδόσεων εφαρμόστηκε με ενθουσιασμό σε πολυάριθμες χώρες και για διαφορετικούς σκοπούς.

Ως χαρακτηριστικό επίσης παράδειγμα μιας τέτοιας παράδοσης αποτελεί το παράδειγμα της Γερμανίας, όπου μεταξύ Αυγούστου 1895 και Μαρτίου 1896, καταγράφονται όχι λιγότερες από δέκα τελετές στα χρονικά ενός γερμανικού Γυμνασίου. Οι εν λόγω τελετές πραγματοποιούνταν σε ανάμνηση της εικοστής πέμπτης επετείου του γαλλοπρωσικού πολέμου και περιλάμβαναν εορταστικές εκδηλώσεις σε ανάμνηση των μαχών του πολέμου, εορτές για τα γενέθλια του

αυτοκράτορα, φωταγίες, δημόσιες ομιλίες για τον πόλεμο του 1870 – 1871, για την ανάπτυξη της αυτοκρατορικής ιδέας στη διάρκεια του πολέμου και ούτω καθεξής.

Αντίστοιχα, στις ΗΠΑ έχοντας ως στόχο να αφομοιώσουν την ετερογενή μάζα των μεταναστών, γύρω στα 1880 επινοήθηκαν και σχεδιάστηκαν πρωταρχικά παραδόσεις για το λόγο αυτό. Από τη μια πλευρά οι μετανάστες ενθαρρύνονταν να αποδεχθούν τελετές «σε ανάμνηση της ιστορίας του έθνους – την επανάσταση και τους θεμελιωτές πατέρες της (η 4η Ιουλίου) και την Προτεσταντική αγγλοσαξονική παράδοση» (Ημέρα των Ευχαριστιών) (Hobsbawm, 2004), γιορτές που πλέον είναι αργίες καθώς και ευκαιρίες για δημόσιες και ιδιωτικές εορταστικές εκδηλώσεις.

Στη σημερινή κοινωνία η δημιουργία και παρουσία εθίμων και παραδόσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθότι όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Αναγνωστόπουλος (2005: 67) τα έθιμα καλλιεργούν τις κοινωνικές σχέσεις, την αλληλεγγύη, τη συμπαράσταση, την κατανόηση. Οι κοινοί εορτασμοί, οι τελετές βοηθούν στην κοινωνικοποίηση του ατόμου. Το «εγώ» ενώνεται με το «εμείς» και προσανατολίζεται σε κοινούς οραματισμούς και στόχους.

Αυτό, που κάνει την 'επινοήση της παράδοσης' τόσο ενδιαφέρουσα για τους ιστορικούς των δύο παρελθόντων αιώνων, είναι η αντίθεση ανάμεσα στη διαρκή μεταβολή και ανανέωση του σύγχρονου κόσμου και στην προσπάθεια να συγκροτηθούν τουλάχιστον κάποιες όψεις της κοινωνικής ζωής μέσα σ' αυτόν ως αμετάβλητες και σταθερές. Ιδιαίτερα μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου παρατηρείται μία άνθιση, σε όλη την τραυματισμένη Ευρώπη, επινοημένων παραδόσεων, για να καλυφθεί η ανάγκη που δημιούργησαν οι νέες μεταπολεμικές ανακατατάξεις. Ανάγκη για κοινωνική συνοχή των διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων και ένωσης των νεοσύστατων πλέον κρατών με το παρελθόν (ιστορική συνέχεια δηλαδή), έστω και πλασματικής. Η Ελλάδα δεν αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα. Η δεκαετία του '50 είναι ιδιαιτέρως πλούσια σε θέσπιση Εορτών που βοηθούν κάθε τοπική κοινωνία σε όλα τα παραπάνω. Όπως γράφει χαρακτηριστικά η Ζορμπά είναι αυτή η εποχή (το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου) που χρειάστηκε να χαραχθεί μία διαχωριστική γραμμή και να παρθούν αποστάσεις από τον Πολιτισμό που διαπνέονταν από την παλιά εθνικιστική και ρατσιστική ιεραρχική αντίληψη. Τότε υιοθετήθηκε η ιδέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της εκάστοτε εθνικής ισοτιμίας.

Σε όλη την Δυτική Ευρώπη η νέα πολιτική διευθέτηση της διχοτόμησης και του Ψυχρού Πολέμου συμβάδισε με την οικονομική ανάπτυξη, την γενίκευση της κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, το κράτος πρόνοιας, τα πολιτισμικά Δικαιώματα (Μ. Ζορμπά, 2014 : 62).

Στο πλαίσιο που μόλις αναλύθηκε, τα Παπαστράτεια θα μπορούσαν να ενταχθούν στις επινοημένες παραδόσεις με την έννοια ότι προσπάθησαν στην συγκεκριμένη εποχή να ενωθούν με παλαιότερες εορτές (ως συνέχειά τους) αλλά και το γεγονός ότι καθιερώθηκαν ταχύτατα μετά την πρώτη θεσμοθέτησή τους. Δύο χαρακτηριστικά που όπως αναλύθηκαν πιο πάνω χαρακτηρίζουν επινοημένες παραδόσεις ανά τον κόσμο (για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε Β μέρος της παρούσης). Τα Παπαστράτεια λοιπόν, δεν ήταν έθιμο για την πόλη του Αγρινίου, όπως είναι τα χαλκούνια⁹ αλλά αποτελούσαν ένα μεγάλο τμήμα, ίσως και το πιο αξιόλογο, της πολιτιστικής παραγωγής για την τοπική κοινωνία.

1.4 Τα φεστιβάλ και η τοπική ανάπτυξη.

Τα πολιτιστικά φεστιβάλ γνώρισαν μεγάλη άνθιση μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, με κύριο στόχο την ανασυγκρότηση των κοινωνιών και την αναπτέρωση του ηθικού των πολιτών ώστε να αναπτυχθούν εκ νέου οι πόλεις με κίνητρο να παράγουν καλλιτεχνικά προϊόντα (Rolfe H. 1992). Αδιαμφισβήτητη η πολιτιστική δράση κάθε τοπικής αυτοδιοίκησης εμπλουτίζεται με την ύπαρξη και την διοργάνωση ενός φεστιβάλ. Τα οφέλη για την τοπική κοινωνία μπορούν να είναι πολυδιάστατα και πολυσήμαντα (Γιαννοπούλου & Γκοντοβανιούκ, 2019). Πολλές φορές τα απλά και λιτά χαρακτηριστικά μιας δράσης φέρνουν τα επιθυμητά αποτελέσματα, αρκεί να υπάρχει πρωτοτυπία και περιεχόμενο. Όπως συμπεραίνει και η έρευνα της Γρατσάνη (2012),

⁹ Τα Χαλκούνια είναι έθιμο της Μεγάλης Εβδομάδας για το Αγρίνιο όπου αυτοσχέδια πυροτεχνήματα ρίχνονται στην κεντρική πλατεία της πόλης με συνοδεία απαραίτητων χορευτικών κινήσεων από μέρους του χαλκουνά. Έχει τις ρίζες του στα χρόνια της Τουρκοκρατίας όπου οι Χριστιανοί την Μεγάλη Παρασκευή προσάτευσαν με αυτόν τον τρόπο τον Επιτάφιο από τους αλλόθρησκους.

για την περίπτωση των Τρικάλων¹⁰, η διαχείριση και η ανάδειξη των πολιτιστικών αγαθών παίζει καθοριστικό ρόλο σε διάφορους τομείς όπως ο τουρισμός αλλά και γενικότερα σε οικονομικά θέματα και θέματα αναπτυξιακά που άπτονται του δημόσιου συμφέροντος μιας περιοχής. Οι ΟΤΑ με τις δημοτικές αναπτυξιακές επιχειρήσεις τους και τα Πνευματικά τους Κέντρα/Πολιτιστικοί Οργανισμοί, καλούνται να υλοποιήσουν τον λόγο δημιουργίας τους και θέσπισής τους που δεν είναι άλλος από την εδραίωση της πολιτιστικής αποκέντρωσης και περεταίρω της ευαισθητοποίησης - καλλιέργειας των κατοίκων της περιφέρειας (Κυριάκογλου 2010,53). Ο θεσμός των φεστιβάλ φαίνεται να μπορεί να τους εξασφαλίζει ένα δυνατό όπλο στην φαρέτρα τους. Πιο συγκεκριμένα, τα οφέλη που ένα φεστιβάλ μπορεί να προσδώσει στην τοπική κοινωνία και τους αρμόδιους φορείς της μπορούν να συνοψιστούν σε οικονομικά, πολιτιστικά, εκπαιδευτικά, αναπτυξιακά και κοινωνικά. Αναλυτικότερα, ένα επιτυχημένο φεστιβάλ θα έχει σίγουρα αυξημένη επισκεψιμότητα (είτε από ντόπιους κατοίκους, είτε από ξένους επισκέπτες). Αυτό συνεπάγεται οικονομική ανάπτυξη και αύξηση της κυκλοφορίας χρήματος στην τοπική αγορά μέσω της αύξησης της κατανάλωσης τις ημέρες του φεστιβάλ. Ίσως και μέσω της αύξησης των αναγκών για εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων επισκεπτών-θεατών, να οδηγηθεί η τοπική μικροοικονομία σε βελτίωση των υποδομών της και μείωση των ποσοστών της τοπικής ανεργίας. Ο τουρισμός, εάν τυγχάνει η συγκεκριμένη περιοχή να ευνοείται και από ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον ή την ιστορία και τα μνημεία της, δύναται να ενδυναμώσει περαιτέρω τα παραπάνω οικονομικά οφέλη κατά την διάρκεια διεξαγωγής του φεστιβάλ.

Από τα πιο σημαντικά οφέλη που μπορεί να προσδώσει ένα φεστιβάλ στην εκάστοτε τοπική κοινωνία είναι αυτά της καλλιέργειας και της εκπαίδευσης του κοινού του. Η περιφέρεια υπήρξε για πολλά χρόνια παραγκωνισμένη όσο αφορά αξιολογικά πολιτιστικά γεγονότα καθώς αυτά λάμβαναν χώρα κυρίως στα μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα (συνήθως στην πρωτεύουσα). Ένα φεστιβάλ μπορεί να δώσει την δυνατότητα σε νέα τοπικά talέντα να αναδειχθούν, αλλά παράλληλα δημιουργεί την γέφυρα συνάντησης μεγάλων και καταξιωμένων καλλιτεχνών με το τοπικό κοινό,

¹⁰ Σε γενικές γραμμές υποστηρίζεται από τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας ότι η συμβολή του πολιτιστικού τουρισμού στην οικονομία μιας περιοχής είναι σημαντική και πιο συγκεκριμένα η πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρούν ότι ο πολιτιστικός τουρισμός αναπτύσσει την τοπική οικονομία προσφέροντας περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης (Γρατσάνη 2012 : 158)

προσδίδοντάς τους την αφορμή να επισκεφθούν απόμακρες περιοχές (της ηπειρωτικής ή της νησιωτικής Ελλάδας) που υπό άλλες συνθήκες δεν θα επισκέπτονταν. Στον συγκεκριμένο τομέα δεν παίζει τόσο ρόλο η επιτυχία (εισπρακτική ή οργανωτική) της όποιας παράστασης, έκθεσης ή συναυλίας, αλλά ο κοινωνικός αντίκτυπος και η καλλιέργεια της κουλτούρας κυρίως των νέων που πολλές φορές μέσω των φεστιβάλ έρχονται για πρώτη φορά σε επαφή με αξιόλογα καλλιτεχνικά γεγονότα. Παράλληλα, κάθε φεστιβάλ προσβλέπει και στην ψυχαγωγία κοινού και επισκεπτών. Είναι μία γιορτή (ασχέτως αφορμής), ένας τρόπος να καταπολεμηθεί η ρουτίνα της καθημερινότητας. Ένα έναυσμα αλλαγής διάθεσης, ένας τρόπος διασκέδασης.

Ένα φεστιβάλ μπορεί πιθανώς να ενισχύει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (που είναι άλλωστε και οι αφορμές της διεξαγωγής του) της τοπικής κοινωνίας που την κάνουν να ξεχωρίζει από τις άλλες περιοχές και να βοηθήσει στην ανάπτυξη της συγκεκριμένης περιοχής προσδίδοντάς της το απαιτούμενο πλαίσιο διαφήμισης και γνωστοποίησης των συγκεκριμένων ιδιαίτερων και ίσως μοναδικών χαρακτηριστικών της. Επιπλέον, τα φεστιβάλ που επικεντρώνονται σε πολιτιστικά ή εθνοτικά θέματα ενημερώνουν τα μέλη κάθε κοινότητας για τις παραδόσεις της, τα ήθη και τα έθιμά της (Falassi 1987). Οι παλιοί θυμούνται και οι νέοι μαθαίνουν ενώ παράλληλα οι ξένοι/τουρίστες ψυχαγωγούνται. Τα πολιτισμικά αγαθά του κάθε τόπου περνάν έτσι από γενιά σε γενιά ενισχύοντας την πολιτιστική κληρονομιά και την πολιτιστική ταυτότητα κάθε περιοχής-κοινότητας. Έρευνες, όπως της Βισκαδουράκη (2016) αποδεικνύουν ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις απόψεις ντόπιων και επισκεπτών σε ό,τι αφορά διάφορα θέματα πέρα από τις εκδηλώσεις ενός φεστιβάλ και πιο συγκεκριμένα οι κάτοικοι παρουσιάζονται συνήθως να είναι φανερά δυσαρεστημένοι (σε αντίθεση με τους επισκέπτες) με παράγοντες που αφορούν κυρίως την ασφάλεια, τους χώρους στάθμευσης και τις εγκαταστάσεις υγιεινής κατά την διάρκεια τέλεσης ενός φεστιβάλ. Από την άλλη πλευρά και οι δύο ομάδες ερωτηθέντων εκφράζουν θετικές προτιμήσεις όσον αφορά την καλλιτεχνική και αισθητική αξία των εκδηλώσεων και την ευχαρίστηση που λαμβάνουν από την συμμετοχή τους σε αυτές.

Σίγουρα, μια δημόσια γιορτή (όπως είναι κάθε φεστιβάλ) ενισχύει και τους τοπικούς δεσμούς κάθε κοινωνίας δίνοντας μια επιπλέον αφορμή σε όλους να συμμετέχουν (είτε ως θεατές, είτε ως οργανωτές, είτε ως εθελοντές) σε μια κοινή προσπάθεια για το καλό του τόπου τους. Οι εορτασμοί γενικότερα, προσφέρουν σε

κάθε μεμονωμένο άτομο μια αίσθηση συμπερίληψης σε θρησκευτικές, κοινωνικές ή και γεωγραφικές ομάδες, συμβάλλοντας έτσι στην κοινωνική συνοχή. Αν και οι στόχοι του καθενός που συμμετέχει μπορεί να είναι διαφορετικοί/προσωπικοί, υπό το πρίσμα της κοινής προσπάθειας για την τελική επιτυχία της όποιας διοργάνωσης, καλλιεργείται η αίσθηση ενός κοινού σκοπού-στόχου, η οποία μπορεί και να οδηγεί και σε μια πιο δραστήρια και συμμετοχική κοινωνία γενικότερα.

1.5 Πετυχημένα φεστιβάλ στον Ελλαδικό χώρο.

Η Ελλάδα είναι μια χώρα με μεγάλη παράδοση στις γιορτές από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα. Είτε για τον εορτασμό του ερχομού της Άνοιξης, είτε με αφορμή αθλητικούς αγώνες, είτε για τον εορτασμό κάποιου πολιούχου-Αγίου στη χώρα μας υπάρχει η τάση να θεσπίζονται γιορτές, πανηγύρια, εκδηλώσεις, φεστιβάλ. Ο θεσμός των φεστιβάλ στην Ελλάδα παρουσίασε μεγάλη ανάπτυξη στις αρχές της δεκαετίας του '80, όταν η σοσιαλιστική τότε κυβέρνηση χάραξε την πολιτιστική της πολιτική με γνώμονα την αποκέντρωση και την τοπική πολιτιστική ανάπτυξη. Το καλοκαίρι είθισται να είναι η εποχή με τις περισσότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις στον Ελλαδικό χώρο. Ακολουθούν ενδεικτικά παραδείγματα γνωστών και πετυχημένων διοργανώσεων. Η σειρά παρουσίασης είναι τυχαία και δεν προκρίνεται κάποιο περισσότερο από τα άλλα καθώς όλα έχουν τα ιδιαίτερα εκείνα χαρακτηριστικά που τα κάνει ελκυστικά και άξια προσοχής.

Το **φεστιβάλ Αθηνών & Επιδαύρου** είναι ίσως το μεγαλύτερο και πιο γνωστό φεστιβάλ στην Ελλάδα και σίγουρα ένα από τα παλαιότερα της Ευρώπης (1955), προσελκύοντας κάθε χρόνο πλήθη θεατών από ολόκληρο τον κόσμο. Φιλοξενεί διεθνώς καταξιωμένους αλλά και εγχώριους καλλιτέχνες του θεάτρου, του χορού και της μουσικής. Οι παραστάσεις του φεστιβάλ πραγματοποιούνται κάθε Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο και διεξάγονται στην Αθήνα και την Επίδαυρο της Πελοποννήσου,

κυρίως, στα θέατρα Ηρώδου του Αττικού, Λυκαβηττού και στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου¹¹.

Τα **Δημητρία** είναι πολιτιστικός θεσμός της Θεσσαλονίκης, προερχόμενος από την αρχαιότατη εμποροπανήγυρη με το ίδιο όνομα. Πραγματοποιούνται ετησίως κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο περιλαμβάνοντας θεατρικές, μουσικές, αλλά και χορευτικές εκδηλώσεις, εικαστικές εκθέσεις, όπως επίσης και παράλληλες δράσεις διαφόρων τύπων οι οποίες φιλοξενούνται σε χώρους πολιτισμού που διαχειρίζεται ο Δήμος Θεσσαλονίκης. Ο θεσμός των Δημητρίων αναβίωσε το 1966 με πρωτοβουλία της υπηρεσίας τουριστικών εκδηλώσεων του ΕΟΤ και υπάρχει μέχρι και σήμερα. Αριθμεί δηλαδή 53 χρόνια ζωής και παρουσίας ως αναβιωμένος θεσμός στα πολιτιστικά γεγονότα της συμπρωτεύουσας¹².

Το **φεστιβάλ Βύρωνα «Στη σκιά των βράχων»** διοργανώθηκε για πρώτη φορά το 1987. Διεξάγεται σε ετήσια βάση στο Θέατρο Βράχων που βρίσκεται στα όρια μεταξύ του Δήμου Βύρωνα και του Δήμου Υμηττού. Ως έναυσμα για την καθιέρωση του θεσμού, λειτούργησε η πρωτοβουλία του σκηνοθέτη Μίνωα Βολανάκη να ανεβάσει την «Μήδεια» στις 6 Αυγούστου 1981, με σκοπό την εναλλακτική χρήση του χώρου ως ανοικτού θεάτρου. Το θέατρο αυτό το ονόμασε τότε συμβολικά, Μεταμόρφωση, διότι ένα λατομείο - χωματερή που προορίζονταν από την πολιτεία να γίνει νεκροτομείο, μεταμορφώθηκε σε θέατρο. Η έναρξη του φεστιβάλ έγινε παρουσία του Μάνο Χατζηδάκι και πέντε χιλιάδων θεατών. Η τότε δημοτική αρχή είχε υποδεχτεί με χαρά αυτή την πρωτοβουλία που ξεκινούσε και μετά από μερικά χρόνια το θέατρο παραδόθηκε στη διαχείρισή της. Η υποδομή του θεάτρου ήταν ανύπαρκτη, οπότε η Μελίνα Μερκούρη, αμέσως μετά τη λήξη της τότε πολιτιστικής πρωτεύουσας της Αθήνας, δώρισε στο νταμάρι του Βύρωνα, τον εξοπλισμό και τις κερκίδες ώστε να λειτουργήσει ως θέατρο. Σήμερα λοιπόν, έχει μετονομαστεί σε θέατρο Μελίνα Μερκούρη. Το φεστιβάλ με την πάροδο των ετών καταξιώθηκε ως αναγνωριστικός θεσμός και είναι πλέον σημείο αναφοράς για τα πολιτιστικά γεγονότα όχι μόνο της Αττικής, αλλά και ολόκληρης της χώρας¹³.

¹¹ Περισσότερες πληροφορίες στην επίσημη ιστοσελίδα του φεστιβάλ : <http://greekfestival.gr/to-festival/>.

¹² Περισσότερες πληροφορίες στον διαδικτυακό τόπο : <https://dimitria.thessaloniki.gr/>.

¹³ Περισσότερες πληροφορίες στον επίσημο διαδικτυακό τόπο : <https://www.festivalvraxon.gr/>.

Το **Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης** διοργανώνεται κάθε Νοέμβριο στη Θεσσαλονίκη, από τον ομώνυμο πολιτιστικό οργανισμό υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού. Η διοργάνωση ξεκίνησε ως εθνικό φεστιβάλ το 1960 με την επωνυμία «Εβδομάδα Ελληνικού Κινηματογράφου». Το 1966 μετονομάστηκε σε «Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου» ενώ από το 1992 έχει γίνει διεθνές προσελκύνοντας κοινό και δημιουργούς από όλο τον κόσμο¹⁴.

Το **River Party**, που λαμβάνει χώρα κάθε καλοκαίρι στις όχθες του Αλιάκμονα στο Νεστόριο της Καστοριάς και περιλαμβάνει μουσικές εκδηλώσεις στα πλαίσια κατασκήνωσης. Ο θεσμός αυτός ξεκίνησε το 1978, όπου παιδιά μεταναστών στην περίοδο των καλοκαιρινών τους διακοπών οργάνωναν μικρά πάρτι δίπλα στο ποτάμι τα οποία με τα χρόνια αναπτύχθηκαν περισσότερο, δημιουργώντας τον θεσμό των River Party που μιμήθηκαν έκτοτε, επιτυχημένα αρκετές περιοχές της χώρας με αντίστοιχες διοργανώσεις¹⁵.

Το **Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας** ξεκίνησε το 1978 ως πρωτοβουλία της Κινηματογραφικής Λέσχης της Δράμας. Έπειτα από μερικά χρόνια, το φεστιβάλ υιοθετήθηκε από τον Δήμο της Δράμας και στα μέσα της δεκαετίας του 80' από την Πολιτεία. Τα τελευταία χρόνια, εκτός από το εθνικό φεστιβάλ διεξάγεται και το διεθνές φεστιβάλ, στο οποίο παρουσιάζονται και διαγωνίζονται ταινίες κινηματογραφιστών απ' όλο τον κόσμο. Από τον Αύγουστο του 1996, το Υπουργείο Πολιτισμού, αναγνωρίζοντας την σημασία και το κύρος του φεστιβάλ της Δράμας, το ενέταξε στο Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων. Η ένταξη είχε ως αποτέλεσμα τη συμμετοχή σ' ένα πολιτιστικό δίκτυο Πανελλαδικής εμβέλειας αλλά και τη θεσμοθέτηση απρόσκοπτης χρηματοδότησης εξ ίσου από το Υπουργείο Πολιτισμού και από το Δήμος Δράμας. Το φεστιβάλ έρχεται σε επαφή με άλλα αντίστοιχα διεθνή φεστιβάλ, καλεί ανθρώπους του διεθνούς κινηματογράφου, οι οποίοι μεταδίδουν την γνώση και την πείρα τους στους νέους κινηματογραφιστές, διοργανώνει αφιερώματα σε διεθνείς κινηματογραφίες, καθιερώνοντας τις ταινίες μικρού μήκους ως αυτοτελή μέσα καλλιτεχνικής έκφρασης¹⁶.

¹⁴ Περισσότερες πληροφορίες στην επίσημη ιστοσελίδα του φεστιβάλ : <https://www.filmfestival.gr/el/>.

¹⁵ Περισσότερες πληροφορίες στην επίσημη ιστοσελίδα του φεστιβάλ : <https://nestorio-riverparty.gr/>.

¹⁶ Περισσότερες πληροφορίες στην επίσημη ιστοσελίδα του φεστιβάλ : <https://www.dramafilmfestival.gr/>.

Αρκετά αξιόλογα φεστιβάλ θα μπορούσαν να παρουσιασθούν ακόμη όπως το φεστιβάλ Πέτρας στην Αττική, το Rockwave Festival με τεράστια επιτυχία σε μαθητικό κοινό, το Φεστιβάλ Νάξου στον Πύργο Μπαζαίου, το Animasyros που είναι διεθνές φεστιβάλ κινουμένων σχεδίων, το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας, το Matala Beach Φεστιβάλ, το Φεστιβάλ Άνδρου, το Φεστιβάλ Τήνου, το Φεστιβάλ Ολύμπου, το Φεστιβάλ Φιλίππων και τόσα άλλα που εμπλουτίζουν τα πολιτιστικά δρώμενα κάθε χρόνο σε κάθε γωνιά της Ελλάδας¹⁷. Είναι θέμα χώρου και ζήτημα μη κούρασης του αναγνώστη που δεν εντρυφούμε σε περισσότερα παραδείγματα από την πληθώρα των εξαιρετικών φεστιβάλ που υπάρχουν. Το κάθε ένα έχει την ιστορία του ή τις ιστορίες του και δύναται να γίνει παράδειγμα προς μίμηση όπως η απαρχή του φεστιβάλ Βύρωνα (που παρουσιάστηκε προηγουμένως) και που μεταμόρφωσε στην κυριολεξία όλη την περιοχή και από ένα ψυχρό και εγκαταλειμμένο νταμάρι, αναδημιουργεί κάθε χρόνο ένα ζωντανό κύτταρο πολιτισμού που δίνει ρυθμό στα πολιτιστικά γεγονότα της περιοχής.

Β΄ ΜΕΡΟΣ

Μελέτη περίπτωσης

¹⁷ Ένας αξιόλογος οδηγός των φεστιβάλ στην Ελλάδα υπάρχει στο : <https://www.allaboutfestivals.gr/locations/>.

Κεφάλαιο 2 : Ιστορικό πλαίσιο “Παπαστράτειων Εορτών”.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα δοθεί το ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο που οι συγκεκριμένες εορτές λάμβαναν χώρα καθώς και κάποιες ιστορικές πληροφορίες τόσο για την πόλη του Αγρινίου όσο και για συγκεκριμένα πρόσωπα και φορείς που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του θεσμού των Παπαστράτειων Εορτών. Πιο συγκεκριμένα, η οικ. Παπαστράτου, προς τιμήν της οποίας έλαβαν οι γιορτές το όνομά τους, για πολλά χρόνια βρίσκονταν στην ηγεσία της πιο πετυχημένης καπνοβιομηχανίας της Ελλάδας με πολλές ευεργεσίες στην γενέτειρά πόλη τους. Η Γυμναστική Εταιρία Αγρινίου από την άλλη, είναι ένα μη κερδοσκοπικό σωματείο που βασίζεται στην εθελοντική προσφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και στη στήριξη των κατοίκων του Αγρινίου και η οποία διοργάνωνε τα Παπαστράτεια.

2.1 Η πόλη του Αγρινίου.

Το Αγρίνιο είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο του νομού Αιτωλοακαρνανίας και υπάγεται στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Αποτελεί την έδρα του ευρύτερου “Δήμου Αγρινίου” με πληθυσμό 94.181 κατοίκων (σύμφωνα με την απογραφή του 2011) και μαζί με την Πάτρα και τα Ιωάννινα, αποτελούν τα τρία μεγαλύτερα αστικά κέντρα στο δυτικό τμήμα της χώρας. Είναι μια πόλη που περιβάλλεται από ποικιλόμορφο φυσικό τοπίο, το οποίο συνδυάζει τόσο ορεινούς όγκους (Παναιτωλικό όρος, Αράκυνθος) με πλούσιους υδροβιότοπους, όσο και με αρκετές μεγάλες ή μικρές φυσικές αλλά και τεχνητές λίμνες (Τριχωνίδα, Λυσιμαχία, Καστράκι, Στράτου) ενώ παράλληλα την πεδιάδα του Αγρινίου εμπλουτίζει με τα νερά του ο Αχελώος ποταμός.

Για τους παλαιότερους η πόλη του Αγρινίου ήταν η πρωτεύουσα των καπνών καθώς η πλειοψηφία των κατοίκων ασχολούνταν με την καλλιέργεια και την εμπορία του καπνού. Γνωστές Οικογένειες - Καπνικοί οίκοι της πόλης υπήρξαν οι (με αλφαβητική σειρά) :

- Οικ. Ηλιού
- Οικ. Καμποσιώρα
- Οικ. Κόκκαλη
- Οικ. Παναγοπούλου
- Οικ. Παπαβασιλείου
- Οικ. Παπαπέτρου
- Οικ. Παπαστράτου

Ήδη από τον 17ο αιώνα υπάρχουν στοιχεία που καταδεικνύουν την ύπαρξη καπνοκαλλιέργειας στην ευρύτερη περιοχή αν και όχι με την μορφή της εμπορευματικής καλλιέργειας όπως εξελίχθηκε αργότερα (Μπάδα, 2019 : 14). Πιο συγκεκριμένα, η οικονομική ανάπτυξη του Αγρινίου είχε ως εφαλτήριο τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα όταν επί πρωθυπουργίας Χαρίλαου Τρικούπη έγιναν μεγάλα τεχνικά έργα που συντέλεσαν στην έξοδο της πόλης από την απομόνωση και την στασιμότητα της εποχής και την έφεραν σε επαφή με τα ζωτικά λιμάνια του εξαγωγικού και όχι μόνο εμπορίου (σιδηροδρομική γραμμή Αγρίνιο-Κρυονέρι-Πάτρα, νέοι αυτοκινητόδρομοι, αποστραγγιστικά έργα, η γέφυρα¹⁸ του Αχελώου στην περιοχή Καστράκι). Κατά συνέπεια, παρατηρείται συνεχής δημογραφική ανανέωση καθώς κάτοικοι ορεινών περιοχών¹⁹ μετοικούν στο Αγρίνιο ελπίζοντας σε ένα καλύτερο επαγγελματικό μέλλον. Η πρόοδος πιστοποιείται και από πρωτοφανή κίνηση στον κοινωνικό-πολιτιστικό τομέα. Από τις αρχές του 20ου αιώνα η πόλη εξελίσσεται σε σημαντικό κέντρο παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας καπνού με την συμβολή και της εισροής εργατικού δυναμικού προερχόμενου και από τους πρόσφυγες της Μ. Ασίας. Το νέο κοινωνικό και πολιτισμικό δυναμικό συνέβαλε στη μεταβολή της φυσιογνωμίας της πόλης με αλλαγές να συντελούνται σε επίπεδο κοινωνικών συμπεριφορών και

¹⁸ Για το συγκεκριμένο έργο (την γέφυρα) διαβάζουμε, στο βιβλίο του κ. Μαραγιάννη για το Αγρίνιο, μια χαρακτηριστική μαρτυρία για την εντύπωση που προκάλεσε τότε (στα 1882) στον τοπικό πληθυσμό κάνοντας χρήση του τοπικού ιδιώματος “*Μωρέ μπράβο ο Χαρίλς, σαμάρωσι τον Αχελώου*” (Μαραγιάννης, 2010 : 128).

¹⁹ Κυρίως Ηπειρωτών (Μπάδα, 2019 : 44).

νοοτροπιών, στην καθημερινότητα της πόλης, στον τοπικό πολιτισμό και στον αστικό της εν μέρει μετασχηματισμό. Αυτή η διαφοροποιημένη επαγγελματική και κοινωνική σύνθεση, η ανταγωνιστικότητα και η σύγκρουση συμφερόντων καπνεμπόρων με καπνεργατών αλλά και οι φυλετικές μισθολογικές ανισότητες που υπήρχαν στον κλάδο και ο εμφανής κρατικός παρεμβατισμός²⁰ για λόγους περιορισμού της πολιτικής ριζοσπαστικοποίησης, δημιούργησαν τις συνθήκες για την ανάπτυξη ισχυρού καπνεργατικού κινήματος με κινητοποιήσεις που χαρακτήθηκαν στην συλλογική μνήμη και την ταυτότητα της πόλης (Μπάδα, 2019 : 99). Αξιοσημείωτη υπήρξε και η πρωτοβουλία των μεγάλων καπνεμπόρων του Αγρινίου οι οποίοι αλλάζουν τη μορφή της πόλης με τις ευεργεσίες τους, παραχωρώντας μεγάλες εκτάσεις, ανεγείροντας δημόσια κτίρια αλλά και δίνοντας μεγάλα ποσά για την απόκτηση πολεοδομικού σχεδίου ή ηλεκτροφωτισμού (Ντόκα & Καρύδης, 2013). Η καλλιέργεια, η εμπορία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καπνού καθόρισαν έτσι, την ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου και τον τρόπο ζωής των κατοίκων του σε όλα τα επίπεδα.

2.2 Η Οικογένεια Παπαστράτου – Ο Ευάγγελος Παπαστράτος.

Η οικογένεια Παπαστράτου έχει μείνει στη συλλογική μνήμη ως μία παλιά οικογένεια βιομηχάνων καθώς και ως μεγάλοι ευεργέτες της πόλης του Αγρινίου. Οι δωρεές της οικογένειας Παπαστράτου (για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε Παράρτημα 1) άφησαν ανεξίτηλη σφραγίδα στην τοπική μνήμη και τα ίχνη τους είναι παρόντα διαμορφώνοντας ολόκληρα οικοδομικά τετράγωνα στην σύγχρονη πόλη του Αγρινίου. Το όνομα «Παπαστράτος» προέρχεται από τον ιερέα παπά-Στρατή, ο οποίος ήρθε στο Αγρίνιο στις αρχές του 19ου αιώνα. Τα παιδιά του – ο Επαμεινώνδας, ο Ιωάννης, ο Σωτήριος και ο Ευάγγελος – έμειναν γνωστοί ως «Αφοί Παπαστράτου» καθότι ασχολήθηκαν και προόδευσαν στον κόσμο του καπνεμπορίου. Ολοκληρώνοντας πρώτος το Σχολαρχείο, ο Ευάγγελος Παπαστράτος ασχολήθηκε με το εμπόριο του καπνού στις αρχές του 20ου αιώνα. Ήδη από τα μαθητικά του χρόνια ο

²⁰ Βλέπε τον περίφημο νόμο του 1929 περί "Ιδιώνυμου" (Μπάδα, 2019 : 69)

Ευάγγελος Παπαστράτος είχε την πρώτη του επαφή με τα καπνά, καθότι ήταν σύνηθες τα παιδιά να σπάνε τα καπνόφυλλα και να τα αφήνουν στο χώμα να ξεραθούν. Κατόπιν μάζευαν τα ξεραμένα φύλλα, τα έτριβαν στο χέρι και μάλιστα αντί για τσιγαρόχαρτο χρησιμοποιούσαν κόλλες από τα παλιά τετράδια.

Ο Ευάγγελος Παπαστράτος ήταν ένας άνθρωπος απλός, δραστήριος, διορατικός, με βαθιές ανθρώπινες και ηθικές αξίες. Πίστευε στην οικογένεια, την εργασία και την πρόοδο και το απέδειξε εμπράκτως με όλη του τη ζωή. Μαζί με τους αδερφούς του Σωτήρη, Γιάννη και Επαμεινώνδα ξεκίνησε το καπνεμπόριο και εν συνεχεία την καπνοβιομηχανία, που ήταν ξεχωριστά για την πορεία και την επιτυχία τους, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Ανέδειξαν τα καπνά του Αγρινίου – της γενέτειράς τους – στις διεθνείς καπνικές αγορές, ενώ το εργοστάσιο παραγωγής σιγαρέτων, που λειτουργούσε στον Πειραιά από το 1931, υπήρξε από τα πλέον σύγχρονα στον ελληνικό και διεθνή χώρο.

Πιο συγκεκριμένα, το 1906, ο Ευάγγελος Παπαστράτος συνεταιρίζεται με τον έμπορο Αυγερινό και ιδρύουν την εταιρεία «Αυγερινός & Παπαστράτος». Κύριο αντικείμενο της εταιρείας ήταν η αγορά και πώληση εγχώριων προϊόντων καθώς και η εισαγωγή και η εξαγωγή κάθε άλλου εμπορεύματος. Κύρια απασχόληση με την πάροδο του χρόνου της εταιρείας, έγινε το καπνεμπόριο. Με τα χρόνια και το δυναμισμό των δύο προσώπων που διηύθυναν την εταιρεία, η δουλειά είχε μόνο ανοδική πορεία, ενώ στη συνέχεια ενισχύθηκε και με τη βοήθεια του Σωτήρη Παπαστράτου. Εκτός από το καπνεμπόριο άρχισαν να ασχολούνται και με το εμπόριο σιτηρών στο εσωτερικό κι εξωτερικό με καλές αποδόσεις. Απρόοπτο σταμάτημα των εργασιών έφεραν οι Βαλκανικοί πόλεμοι. Στρατεύθηκαν όλα τα αδέλφια και με την επιστροφή τους από τον πόλεμο έκαναν μία προσπάθεια να οργανωθεί ξανά η εταιρεία. Η εταιρεία παρόλα αυτά διαλύθηκε το Μάη του 1913 και αμέσως ιδρύθηκε η ομόρρυθμη εταιρεία «Αδελφοί Παπαστράτου», που στην αρχή την αποτέλεσαν ο Ευάγγελος και ο Σωκράτης. Το εμπόριο καπνού συνεχίστηκε και μετά τον πόλεμο με ικανοποιητικούς ρυθμούς. Ιδρύθηκαν παραρτήματα και στο εξωτερικό όπως στην Ολλανδία. Ο Ευάγγελος Παπαστράτος επισκέφθηκε και συνεργάστηκε με πολλές εταιρείες μεταξύ των οποίων και η Philip Morris .

Παράλληλα, ίδρυσαν το 1930 την εταιρεία με την επωνυμία «Παπαστράτος Ανώνυμη Βιομηχανική Εταιρεία Σιγαρέτων» ή αλλιώς με τα αρχικά ΠΑΒΕΣ. Το

εργοστάσιο της εταιρείας εγκαινιάστηκε το 1931 από τον Ελευθέριο Βενιζέλο και μέσα σε δέκα χρόνια, το 1941, η εταιρεία «Παπαστράτος» εισάγεται στο Χρηματιστήριο. Η ανοδική εξέλιξη της εταιρείας συνεχίστηκε για πάνω από 60 χρόνια, με εξαγορές μικρότερων ελληνικών καπνοβιομηχανιών, νέες μάρκες τσιγάρων καθώς και συνεργασίες με μεγάλες εταιρείες του εξωτερικού. Το 2003, στα πλαίσια της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, η Philip Morris εξαγόρασε τελικά το 75% της εταιρείας «Παπαστράτος» (για περισσότερες πληροφορίες βλέπε: Μπάδα, 2019; Παπαστράτος, 2012; Μαραγιάννης, 2011; Μπαρχαμπάς, 2003).

2.3 Η Γυμναστική Εταιρεία Αργινίου και τα Παπαστράτεια.

Η Γυμναστική Εταιρεία Αργινίου (ΓΕΑ) ξεκινά τη δράση της το 1946, με θεμελιωτή και εμπνευστή τον Κωνσταντίνο Χειμάρρα μαζί με μέλη της Αργινιώτικης κοινωνίας. Η ανάπτυξη και δράση της Γυμναστικής Εταιρείας τελούνται υπό τους εκάστοτε Προέδρους και Διοικητικά Συμβούλια, τις Επιτροπές των τμημάτων καθώς και της εθελοντικής προσφοράς των κατοίκων της πόλης. Σημαντικός σταθμός στην πορεία του συλλόγου υπήρξε η υλοποίηση των «Παπαστράτειων εορτών», μια ιδέα του Νικόλαου Γράψα.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στα Πρακτικά του ιδρυτικού καταστατικού της Γ.Ε.Α., σκοπός του συλλόγου, είναι η διάδοση και η καλλιέργεια του αθλητισμού και της γυμναστικής κατά το ελληνικό και μόνο πνεύμα. Κύριο μέσο, η ίδρυση και η καθιέρωση ετήσιων τοπικών και περιχώρων αγώνων υπό την επωνυμία «Αργίνια», τελούμενων την 28η Οκτωβρίου προς πανηγυρική ανάμνηση του έπους της Πίνδου. «Οι αγώνες ούτοι ανά το τέταρτον έτος θα λαμβάνουν κοινόν χαρακτήρα και θα επιτρέπεται τότε η συμμετοχή αθλητών και πέραν της Αιτωλίας, ότε θα λέγονται Μεγάλα Αργίνια»²¹.

²¹ Πληροφορίες απο το καταστατικό ίδρυσης της Γυμναστικής Εταιρείας Αργινίου (Αρχείο Γ.Ε.Α.).

Ήδη, μετά την απελευθέρωση και συγκεκριμένα από το 1945, στο τέλος κάθε σχολικής περιόδου, διοργανώνονταν «Αθλητικοί Αγώνες Στίβου και Δρόμου» οι οποίοι βαφτίζονται κάθε φορά με νέο όνομα. Από το 1955 οι γιορτές αυτές καθιερώθηκαν με την ονομασία «Παπαστράτεια» (Παπαθανάσης, 1993)²². Προέκταση δηλαδή των εορτών «Αγρίνια» αποτέλεσαν τα «Παπαστράτεια», που λάμβαναν χώρα, κατά κύριο λόγο, στον εύχρηστο χώρο των Παπαστρατειών διδακτηρίων. Η διοργάνωση των Παπαστρατειών τελούνταν προς τιμήν της οικογένειας Παπαστράτου και τελούσαν πάντα υπό την αιγίδα του Δήμου Αγρινίου και της ΓΕΑ.

Το κλίμα των αγώνων που πραγματοποιούνταν στην περιοχή του Αγρινίου εκείνα τα χρόνια περιγράφει χαρακτηριστικά σε άρθρο του ο Μ.Ν. Παπαθανάσης (1993 : 48-49) που συμμετείχε στους αγώνες: *«Είμαστε στα 1947. Ο Αγώνας Δρόμου είχε μία συναρπαστική ιδιαιτερότητα για τους αθλητές και τους θεατές. Οι τελευταίοι ανέμεναν με αγωνία ποιος θα πρωτοεμφανιστεί στο προαύλιο, ποιος δεύτερος, ποιος τρίτος κ.ο.κ. Ήταν μια μορφή Μαραθωνίου, που άρχιζε από το γραφικό γιοφύρι του Αλάμπεη, με τα χοντρά τσιμεντένια κάγκελα και την τσιμεντένια κουπαστή, ένθεν κι ένθεν, που ήταν στο δρόμο, δύο περίπου χιλιόμετρα πριν φθάσουμε στη Συκιά [...]Το ιστορικό αυτό γιοφύρι, που από κάτω του ήταν το ρυάκι που ήγωνε την Τριχωνίδα λίμνη με τη Λυσιμαχία. Η κούρσα των δρομέων, που άρχιζε από το πιο πάνω γιοφύρι, περνούσε την γέφυρα της Ερμίτσας, ύστερα του Μακρυγιάννη και μέσω της κεντρικής οδού Παπαστράτου και των πλατειών «συντριβανίου» κατέληγε στο προαύλιο».*

Η Γυμναστική Εταιρεία Αγρινίου από σωματείο Κλασικού Αθλητισμού έχει εξελιχθεί και διακριθεί ως ένας σημαντικός αθλητικός – πολιτιστικός φορέας στην πόλη, μέσα από δράσεις και εκδηλώσεις που προάγουν την τοπική ιστορία ειδικά καθώς και θέματα πολιτιστικού ενδιαφέροντος γενικά.

Πιο συγκεκριμένα από τα τέλη της δεκαετίας του '60 οργανώθηκε στη ΓΕΑ το «Τμήμα Πνευματικών και Καλλιτεχνικών εκδηλώσεων», ένα τμήμα αντίβαρο και παράλληλο στον αθλητισμό για τη συστηματικότερη οργάνωση των εκδηλώσεων του

²² Από το περιοδικό Ρίζα Αγρινιωτών τεύχος 12-13, 1993.

πολιτισμού, της επιστήμης και της τέχνης. Η ΓΕΑ στεγάζεται στο «Παπαστράτειο Μέγαρο», κτίση για την πόλη του Αγρινίου, χτισμένο σε οικόπεδο δωρεά της οικογένειας Παπαστράτου. Από την εποχή που ιδρύθηκε έως και σήμερα, είναι ένας σύλλογος ανοιχτός στη ζωή, την κοινωνία και τους πολίτες της. Συνεχίζοντας η εταιρεία την αέναη αυτή προσπάθειά της για τη διεύρυνση του πνευματικού και αθλητικού δυναμισμού, σήμερα λειτουργεί τα ακόλουθα τμήματα:

1)Τμήμα Στίβου

2)Τμήμα Μπάσκετ

3)Τμήμα Λαογραφικού Ομίλου

4)Τμήμα Γυμναστικής

5)Τμήμα Εκδρομικό

6)Τμήμα Πνευματικών και Καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (Μπαρχαμπάς, 2003:127)

Κεφάλαιο 3 : «Παπαστράτεια, Εορτές Ανοίξεως και Αγώνες»

Με αφορμή το άρθρο του κ. Γράψα (2002) το οποίο αναδημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΜΑΧΗΤΗΣ το 2012 σε 4 μέρη και αποτελεί ένα ντοκουμέντο και αρχειακή πηγή για τα Παπαστράτεια με εμπειρικές λεπτομέρειες και προσωπικό σχολιασμό από τον ίδιο τον εμπνευστή του θεσμού, το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει τις Εορτές Αγρινίου Παπαστράτεια όπως τις έζησε η συγκεκριμένη εμβληματική (για τον θεσμό) μορφή αλλά και πληροφορίες από γενικότερες τοπικές κυρίως βιβλιογραφικές αναφορές. Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου να καταδείξει τα χαρακτηριστικά εκείνα

του συγκεκριμένου θεσμού που αποδεικνύουν την αίγλη και την επιτυχία που κατόρθωσαν να έχουν τα Παπαστράτεια από την αρχή της τέλεσής τους μέχρι και την διακοπή τους.

3.1 Η αρχή.

Όλα αρχίζουν κάπου γύρω στη δεκαετία του '50, σε μια Ελλάδα καθημαγμένη από τον πόλεμο του '40, την κατοχή και τον εμφύλιο σπαραγμό, αγωνιζόμενη να ορθοποδήσει και να ανοικοδομηθεί σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής της ζωής. Ο Νίκος Γράψας, νέος και λάτρης του αθλητισμού, καλείται τον Απρίλιο του 1955 από το τότε Συμβούλιο της ΓΕΑ να παραβρεθεί σε μια συνεδρίαση που θα γίνονταν στα γραφεία του Συνεταιρισμού Καπνοπαραγωγών Ζαπαντίου (Οδός Παπαϊωάννου 12, Αργίριο). Στο πλαίσιο αυτό ο Νίκος Γράψας προτείνει να καθιερώσει ο σύλλογος ένα θεσμό, αθλητικό και πολιτιστικό, που θα έδινε κύρος στο σωματείο, τόσο μέσα στο Αργίριο όσο και στο πανελλήνιο. Η ονομασία του θεσμού που προτάθηκε ήταν «Παπαστράτεια», καθότι όπως αναφέρει ο ίδιος στο άρθρο του (Γράψας, 2002) είχε σαν πρότυπο τα «Μαραγκοπούλεια» που γίνονταν στην Πάτρα, τα «Αβερώφεια» που γίνονταν στα Γιάννενα, τα «Άκτια» στην Πρέβεζα κ.λπ. αλλά και επειδή από μικρός θαύμαζε τα «Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια», που θεωρούνταν από τα καλύτερα για την εποχή τους, με τον τεράστιο αύλειο χώρο και πλαισιωμένα, τότε, από το καλοδιατηρημένο Πάρκο του Αργιρίου, όλα δωρεά των Αργινιωτών αφών Παπαστράτου. Η πρόταση έγινε δεκτή καθότι θεωρήθηκε ότι τιμώντας τους ευεργέτες της πόλης, μέσα από τον ετήσιο αυτό θεσμό, θα γίνονταν αφορμή να προβληθεί ο σύλλογος και η ίδια η πόλη του Αργιρίου.

Εικόνα 1 : Τα Παλαστράτεια Εκπαιδευτήρια. Σχολείο πρότυπο για την εποχή. Δωρεά των Αφών Παπαστράτου στην πόλη του Αγρινίου (βλέπε Παράρτημα 1 της παρούσης).

Εικόνα 2 : Ο προαύλιος χώρος των Παπαστρατείων Εκπαιδευτηρίων και άποψη της πόλης του Αγρινίου με τα όμορφα πετρόκτιστα αρχοντόσπιτα που δυστυχώς δεν σώζονται πλέον, πάρα μόνο ελάχιστα. Σιωπηλοί μάρτυρες μιας άλλης εποχής...

Η πρόταση του κ. Γράψα προκάλεσε τέτοιο ενθουσιασμό και ανυπομονησία στα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου, ώστε αποφασίστηκε να οργανωθούν οι πρώτες γιορτές μόλις δεκαπέντε μέρες μετά την συγκεκριμένη συνάντησή. Γράφει χαρακτηριστικά:

«Εγκρίθηκε το ποσόν των πενήντα δραχμών προκειμένου να καλύψει τα έξοδα του μέσου μετακίνησης (μοτοσακό) με το οποίο ο αγγελιοφόρος...θα μετέφερε το μήνυμα της προκήρυξης και το πρόγραμμα των αγώνων (στίβου), στα υποτυπωδώς λειτουργούντα αθλητικά σωματεία του νομού, για να συμμετάσχουν στους αγώνες. Έγινε η σχετική διαφήμιση στο Αγρίνιο (φειγ – βολάν, εφημερίδα ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ του Παναγιώτη

Βλασόπουλου) και πυρετωδώς προετοιμαζόμασταν και εναγωνίως περιμέναμε το αποτέλεσμα της ριψοκίνδυνης πρωτοβουλίας μας» (Γράψας, 2002).

Ο κόσμος στα πρώτα αυτά Παπαστράτεια κατέκλυσε το στάδιο του Παναιτωλικού, ενώ το γενικό πρόσταγμα του τεχνικού μέρους των αγώνων, είχε ο ιδρυτής της ΓΕΑ, κ. Κώστας Χειμάρας (Γράψας 2002). Στο τέλος, οι νικητές των αγώνων βραβεύτηκαν με ένα στεφάνι ελιάς και ένα δίπλωμα, ενώ ο δίσκος του γραμμοφώνου με τον Εθνικό Ύμνο, σήμανε το τέλος των πρώτων αυτών αγώνων, «οι εισπράξεις των οποίων ανήλθαν στο ποσό των 1720 δραχμών»²³. Τα Παπαστράτεια από ένας μικρού βεληνεκούς θεσμός έμελλε στο μέλλον να γίνει μία σημαντική γιορτή πολιτισμού για την ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου. Στη δεύτερη μάλιστα διοργάνωση των εορτών εκατοντάδες αθλητές έλαβαν μέρος από πολλές πόλεις της Ελλάδας και την Αθήνα και συνέρρευσε κόσμος κατά χιλιάδες τόσο στα Παπαστράτεια εκπαιδευτήρια όσο και στις γύρω τaráτσες, μπαλκόνια και παράθυρα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Γράψας (2002) στο άρθρο του, δημιουργώντας ένα πραγματικό αδιαχώρητο. Η συρροή του κόσμου στα Παπαστράτεια ήταν ογκώδης, με αποτέλεσμα να μεταφερθούν στην τρίτη κατά σειρά διοργάνωση οι γιορτές από τα Εκπαιδευτήρια στο γήπεδο του Παναιτωλικού (Μπαρχαμπάς, 2003).

²³ Όπως γράφει χαρακτηριστικά στο άρθρο του οι εισπράξεις των πρώτων Παπαστρατειών ανήλθαν στο ποσό των 1.720δραχμών ή 340 οκάδων ψωμιού (Γράψας 2002).

Εικόνα 3 : Ἀποψη του πλήθους των θεατῶν που συμμετείχαν σε εκδήλωση των Παπαστρατειῶν το 1971 (πηγή : εφημερίδα ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΗ - Μάιος 1972).

Εικόνα 4 : Φωτογραφία ἀπό τα Παπαστράτεια στο γήπεδο του Πανατωλικού το 1978
(Από το αρχείο της Γ.Ε.Α.)

Εικόνα 5 : Η κεντρική πλατεία Αγρινίου κατά την τέλεση των Παπαστρατειών

(πηγή agriniomemories.blogspot.gr).

Το γραμμόφωνο της πρώτης γιορτής αντικαταστάθηκε από τη δεύτερη και μετά φορά από τη Φιλαρμονική Ορχήστρα, ενώ τα έπαθλα για τους νικητές ήταν χρυσά, αργυρά και χάλκινα μετάλλια και βαρύτιμα κύπελλα. Με τα χρόνια πολλοί αθλητικοί σύλλογοι επιθυμούσαν να έρθουν να αγωνιστούν στα Παπαστράτεια. Από τα τέταρτα Παπαστράτεια και μετά, προκειμένου να μην μείνουν σταθεροί οι διοργανωτές μόνο στα αθλητικά γεγονότα, υπήρξε η επιθυμία να διευρυνθεί ο θεσμός από τη μια προσθέτοντας στους μεν αγώνες στίβου, αγώνες μπάσκετ, βόλεϊ, ποδηλατικούς, ράλι αυτοκινήτων κ.λπ., παράλληλα δε προστέθηκαν εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου όπως μουσική, θέατρο, χορός (παραδοσιακό, κλασικό μπαλέτο) καθώς και εκθέσεις ζωγραφικής, γλυπτικής, βιβλίου, γραμματοσήμων, λαϊκής τέχνης, κεραμικής, χαρακτικής, ξυλογλυπτικής, χαλκογραφίας, Καραγκιόζη, κουκλοθέατρο, μαριονέτες, φεστιβάλ τραγουδιού, παραδοσιακών χορών κ.ά. Επιπλέον, επειδή οι συγκεκριμένες Εορτές διοργανώνοντας την περίοδο της Άνοιξης και πάντα πριν το

Καλοκαίρι, στον τίτλο των εορτών «Παπαστρατεία» προστέθηκε πλέον²⁴ ο υπότιτλος «Εορτές Ανοίξεως και Αγώνες», προσδίδοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την εορταστική ατμόσφαιρα των διοργανωτών καθώς και το όραμα της ανοιξιάτικης δημιουργίας. Η ίδια η πόλη συμμετείχε και αισθητικά στην γιορτή αυτή, αποκτώντας μία άλλη εορταστική διακόσμηση με λουλούδια σε όλους τους κεντρικούς δρόμους και στην πλατεία του Αγρινίου.

Ο θεσμός λοιπόν αυτός των εορτών «Παπαστρατεία, Εορτές Ανοίξεως και Αγώνες» κάθε χρόνο έπαιρνε μία νέα διάσταση, πιο μεγάλη από την προηγούμενη χρονιά. Εμπλουτιζόταν συνεχώς με νέες εκδηλώσεις, ενώ παράλληλα διευρύνθηκε και σε διάρκεια και έφθασε στο σημείο να διαρκεί εννέα (9) ημέρες, με δύο και τρεις ή και περισσότερες εκδηλώσεις ανά μέρα. Η πόλη του Αγρινίου γέμιζε κόσμο. Οι διοργανωτές των Παπαστρατειών, παραβλέποντας κάθε εμπόδιο, φρόντιζαν οι γιορτές αυτές να «λάμπουν» και να υποδέχονται κάθε χρόνο όλο και περισσότερους αθλητές, περισσότερο κόσμο. *«Φθάσαμε στο σημείο κάποτε, ο αριθμός των προσκληθέντων – αθλητών, χορευτών, μουσικών, καλλιτεχνών – να είναι πάνω από χίλιοι (1000) τους οποίους ήταν υποχρεωμένη η εταιρεία να φιλοξενήσει και για να ανταποκριθούμε, αναγκαστήκαμε να χρησιμοποιήσουμε τα ξενοδοχεία Μεσολογγίου, Ναύπακτου, Αμφιλοχίας ακόμη και ένα μικρό στο Αιτωλικό 10 κλινών, αφού τα ξενοδοχεία του Αγρινίου δεν επαρκούσαν» (Γράψας 2002).* Αξίζει να αναφερθεί ότι ήταν τέτοια η θετική διάθεση και η προθυμία των κατοίκων του Αγρινίου να συμβάλουν στις γιορτές αυτές, ώστε δεν ήταν λίγες οι περιπτώσεις που προσφέρονταν να φιλοξενήσουν αφιλοκερδώς εξ ολοκλήρου στα σπίτια τους τους προσκληθέντες, κυρίως μέλη χορευτικών συγκροτημάτων. *«Τότε αναγκαστήκαμε για τον εξοπλισμό των διαμερισμάτων, να ενοικιάσουμε όλα τα κρεβάτια του Αγρινίου με τσέρκια, να αγοράσουμε εκατοντάδες στρώματα, σεντόνια, μαξιλάρια, πετσέτες, είδη τουαλέτας, να γίνει η σύνδεση με τη ΔΕΗ και την ύδρευση του δήμου»(Γράψας 2002).* Η διατροφή των συμμετεχόντων πραγματοποιούνταν με κουπόνια – διαφορετικού χρώματος, ανάλογα με το ποσό – τα οποία παραλάμβαναν οι συμμετέχοντες με την άφιξή τους στην πόλη. Η εξόφληση των κουπονιών γινόταν την πρώτη Τετάρτη μετά τη λήξη των Παπαστρατειών, στα γραφεία της Εταιρείας. *Ο κόσμος του Αγρινίου ένιωθε έντονα την ανάγκη να κρατηθεί δυνατός αυτός ο θεσμός και τον αγκάλιαζαν με αγάπη προκειμένου*

²⁴ Από την τέταρτη διοργάνωση και μετά.

να καλλιεργηθεί και να διατηρηθεί η καλή φήμη τόσο του θεσμού όσο και γενικότερα της πόλης²⁵.

3.2 Η προετοιμασία.

Η προετοιμασία των εορτών Παπαστράτεια διαρκούσε ένα χρόνο και ξεκινούσε από την επόμενη μέρα της λήξης των προηγούμενων εορτών. Ο κόσμος του Αγρινίου ανυπομονούσε για τις καθιερωμένες πλέον αυτές γιορτές και συμμετείχαν εθελοντές στην όλη διαδικασία. Οι προετοιμασίες περιλάμβαναν:

Ανάρτηση φωτεινών και λουλουδένιων γιρλαντών και άλλων διακοσμητικών φωτιστικών σωμάτων. Κατασκευή παταριών, προκειμένου να διευκολύνεται η θέαση των αγώνων. Μεταφορά χιλιάδων καθισμάτων στην κεντρική πλατεία, στον Παναιτωλικό, στο πάρκο (στους χώρους δηλαδή που χτυπούσε ο παλμός των συγκεκριμένων Εορτών). Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις αυξημένης ισχύος/wat. Τοποθέτηση δεκάδων ιστών για την ανάρτηση της σημαίας των κρατών που συμμετείχαν στις εκδηλώσεις. Έλεγχο από ειδική Επιτροπή (με επικεφαλής σύμβουλο της εταιρείας και με έμπειρους συνεργάτες) του περιεχομένου και της ποιότητας των χορευτικών συγκροτημάτων (ελληνικών και ξένων), των μουσικών συνόλων, των φιλαρμονικών, θιάσων, πνευματικών εκδηλώσεων, ορχηστρών και των καλλιτεχνών. Επρόκειτο, όπως γίνεται φανερό, για μία διαδικασία πολυσύνθετη, πολυέξοδη και δύσκολη (Γράψας 2002).

²⁵ Προσωπική άποψη και συμπέρασμα του κ. Γράψα - εμπνευστή της θεσμοθέτησης των συγκεκριμένων Εορτών που έζησε τις εκδηλώσεις από την θέση του διοργανωτή (υπήρξε εκτός από μέλος και πρόεδρος της Γ.Ε.Α.) από την αρχή τους μέχρι και το τέλος τους.

Εικόνα 6 : Φώτα, γιρλάντες, κόσμος και εορταστική διάθεση κατά την διοργάνωση των Παπαστρατειών το 1970. (Από το αρχείο της Γ.Ε.Α).

3.3 Η Προώθηση και η προβολή των εορτών.

Η προώθηση και η προβολή των Παπαστρατειών αφορούσε κυρίως την τοποθέτηση διαφημιστικών πινακίδων-πανών και φωτεινών επιγραφών καθώς και την επανασυγκέντρωση αυτών την επόμενη μέρα μετά τη λήξη τους.

Εικόνα 7 : Χαρακτηριστικό πανό για τις Εορτές στο κέντρο της πόλης.

Παράλληλα, η προώθηση αφορούσε κυρίως την προαναγγελία και προβολή των εορτών από τα κρατικά ραδιόφωνα και τα μετέπειτα κανάλια ενώ δελτία τύπου αποστέλλονταν σε όλες τις εφημερίδες της Ελλάδας καθώς και στον τοπικό τύπο (ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ, Δ. ΣΤΕΡΕΑ, ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΗ, Ο ΛΑΟΣ, ΜΑΧΗΤΗΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ). Η αμέριστη υποστήριξη από τον τότε τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό υπήρξε επίσης χαρακτηριστική. Επιπλέον δράσεις αφορούσαν την αφισκοκόλληση σε όλη την Ελλάδα και την αποστολή εκατό πολυσέλιδων προγραμμάτων²⁶ σε επίσημα πρόσωπα και φορείς κάθε πόλης. Προσκαλούνταν επίσης καλλιτέχνες για να επιμεληθούν την εκάστοτε αφίσα και το εκάστοτε πρόγραμμα της κάθε χρονιάς των εορτών ώστε το αποτέλεσμα να είναι αντάξιο των προσδοκιών. Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, διανέμονταν ενημερωτικά φυλλάδια πόρτα πόρτα σε σπίτια, καταστήματα και υπηρεσίες ενώ κατασκευάζονταν μαγνητοταινίες που αποστέλλονταν στους κρατικούς ραδιοσταθμούς και στους λίγους ιδιωτικούς που λειτουργούσαν στην επαρχία. Αυτοκίνητα μελών του Δ.Σ. της ΓΕΑ εξοπλισμένα με μεγαφωνική εγκατάσταση διαφήμιζαν στην πόλη αλλά και σε όλο νομό τις εκδηλώσεις. Μεγάλη έμφαση δίνονταν στην προβολή του θεσμού μέσω της ΕΡΤ και αναφορά του καθημερινού προγράμματος των εορτών στην καθημερινή εκπομπή της τηλεόρασης με τίτλο «Κάθε μεσημέρι». Τέλος, παρέχονταν συνέντευξη τύπου σε κεντρικό ξενοδοχείο των Αθηνών προς δημοσιογράφους εφημερίδων και περιοδικών προκειμένου να κάνουν τις σχετικές καταχωρήσεις στα έντυπα που εκπροσωπούσαν. Ακολουθούν χαρακτηριστικά αποκόμματα από εφημερίδες της εποχής (Εικόνα 8):

²⁶ Προγράμματα και αφίσες στο *Παράρτημα 3* της παρούσης.

**ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΣΗΜΕΡΟΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΑΓΡΙΝΙΟΝ
ΤΑ «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ»**

ΑΘΗΝΑΙ, 3.— Είς τό Ἄγρινιον διοργανοῦνται ὑπό τῆς γυμναστικῆς ἑταιρείας ἀπό 4ης μέχρις 11ης Μαΐου ἐκπολιτιστικά ἐκδηλώσεις ὑπό τήν ἑπωνυμίαν «Παπαστράτεια» πρὸς τιμὴν τῶν εὐεργετῶν τῆς πόλεως ἀδελφῶν Παπαστράτου, Γά «Παπαστράτεια», τὰ ὁποῖα τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ δήμου Ἄγρινιου, περιλαμβάνουν ἐκθέσεις ζωγραφικῆς καὶ κεραμικῆς τέχνης ἐκλεκτῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, θεατρικὰς παραστάσεις ὑπὸ τοῦ θιάσου τῶν ἐκλεκτῶν καλλιτεχνῶν Κατίνας Παξινοῦ καὶ Ἀλέξη Μινωτῆ, διαλέξεις, ρεσιτάλ τοῦ διασήμου Ἰταλοῦ πιανίστα κ. Ἀντζέλο Μπαμπίνι, μουσικὰς ἐκδηλώσεις ὑπὸ ὀρχήστρας κλασσικῆς μουσικῆς, ὑπαιθρῶν συναυλίαν τῶν φιλαρμονικῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ ἄλλας ἐκδηλώσεις.

**ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ
ΤΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ
ΕΙΣ ΑΓΡΙΝΙΟΝ**

ΑΘΗΝΑΙ, 12.— Ἦρχισαν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς καὶ συνεχίζονται εἰς τὸ Ἄγρινιον, αἱ κατ' ἔτος ὀργανοῦμεναι ὑπὸ τῆς γυμναστικῆς ἑταιρείας Ἄγρινιου ἑορταί, ἀνοίξεως ἐπὶ Παπαστράτεια. Αἱ ἐκδηλώσεις αὐταί, αἱ ὁποῖαι τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ δήμου Ἄγρινιου, περιλαμβάνουν διαλέξεις, ἐκθέσεις ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, συναυλίαν, θεατρικὰς παραστάσεις κλπ. Τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν, ὅποτε καὶ θὰ κλείσῃ ὁ κύκλος τῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων, θὰ πραγματοποιηθῶν μεγάλα καὶ ἐνδιαφέρονσαι καλλιτεχνικαὶ ἐκδηλώσεις (παρέλασις τῶν συμμετεχόντων εἰς τὰς ἐκδηλώσεις ἑλληνικῶν καὶ ξένων συγκροτημάτων, ἔθνικοι χοροὶ κλπ., ἀγῶνες κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ ὡς καὶ ἀγῶνες αὐτοκινήτων. Ἐκλήθησαν ὅπως παραστῶν πολλοὶ ἐπίσημοι, οἱ τοπικοὶ παράγοντες καὶ ἄλλοι.

**ΠΟΛΛΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ
ΣΤΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ**
Εἰς τὰ «Παπαστράτεια» ποῦ θὰ τελεσθῶν ἐφέτος ἀπὸ 20 — 28 Μαΐου καὶ ποῦ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἑτοπτεσίαν τῆς Γενικῆς Γραμματείας Ἀθλητισμοῦ τοῦ Νομάρχου Αἰτωλοακαρνανίας καὶ τοῦ Δημάρχου Ἄγρινιου θα λάβουν μέρος ἀθληταὶ ἀπὸ ἡλίας τὰ μέρη τῆς χώρας. Ἐπίσης θὰ συμμετέσχουν κορυφαῖοι Ἕλληνες καὶ ξένοι καλλιτέχνες καὶ φοιτητικὰ ἐκδηλώματα ἀπο πᾶντε Ἑυρωπαϊκῆς χώρας.

Ἐνὰ συγκροτήματα

Χορευτικὰ συγκροτήματα ἀπὸ τῆς Γαλλίας, Δανίας, Ἰταλίας, Γιουγκοσλαβίας, Βουλγαρίας, Πολωνίας, Ρουμανίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Κρήτην, τὴν Καρδίτσαν, τὴν Ζάκυνθον μετέχουν ἐπὶ «Παπαστράτεια '76», ποῦ συνεχίζονται μὲ ἐπιτυχίαν ἐπὶ Ἄγρινιον καὶ θὰ λήξουν αὐριο. Ἐξαιρετικὸν καλλιτεχνικὸν γεγονός τῶν ἐκδηλώσεων αὐτῶν ἀποτελεῖ ἡ ἐκθεσις τοῦ ἐκλεκτοῦ χαρακτῆρος Ἀ. Τάσσου ἐπὶ Παπαστράτεια δημοτικῶν περιπέτερον.

**ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ»
ΤΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ.**— Τὴν 20ὴν Μαΐου ἀρχοῦνται εἰς Ἄγρινιον αἱ ὑπὸ τοῦ μορφωτικοῦ συλλόγου «γυμναστικῆς ἑταιρείας Ἄγρινιου», κατ' ἔτος τελοῦμεναι ἐκδηλώσεις «Παπαστράτεια - ἑορταί ἀνοίξεως καὶ ἀγῶνες» διαρκείας 9 ἡμερῶν. Τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν λόγῳ ἐκδηλώσεων, ἐκτὸς τῶν καλλιτεχνικῶν τοιοῦτων, περιλαμβάνει καὶ ἀγῶνες μπάσκετ, βόλλεο, στίβου ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.

Εικόνα 8 : Αποσπάσματα ἀπὸ εφημερίδες τῶν Αθηνῶν.

3.4 Η δομή.

Τα Παπαστράτεια με την πάροδο των ετών κατέστησαν μία από τις μεγαλύτερες γιορτές αθλητικού και ευρύτερα πολιτιστικού ενδιαφέροντος στην επαρχιακή Ελλάδα. Τα στοιχεία που διέκριναν και έκαναν ιδιαίτερα γνωστές τις γιορτές των Παπαστρατειών ήταν η άριστη διοργάνωση και διεξαγωγή των αγώνων (Γράψας 2002) καθώς και των πολιτιστικών εκδηλώσεων, τα βαρύτιμα έπαθλα προς τους νικητές των αγώνων καθώς και γενικότερα η ζεστή φιλοξενία που προσφέρονταν σε όλους τους συμμετέχοντες. Ως αποτέλεσμα αυτών των διακριτών στοιχείων, πολλοί αθλητικοί σύλλογοι, από διάφορες πόλεις της Ελλάδας, επιθυμούσαν να λάβουν μέρος στα Παπαστράτεια.

3.4.1 Οι αθλητικές εκδηλώσεις.

Τα τελευταία χρόνια τέλεσης των εορτών, τα Παπαστράτεια ξεκινούσαν ημέρα Σάββατο και ολοκληρώνονταν τη μεθεπόμενη Κυριακή. Όσον αφορά τη δομή των εορτών, κατά τη διάρκεια της ημέρας ξεκινούσαν με αγώνες στίβου με συμμετοχή εκατοντάδων αθλητών και αθλητριών, των μεγαλύτερων τότε αθλητικών συλλόγων της Ελλάδας και πολλών εκείνης της εποχής πρωταθλητών και πρωταθλητριών.

Οι αγώνες στίβου γίνονταν, κατά κύριο λόγο, στο γυμναστήριο του Παναιτωλικού, το οποίο παραχωρούνταν δωρεάν προς τιμή των εορτών, ενώ τα δύο τελευταία χρόνια πραγματοποιούνταν στο Εθνικό Στάδιο Αγρινίου. Οι υπόλοιπες αθλητικές εκδηλώσεις πραγματοποιούνταν στο γυμναστήριο της ΓΕΑ.

Παράλληλα, το πρόγραμμα των Παπαστρατειών συμπεριελάμβανε αγώνες βόλει, μπάσκετ, πάλης, ενόργανης γυμναστικής κ.λπ. με συμμετοχή μεγάλων ομάδων των Αθηνών, του Πειραιά, της Πάτρας, της Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής και των Ενόπλων Δυνάμεων.

Το πρωί της πρώτης Κυριακής διοργανώνονταν στην πόλη ράλι αυτοκινήτων, που αποτελούσε ένα ιδιαίτερο γεγονός στην πόλη του Αγρινίου και στην περιοχή από όπου

περνούσε. Η καθιέρωσή του έγινε το 1959 όπου και αποφασίστηκε ο εμπλουτισμός των εκδηλώσεων και η περαιτέρω διεύρυνση του θεσμού.

Εικόνα 9 : Αφίσα και πρόγραμμα από την διοργάνωση αγώνων αυτοκινήτου στα πλαίσια των Παπαστρατειών. Δράση παράλληλη στις τότε εκδηλώσεις της εποχής. Χαρακτηριστικό στιγμιότυπο η ονομασία της κεντρικής πλατείας Αγρινίου στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Δηλωτικό μιας άλλης εποχής.

Εικόνα 10 : Θεατές των Παπαστρατειών παρακολουθούν τον αγώνα ράλι.

3.4.2 Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Η διοργάνωση των Παπαστρατειών ενώ, όπως παρουσιάστηκε και προηγουμένως, άρχισε ως αθλητικές εκδηλώσεις μιας μέρας, σταδιακά έφτασε να διαρκούν εννέα μέρες και εκτός των αθλητικών εκδηλώσεων υπήρχαν και πλήθος καλλιτεχνικών εκδηλώσεων. Πιο συγκεκριμένα, το κοινό των Παπαστρατειών είχε την τύχη να απολαμβάνει χορούς, που εκτός των ελληνικών χορευτικών συλλόγων έπαιρναν μέρος και σύλλογοι από άλλα ευρωπαϊκά κράτη ή θεατρικές παραστάσεις, με συμμετοχή αξιόλογων θιάσων αλλά και εκθέσεις ζωγραφικής καταξιωμένων καλλιτεχνών και φυσικά μουσικές εκδηλώσεις με συμμετοχή γνωστών συγκροτημάτων και καλλιτεχνών της εποχής. Μέσα από τα Παπαστράτεια λοιπόν δινόταν η ευκαιρία σε κορυφαίους πνευματικούς ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών της Ελλάδας, να δώσουν το «πνευματικό» παρών και να έλθουν σε επαφή με τις χιλιάδες των θεατών και επισκεπτών που λάμβαναν μέρος στις εκδηλώσεις.

3.4.2.1 Χορευτικά συγκροτήματα παραδοσιακών χορών.

Όσον αφορά το κομμάτι των πολιτιστικών εκδηλώσεων στο πλαίσιο των Παπαστρατειών, συμμετείχαν χορευτικά συγκροτήματα παραδοσιακών χορών και ξένων κρατών, επιλεγμένα από το Υπουργείο Πολιτισμού τους και με την εποπτεία του εδώ Μορφωτικού ακόλουθου της χώρας τους (Γράψας 2002). Πολλές φορές οι ίδιοι οι Ακόλουθοι παρίσταντο στις εκδηλώσεις, καθώς και διάφοροι πρεσβευτές που τιμούσαν με την παρουσία τους τα Παπαστράτεια και την πόλη, συνοδευόμενοι από δημοσιογράφους, οι οποίοι επιστρέφοντας στις πατρίδες τους έκαναν εκτενή δημοσιεύματα για τις συγκεκριμένες γιορτές. Κάθε χρόνο, από το 1959 και τα τέταρτα Παπαστράτεια όπου διευρύνθηκε ο θεσμός, συμμετείχαν γύρω στα 6-8 ξένα χορευτικά συγκροτήματα. Χαρακτηριστικές χορευτικές ομάδες ήταν η αποστολή της Εθνικής Ομάδας Μπαλέτου της Νιγηρίας, το συγκρότημα της Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής του Πανεπιστημίου Βελιγραδίου, τα εθνικά μπαλέτα του Ισραήλ, το παλαιότερο και αυθεντικότερο συγκρότημα παραδοσιακών χορών της Ιταλίας, το μεγάλο συγκρότημα

και διεθνώς γνωστό της Σόφιας, η ομάδα του Εθνικού Μπαλέτου της Ρουμανίας, το Μαύρο Θέατρο της Τσεχοσλοβακίας κ.ά. Αντίστοιχα, βέβαια, ξεχωριστά ήταν και τα ελληνικά συγκροτήματα που συμμετείχαν στα Παπαστράτεια, όπως: τα Ηπειρωτικά, του Λυκείου των Ελληνίδων Ιωαννίνων, της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών, του Μετσόβου, το διεθνώς πολυβραβευμένο συγκρότημα της Καρδίτσας «Καραγκούνα», το Λύκειο Ελληνίδων Καλαμάτας, της Ξάνθης, των Σερρών, του Βόλου, το συγκρότημα παραδοσιακών χορών Βρακοφόρων Χανίων Κρήτης κ.ά. Γύρω στα 4-6 συγκροτήματα ελληνικά συμμετείχαν στις γιορτές και φυσικά ιδιαίτερη συμμετοχή πάντα είχε ο Λαογραφικός Χορευτικός Όμιλος της ΓΕΑ, που ήταν ο πρώτος που ιδρύθηκε στη Δυτική Στερεά Ελλάδα και ο οποίος εκπροσωπούσε αντίστοιχα την περιοχή παίρνοντας μέρος τόσο σε διεθνή φεστιβάλ παραδοσιακών χορών της Ευρώπης όσο και σε τοπικά φεστιβάλ ανά την Ελλάδα (βλέπε Παράρτημα 2.2 - Πίνακας 2).

Εικόνα 11 : Οδός Παπαστράτου. Ενδεικτική φωτογραφία (από το αρχείο του Σπ. Μπερερή) για το εορταστικό κλίμα που επικρατούσε κατά την διοργάνωση των Εορτών σε όλη την πόλη. Στιγμιότυπο από την καθιερωμένη παρέλαση των χορευτικών τμημάτων ή συλλόγων που λάμβαναν μέρος στις εορτές.

Εικόνα 12 : Το χορευτικό τμήμα της Γ.Ε.Α επι σκηνής στα Παπαστράτεια. Ξεχωρίζουν τα έντονα χρωματιστά φώτα, οι γιρλάντες που στόλιζαν την πόλη και την σκηνή, οι σημαίες των διαφόρων κρατών που συμμετείχαν και το σήμα των εορτών πίσω από τους χορευτές.

3.4.2.2 Οι θεατρικές και μουσικές εκδηλώσεις.

Γνωστοί θίασοι της εποχής και μουσικά σχήματα και τραγουδιστές έδιναν το παρών στις γιορτές των Παπαστρατειών, δημιουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο μία περαιτέρω εορταστική νότα στην πόλη του Αγρινίου.

Παρουσιάζονται από τον ίδιο τον κύριο Γράψα στο άρθρο του χαρακτηριστικά ονόματα θεατρικών θιάσων που έλαβαν μέρος στα Παπαστράτεια: οι θίασοι του Εθνικού Θεάτρου, της Κατίνας Παξινοῦ και του Αλέξη Μινωτή, το «Αμφιθέατρο» Σπύρου Ευαγγελάτου, το Θέατρο Τέχνης Καρόλου Κουν, το «Αρχαίο Αττικό Δράμα» Σωκράτη Καρανουνού, το «Άρμα Θέσπιδος» Έλλης Λαμπέτη – Λίνου Καρζή – Μάνου Κατράκη, η ομάδα του Στέφανου Ληναίου – Έλλης Φωτίου, η ομάδα του Δημήτρη Μυράτ και άλλοι. Επίσης, το Παιδικό Θέατρο της Ξένιας Καλογεροπούλου, του Δημήτρη Ποταμίτη κ.ά. καθώς και διάφορα κουκλοθέατρα, μαριονέτες, Καραγκιόζη, ακροβατικά νούμερα, ζογκλέρ κ.ά.

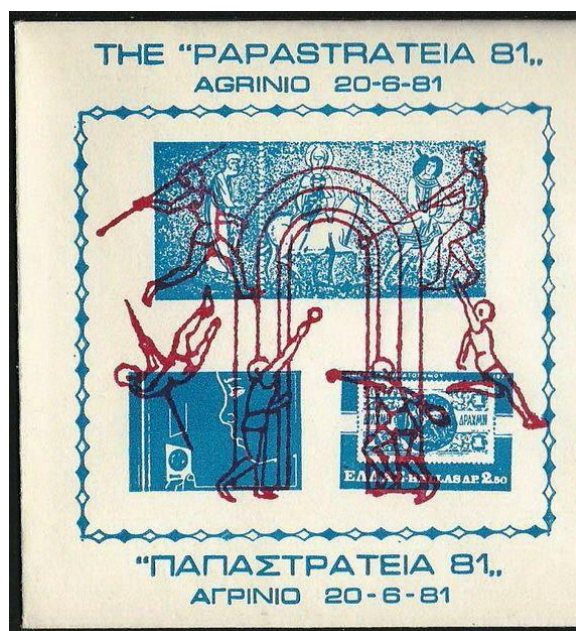
Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Τραγουδιού που λάμβανε χώρα στα Παπαστράτεια συμμετείχαν μεγάλες ορχήστρες όπως: Γιώργου Κατσαρού, Γιώργου Θεοδοσιάδη, Σπύρου Παπαβασιλείου, Τάκη Μοράκη, Γιώργου Λαβράνου, Γιώργος Μπιθικώτσης Σταμάτης Κόκκοτας, Τζένη Βάνου, Μανώλης Μητσιάς, Δήμητρα Γαλάνη, Βίκυ Μοσχολιού, Δημήτρης Μητροπάνος, Άννα Βίτση, Γιάννης Μητσιάς και δεκάδες άλλοι καλλιτέχνες από την pop μουσική, το νέο κύμα κλπ. Συμμετείχαν χορωδίες από το Δήμο Αθηναίων, το Δήμο Πατρέων, η χορωδία Τρικάλων, η χορωδία του Πανεπιστημίου Αθηνών, της Εμπορικής Τράπεζας, του ΟΤΕ, της Λευκάδας κλπ. Στα Κρατικά Σύνολα συμμετείχαν επίσης δυνατές μουσικές ομάδες όπως: η Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, η Συμφωνική Ορχήστρα και Χορωδία Αθηνών, η Πειραματική Ορχήστρα Αθηνών Μάνου Χατζηδάκη, Μίκη Θεοδωράκη, εκλεκτοί σολίστες πιάνου, ενώ παράλληλα πραγματοποιούνταν αφιερωματικές μουσικές βραδιές όπως η βραδιά με την ορχήστρα του Γιάννη Σπανού, η βραδιά με σολίστ στο κλαρίνο το Βασίλη Σαλέα. Παράλληλα, πραγματοποιούνταν βραδιές παραδοσιακής μουσικής με καταξιωμένους μουσικούς της Ελλάδας καθώς και παρουσίαση σημαντικών φιλαρμονικών ορχηστρών (Γράψας 2002) όπως φαίνεται και στον παρακάτω Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Φιλαρμονικές Ορχήστρες.

Φιλαρμονικές ορχήστρες
Στρατού
Αεροπορίας
Πολεμικού Ναυτικού
Λιμενικού Σώματος
Δήμου Αθηναίων
Δήμου Πατρέων
Δήμου Ιωαννίνων
Δήμου Άρτας
Δήμου Πρεβέζης
Δήμου Λευκάδας
Δήμου Ναυπάκτου
Δήμου Αιγίου
Δήμου Μεσολογγίου
Δήμου Αγρινίου

3.4.2.3 Εκδηλώσεις Λόγου και Τέχνης.

Παράλληλα, με διστακτικά βήματα είχε αρχίσει ένα μικρό φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους το οποίο όπως κατόπιν καθιέρωσε πιο αποτελεσματικά και συστηματικά ο Δήμος Δράμας. Μεταξύ των εκδηλώσεων πραγματοποιήθηκαν και φιλολογικές βραδιές με ομιλητές διακεκριμένους Ακαδημαϊκούς, Καθηγητές Πανεπιστημίου κ.ά., απαγγελίες ποιημάτων και αποσπασμάτων κειμένων από σπουδαίους ηθοποιούς καθώς και αφιερώματα σε μεγάλους ποιητές όπως Ρίτσο, Παλαμά, Σολωμό, Χατζόπουλο. Κάθε χρόνο στα Παπαστράτεια λειτουργούσαν ταυτόχρονα εκθέσεις ποικίλων μορφών τέχνης όπως: εκθέσεις ζωγραφικής, εκθέσεις ξυλογλυπτικής, έκθεση λαϊκής τέχνης, εκθέσεις γλυπτικής και μικρογλυπτικής καθώς έκθεση γραμματοσήμου με τη συμμετοχή και εποπτεία των Κεντρικών ΕΛΤΑ τα οποία κυκλοφόρησαν σειρές φακέλων και γραμματοσήμων με τη λέξη ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ²⁷. Παράλληλα, διοργανώθηκαν στα Παπαστράτεια ατομικές και ομαδικές εκθέσεις Αγρινιωτών και Αιτωλοακαρνανών ζωγράφων, ερασιτεχνών, ενισχύοντας τη συμμετοχική διαδικασία των κατοίκων με καλλιτεχνικές αναζητήσεις.

Εικόνα 13α : Γραμματόσημο των Παπαστράτειων Εορτών Αγρινίου.

²⁷ (συλλεκτικής αξίας σήμερα)

Εικόνα 13β : Επετειακός Ταχυδρομικός Φάκελος.

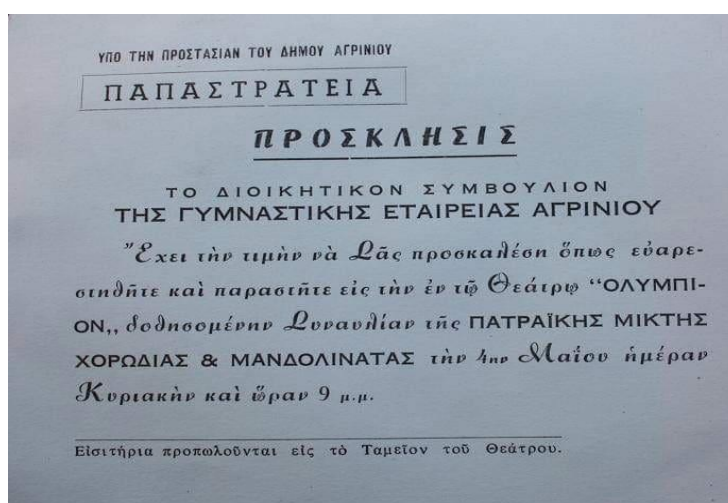
3.5 Η Σημασία των εορτών Παπαστράτεια.

Οι γιορτές «Παπαστράτεια» σύμφωνα με τον δημοσιογράφο Λευτέρη Τηλιγάδα αποτελούσαν μία σημαντική ευκαιρία επανασύνδεσης με της πηγές της ηθικής και πνευματικής μας παράδοσης. Όσον αφορά το αθλητικό σκέλος των εορτών ήταν ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι δίνονταν ώθηση στα όνειρα των Αγρινιωτών αθλητών και όχι μόνο. Δίνονταν ένα ιδιαίτερο κίνητρο αγωνιστικό και όνειρο συμμετοχής τόσο των ενηλίκων, όσο και των εφήβων. Μέσα από τις γιορτές κινητοποιούνταν οι νέοι να συμμετάσχουν, να λάβουν μέρος, να βρουν ένα δίαυλο έκφρασης και «εκτόνωσης» των εφηβικών τους ανησυχιών (προσωπικό αρχείο Λευτέρη Τηλιγάδα και συνεντευξη που μου παραχώρησε).

Όσον αφορά το πολιτιστικό σκέλος των γιορτών, για πολλούς τα «Παπαστράτεια» αποτέλεσαν ένα σχολείο πολιτισμού, ένα κανάλι έκφρασης, έναν σημαντικό τρόπο να ενισχυθεί η πολιτιστική εικόνα της πόλης του Αγρινίου, να διατηρηθεί, να αναβαθμιστεί και να προβληθεί (Τηλιγάδας, 2018). Κάθε χρόνο στις γιορτές αναζητούνταν νέοι καλλιτεχνικοί στόχοι και κάθε χρονιά ανέβαζαν τον πήχη όλο και

πιο ψηλά. Η ανταπόκριση του κόσμου στο κάλεσμα των εορτών υπήρξε ιδιαίτερα μεγάλη και τα «Παπαστράτεια» θεωρήθηκαν ένας σημαντικός πόλος έλξης όλων των ηλικιών, όχι μόνο ανθρώπων του Αγρινίου αλλά και των ευρύτερων περιοχών. Τα Παπαστράτεια πέρα από κοινωνικό, πολιτιστικό και αθλητικό γεγονός, είχαν καταξιωθεί σαν ένα ανοιξιάτικο εορταστικό μήνυμα χαράς, θέασης, δράσης, ανανέωσης, γενικά βαθιάς αγωνιστικής αναβάθμισης του τρόπου ζωής, μέσα από γνήσιες πολιτιστικές αξίες που υπηρετούν ο Αθλητισμός και η Τέχνη.

Οι παρούσες γιορτές λειτούργησαν ως μία ζώσα επαφή με τις σύγχρονες μορφές δημιουργίας και τέχνης, κάτι σαν μια βιοματική προσέγγιση της παράδοσης. Τα Παπαστράτεια απετέλεσαν ένα ιδιαίτερο και σημαντικό κίνητρο προκειμένου να αναπτυχθεί η τουριστική πλευρά της περιοχής και η δημιουργία μιας δυνατής πολιτιστικής ταυτότητας στην πόλη του Αγρινίου. Μία πολύ καλή εικόνα εξωστρέφειας δίνονταν μέσα από τα Παπαστράτεια τόσο προς όλη την Ελλάδα όσο και προς το εξωτερικό, μέσα από τα εκτενή δημοσιεύματα των δημοσιογράφων που συνόδευαν τα χορευτικά συγκροτήματα παραδοσιακών χορών των ξένων κρατών. Τα Παπαστράτεια ήταν μία δυνατή ευκαιρία καλλιέργειας της πολιτιστικής ταυτότητας της πόλης του Αγρινίου. Χαρακτηριστικό το δελτίο της εικόνας 15 για τα Παπαστράτεια του 1978 και τα αιτήματα - οράματα των διοργανωτών.

Εικόνα 14 : Χαρακτηριστική Πρόσκληση για εκδήλωση Χορωδίας των Παπαστρατειών.

24'Ιουνίου – 2'Ιουλίου

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ '78

ΓΙΟΡΤΕΣ – ΑΓΩΝΕΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΡΑΜΑΤΑ

“Οτι η έσωτερική ζωή του ανθρώπου βρίσκεται σήμερα σέ κίνδυνο, είναι ένας κοινός τόπος· κοινός τόπος πού όμως δέν έχει γίνει κοινή συνείδηση.

“Ενας προκλητικός και αὐθάδης εὐδαιμονισμός –ένισχυμένος ἀπ' τήν τεχνοκρατική ὑστερία τῆς ἐποχῆς μας– τείνει νά καταργήσει τό πρωτεῖο τοῦ Πνεύματος, νά μεταβάλει τήν ἀνθρωπότητα σέ μάζα και νά ἀμαυρώσει τήν εὐγένεια και τήν καθαρότητα τοῦ ἀνθρώπινου Προσώπου. Διαιώνιες μορφές βίου και Τέχνης, καθιερωμένες ἀπ' τόν πανάρχαιο μόχθο τοῦ ἀνθρώπου, κινδυνεύουν νά ἀκρωθῶν ἐπειτα ἀπό τήν ἀνίερη ἐπιβολή ἐνός ἰσοπεδωτικοῦ τεχνοκρατικοῦ πνεύματος. Τά σεμνά τοπία μας, αὐτά πού ἐνέπνευσαν ἕναν λιτό κανόνα αἰσθητικῆς και διαφέγγου κάλλους, ἀπειλοῦνται σήμερα νά ἀλλοιωθῶν ἐπειτα ἀπό τή βάνουση ἐπέμβαση τῆς Τεχνικῆς και τήν ἰταμή πρόκληση τοῦ ὠφελιμισμοῦ. Ἀκόμα δροσεροί ὄρθρινοί κελαηδισμοί και κατανυκτικές ἐσπερινές μελωδίες καταπνίγονται ἀπ' τόν ὀρυμαγδό τῶν μηχανῶν και τήν κυριαρχία τῶν ἀσεβῶν θορύβων τῆς ἀγορᾶς. Τέλος προγονικές μνήμες, γλυκές και παρήγορες, πού ἐνέπνεαν τό αἶσθημα τῆς συνέχειας και ἀπάλυναν τίς ἀντιξοότητες τοῦ αἰχμηροῦ βίου, τείνουν νά σβύσουν ὀριστικά ἀφήνοντας τή ζωή ἀσφυκτικά «ἐπίκαιρη» –και γιά τοῦτο ἀδιέξοδη και ἀλύτρωτη...

Κι ὁμως πίσω ἀπό τά φαινόμενα ἀγρυπνεῖ μιά ἐπίμονη βούληση γιά αὐθεντική ζωή.

Ἡ πατρίδα μας ἡ Ρούμελη, ἡ σεμνή και συνεσταλμένη, μέ τά ἀνεξάντλητα ἀποθέματα τῶν ἠθικῶν και πνευματικῶν τῆς δυνάμεων μᾶς παρέχει και πάλι μιάν αἰσιόδοξη προοπτική. Ἡ πατρίδα μας – ὁ ἔρως ὁ αἰώνιος και ὁ σταυρός μας – πού εἶναι αἰσθηση ἱερῆ τοῦ χώματος, ἀλλά και πηγῆ διαρκῶν ἐμπνεύσεων, θεμελιώνει και τώρα τόν ἐγκρατή κανόνα τοῦ ἀνεπανάληπτου ὕφους και ἠθους τῆς. Μέ τήν ἀρρενωπότητα τῶν βουνῶν τῆς και τή γλυκύτητα τῶν πεδιάδων τῆς· μέ τήν τραχύτητα τοῦ ὕφους τῆς, ἀλλά και τή βελοῦδινη εὐαίσθησία τῆς· μέ τούς θρύλους και τίς παραδόσεις τῆς, τό τραγοῦδι και τό μοιρολόγι τῆς· μέ τά ἔργα τοῦ λόγου και τά ἔργα τοῦ χεριοῦ· ἕναν ἴαμβο και μιά στάμνα, ἕνα καλοκαμωμένο χωράφι κι ἕνα χαμόγελο... μᾶς παρέχει τήν ὕλη γιά μιά πλούσια και αὐθεντική πολιτιστική δημιουργία.

Αὐτό λοιπόν τό πνευματικό πλοῦτος –διευρυμένο ἀπό ἐπιτεύγματα τῆς πολυσημάντης και συνταρακτικῆς ἐποχῆς μας– ἔρχονται νά παρουσιάσουν μέ ἀδρότητα τά «**Παπαστράτεια 1978**».

Ἀλλά οἱ Γιορτές μας –πού ἔχουν ἀφετηρία τους τό 1954– εἶναι και κάτι ἄλλο: Εἶναι ἡ χαρά τοῦ λαοῦ μας!

Ἄν οἱ ἐκδηλώσεις εἶναι καρπός τῆς μοναξιάς τῶν ἐπώνυμων και ἀνώνυμων δημιουργῶν τους, ὁμως δέν προορίζονται γιά τούς λίγους καταξιώνονται και νοηματίζονται μέσα στήν εὐρύτερη ἀνθρώπινη κοινότητα. Γι' αὐτό και τά «**Παπαστράτεια 1978**» φέρουν κάτι ἀπό τό πνεῦμα τῶν ἀρχαίων ἀμφικτιονικῶν συναντήσεων, κάτι ἀπό τό ρίγος και τήν ἀναψυχή τῶν νεώτερων λαϊκῶν μας πανηγυριῶν. Ἀναζητοῦν τήν ὁμοφυχία και τόν κοινό ρυθμό και ἀνατρέχουν στίς ἀρχέγονες πηγές τοῦ αἰσθήματος και τῶν συγκινήσεων– ὅταν, σέ ὦρες δέους και σιγῆς, ἀνθίζει τό πνεῦμα τῆς Πολιτείας!...

Μέ πίστη λοιπόν στίς ἀπεριόριστες δυνατότητες τοῦ Πνεύματος και τήν αἰωνιότητα τῆς πατρίδας μας ἀνοίγουμε και πάλι τήν αὐλαία τῶν «**Παπαστράτειῶν**». Ἡ αὐρα τοῦ Πνεύματος θωπεύει πάντα τά μέτωπα τῶν ἀνθρώπων!...

Διοργάνωση: **Γυμναστική Ἐταιρεία Ἀγρινίου**

Εικόνα 15 : Δελτίο Παπαστρατειῶν για το ἔτος διοργάνωσης 1978.

3.6 Οι αδυναμίες και οι λόγοι διακοπής της διεξαγωγής τους.

Το 1982 και έπειτα από 27 χρόνια συνεχούς παρουσίας και πολιτιστικού στίγματος των εορτών στην πόλη του Αγρινίου, οικονομικοί λόγοι οδήγησαν στη διακοπή της διοργάνωσης των Παπαστρατειών. Πιο αναλυτικά, η σταδιακή μείωση των επιχορηγήσεων από την Πολιτεία (ή η μη σωστή κατανομή τους), η δύσκολη οικονομική κατάσταση των Ο.Τ.Α. και η άμεση οικονομική εξάρτησή τους από την Κεντρική Διοίκηση σε συνδυασμό με την μη εξεύρεση χορηγών από την πλευρά των Διοργανωτών οδήγησαν με μαθηματική ακρίβεια στην παύση των Εορτών. Σε όλα τα προηγούμενα εάν προστεθούν και οι γενικότερες ελλείψεις στην χάραξη, εφαρμογή και στον συντονισμό μιας συμπαγούς κεντρικής πολιτιστικής πολιτικής από τον κεντρικό φορέα (Υπουργείο Πολιτισμού) καθώς και η απουσία μακροπρόθεσμης πολιτιστικής πολιτικής από τους τοπικούς φορείς (Δήμο, Νομαρχία-Περιφέρεια) δημιουργείται ένα ασφυκτικό κλίμα αποδιοργάνωσης και δυσλειτουργίας κάθε δημιουργικής προσπάθειας.

Η πόλη του Αγρινίου, όπως άλλωστε και η πλειοψηφία των μεγάλων αστικών κέντρων της Ελλάδας, πέρασε με πολύ μεγάλη ταχύτητα από τον αγροτικό χαρακτήρα της στην έντονη αστικοποίηση και αυτό είχε συνέπειες με μεγάλες ανακατατάξεις και αλλαγές στον τοπικό τρόπο ζωής, συμπεριφοράς και κουλτούρας. Η πλειοψηφία των διαφορετικοτήτων από πλευράς καταγωγής (εσωτερική μετανάστευση για λόγους εύρεσης εργασίας ή προσφύγων από την Μικρά Ασία) που αποτελούσαν τον νεοφερμένο ντόπιο πληθυσμό αφομοιώθηκε και οι Εορτές συνέβαλαν σε αυτό τα μέγιστα. Άρα, έναν από του βασικούς στόχους τους (όπως παρουσιάστηκαν στο θεωρητικό μέρος της παρούσας εργασίας) θεσμοθέτησής τέτοιων γεγονότων που είναι η κοινωνική συνοχή, τα Παπαστράτεια τον πέτυχαν. Το γεγονός αυτό ίσως βοήθησε στην μετέπειτα ατονία του θεσμού. Το ότι δηλαδή κατάφερε να ενώσει τις όποιες ετερότητες υπήρχαν στην πληθυσμιακή συγκρότηση των κατοίκων της τότε εποχής και δεν υπήρχε λόγος πλέον να συνεχιστούν σε μια πόλη που χάνοντας τον πρωταρχικό χαρακτήρα της (και τα χαρακτηριστικά που την γιγάντωσαν, όπως ήταν τα καπνά) αγωνίζεται να τα αντικαταστήσει με νέα πιο μοντέρνα χαρακτηριστικά. Η έλευση του μοντέρνου δηλαδή ίσως αποτέλεσε και έναν ακόμη λόγο εξασθένησης των δεσμών των συγκεκριμένων Εορτών με τον ντόπιο πληθυσμό καθώς τα Παπαστράτεια ήταν έντονα

συνδεδεμένα με πρόσωπα και καταστάσεις που σιγά σιγά εξαλείφονταν από την πόλη όπως (η οικογένεια Παπαστράτου ή τα καπνά). Το γεγονός επίσης ότι αντίστοιχες γιορτές ανά την Ελλάδα αγκαλιάστηκαν ιδιαίτερος και από την χούντα των συνταγματάρχων, ως προπαγανδιστικοί μηχανισμοί, ίσως αποτέλεσε ακόμη ένα λιθαράκι για πολλούς ντόπιους να γυρίσουν την πλάτη στον θεσμό.

3.7 Παρόμοιες Εορτές στον Ελλαδικό χώρο που αναβίωσαν.

Παρουσιάστηκε ήδη στο Κεφάλαιο 1 της παρούσης (υποκεφάλαιο 1.5) ένα παράδειγμα αναβίωσης παρόμοιων Εορτών όπως τα Παπαστράτεια αυτά των **Δημήτριων στην Θεσσαλονίκη**. Οι ομοιότητές των δύο διοργανώσεων είναι αρκετές ως προς το περιεχόμενο των εκδηλώσεων που τις απαρτίζουν. Άρα, το πλαίσιο αναβίωσης των Δημήτριων θα μπορούσε να σταθεί πρότυπο προς μίμηση για τα νέα Παπαστράτεια.

Το μεγαλύτερο αναβιωμένο γεγονός στην Παγκόσμια Ιστορία είναι χωρίς καμία αμφιβολία οι **Ολυμπιακοί Αγώνες** οι οποίοι αποτελούν ίσως ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα πολιτιστικού και αθλητικού ενδιαφέροντος που έχει καταφέρει να οικοδομήσει δυνατούς συνδετικούς κρίκους για όλα τα συμμετέχοντα κράτη. Οι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες έχουν πάρει τη μορφή αθλητικής οργάνωσης πολλών αγωνισμάτων και πραγματοποιούνται κάθε τέσσερα χρόνια. Ενδεικτικό το παρακάτω απόσπασμα για την αναβίωση του θεσμού:

...η σύσταση περιοδικών αγώνων στους οποίους να συναντιούνται οι αντιπρόσωποι όλων των χωρών και των αγωνισμάτων υπό τη σκέπη του μόνου θεσμού που μπορούσε να τους δώσει μεγαλείο και δόξα, της κλασικής Αρχαιότητας. Αυτό δε σήμαινε παρά την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων· το όνομα επιβλήθηκε μόνο του,

ούτε και ήταν δυνατόν να βρεθεί άλλο".

[Βαρόνος Pierre de Coubertin, στο Beck, Ch. (εκδ.),

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, 776 π.Χ.-1896, Αθήνα, 1896, σελ. 8]

Στο πλαίσιο ενός συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι το 1894 αποφασίστηκε οι πρώτοι σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες να διεξαχθούν το 1896 στη χώρα που τους γέννησε. Ιδιαίτερη συμβολή στη λήψη της απόφασης διαδραμάτισε ο λόγιος Δημήτριος Βικέλας, ο οποίος ήταν μάλιστα ο πρώτος πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ) που συστάθηκε προκειμένου να έχει υπό την εποπτεία της τη διοργάνωση των Αγώνων. Παρόλο που η συμμετοχή στους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες δεν ήταν ιδιαίτερα μεγάλη (περίπου 250 αθλητές), εντούτοις ως πρώτη διοργάνωση γνώρισε μεγάλη επιτυχία καθότι χαρακτηρίστηκε ως η μεγαλύτερη αθλητική διοργάνωση που έγινε ποτέ²⁸. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες ήταν και είναι ένας τρόπος να επικοινωνήσουν μεταξύ τους διαφορετικοί λαοί, διαφορετικές κουλτούρες και να προαχθούν οι έννοιες της παγκόσμιας ειρήνης, της αλληλοκατανόησης και της συνεργασίας.

Οι Νέμεοι Αγώνες είναι επίσης ένα παράδειγμα προς μίμηση όσο αφορά αναβιωμένα γεγονότα.

«Ήμουν στην τέταρτη κούρσα. Στεκόμουν στη γνήσια πέτρινη αφετηρία, περιμένοντας το σινιάλο για να τρέξουμε - ζυπόλυτος και ντυμένος με ένα λευκό χιτώνα - η αδρεναλίνη πραγματικά άρχισε να ρέει. Δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτή την ημέρα και τον απόλυτο ενθουσιασμό για όλο τον αγώνα. Τι υπέροχος τρόπος για να γιορτάσουμε την ανασκαφή αυτού του υπέροχου αρχαιολογικού χώρου»

Πρόκειται για ένα δείγμα των πολλών σχολίων ανθρώπων που συμμετείχαν στους Νέμεους Αγώνες στην Πέμπτη Σύγχρονη Αναβίωσή τους στις 22 μέχρι 24 Ιουνίου 2012. Ο Σύλλογος για την Αναβίωση των Νέμεων Αγώνων από το 1996 και κάθε τέσσερα χρόνια διοργανώνει τη αναβίωση των Αγώνων στο αρχαίο στάδιο της Νεμέας. Η επίσημη ιδρυτική ανακοίνωση του «Συλλόγου για την Αναβίωση των Νεμέων Αγώνων» πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 1995 στο Μουσείο Μπενάκη, θέτοντας ως στόχο την αναβίωση των Νεμέων Αγώνων ως μια διεθνή αθλητική συνάντηση όχι για τον κατ' επάγγελμα αθλητή, αλλά για το μέσο άνθρωπο ανεξαρτήτως ηλικίας,

28

φύλου, εθνικότητας, γλώσσας ή θρησκείας. Πέραν των αγωνισμάτων, πραγματοποιούνται παραστάσεις θεάτρου, μουσικής και χορού, συνθέτοντας κατ' αυτόν τον τρόπο μία εορταστική ατμόσφαιρα στο πλαίσιο των εορτών.

Η ιδιαιτερότητα στους συγκεκριμένους αγώνες έγκειται στο γεγονός ότι επιδιώκεται, μία πιστή αναπαράσταση και αναβίωση των αγώνων. Για το λόγο αυτό δεν καταγράφονται επιδόσεις, ούτε απονέμονται μετάλλια. Οι συμμετέχοντες αγωνίζονται χωρίς υποδήματα, σε αγώνες δρόμου φορώντας μόνο ένα λευκό χιτώνα στο αρχαίο αποδυτήριο και είναι χωρισμένοι ανά φύλο και ηλικία. Περνάνε στο στάδιο από μία αρχαία θολωτή είσοδο, συμβολίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο αυτό το ταξίδι στο χρόνο στο οποίο εισέρχονται μέσα από τη συμμετοχή τους στους Νεμέους Αγώνες. Όλοι οι συμμετέχοντες στο τέλος της ημέρας λαμβάνουν ένα στεφάνι αγριοσέληνου, σύμβολο του εφήμερου χαρακτήρα της νίκης.

Τα σύγχρονα Λύκαια²⁹ αποτελούν άλλο ένα παράδειγμα αναβίωσης αρχαίων αγώνων. Το 1973, ο Σύλλογος Άνω Καρυωτών «Λύκαιος Δίας» εισήγαγε το θεσμό των σύγχρονων Λυκαίων, τα οποία τελούνται κάθε τέσσερα χρόνια στο ίδιο σημείο όπου τελούνταν και τα αρχαία Λύκαια, με τον ίδιο σχεδόν αρχαιόπρεπη τρόπο. Τα αναβιωθέντα και καθιερωθέντα σύγχρονα Λύκαια, είναι Παναρκαδικές αθλητικές, μουσικές και πνευματικές εορτές με Πανελλήνια συμμετοχή αλλά και Παγκόσμια απήχηση.

Και τα τρία πιο πάνω παραδείγματα αφορούν αναβίωση αθλητικών καθαρά εκδηλώσεων - φεστιβάλ, όπου στα Παπαστάτεια, οι αντίστοιχες διοργανώσεις, αποτελούσαν ένα μόνο από τα κομμάτια τους (σίγουρα το πρωταρχικό καθώς όπως είδαμε στο Κεφ. 3, ξεκίνησαν ως αθλητική διοργάνωση μιας ημέρας). Ένα πιο πρόσφατο παράδειγμα ήταν η προσπάθεια αναβίωσης του **20ου χορωδιακού φεστιβάλ Κεφαλλονιάς** που έγινε το Καλοκαίρι του 2015 από το Δήμο Κεφαλλονιάς ύστερα από 19 χρόνια παύσης του. Ξεκίνησε ως ένα πιλοτικό διήμερο, ευελπιστώντας για την

²⁹ Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε στην επίσημη ιστοσελίδα : <http://www.lykaia.gr/>

πλήρη αναβίωσή του και την μετεξέλιξή του στο Πανελλήνιο και Διεθνές πολιτιστικό γεγονός που υπήρξε κάποτε³⁰.

Ένα παράδειγμα, μη επιτυχημένης αναβίωσης φεστιβάλ στον Ελλαδικό χώρο με μεγάλη απήχηση που όμως σταμάτησε εν τέλει να υπάρχει ήταν αυτό του **Φεστιβάλ Τραγουδιού Θεσσαλονίκης**³¹. Πιο συγκεκριμένα, το φεστιβάλ τραγουδιού Θεσσαλονίκης ξεκίνησε ως διαγωνισμός τραγουδιού το 1959 υπό την αιγίδα του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας και οι τρεις πρώτες διοργανώσεις του διεξήχθησαν στην Αθήνα. Το 1962 η έδρα του μεταφέρθηκε στη Θεσσαλονίκη και διεξάγονταν με τη συνδιοργάνωση του Ε.Ι.Ρ. (μετέπειτα Ε.Ρ.Τ.) και της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης. Βασισμένο στα πρότυπα του αντίστοιχου Ιταλικού φεστιβάλ (φεστιβάλ του Σανρέμο), το φεστιβάλ τραγουδιού Θεσσαλονίκης ανέδειξε νέα ταλέντα τόσο σε επίπεδο ερμηνευτών όσο και συνθετών, αλλά δέχτηκε και πλήθος επικρίσεων. Η πορεία του διακόπηκε το 1997 μετά από 36 συνεχείς διοργανώσεις αλλά αναβίωσε το 2005. Το 2008 εν τέλει, αν και προστέθηκε και τρίτος συν-διοργανωτής, το Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης ήταν η τελευταία χρονιά διεξαγωγής του.

Από τα παραπάνω παραδείγματα, φαίνεται πως όταν κάποιες διοργανώσεις έχουν πράγματι λόγο ύπαρξης τότε δύναται να αναβιώσουν επιτυχώς. Όταν δηλαδή στον πυρήνα τους υπάρχουν οράματα και πανανθρώπινοι σκοποί όσο και να εξελίσσεται μια διοργάνωση δεν παύει να συγκινεί και να αγκαλιάζεται από το κοινό. Η σχέση με την Παράδοση ή τις ηθικές αξίες, τα ήθη και τα έθιμα ενός τόπου ως συνδεδετικού κρίκου με το παρελθόν του, φαίνεται να μπορούν να υποστηρίξουν την βιωσιμότητα μιας αντίστοιχης αναβιωμένης διοργάνωσης.

³⁰ Βλέπε <https://kedike.gr/events/20o-γορωδιακό-φεστιβάλ-κεφαλονιάς-αφιε/>

³¹ <https://www.ert.gr/arxeio-afierwmata/g-festival-elafroy-tragoydiou-1961/>

Κεφάλαιο 4 : «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης» - μία πρόταση Αναβίωσης.

Σε αυτό το σκέλος της εργασίας θα γίνει μία προσπάθεια να παρουσιαστούν τα απαραίτητα εκείνα βήματα που απαιτούνται για την αναβίωση των Παπαστρατειών Εορτών. Τα Παπαστράτεια ήταν μια ευκαιρία να ενωθούν οι κάτοικοι της πόλης σε έναν κοινό σκοπό ενώ παράλληλα ψυχαγωγούσαν τους επισκέπτες παραδίδοντας υψηλής ποιότητας καλλιτεχνικές και αθλητικές εκδηλώσεις³². Αυτό, είχε ως επακόλουθο την ανάδειξη της πόλης του Αγρινίου, ως μία σημαντική κοιτίδα πολιτισμού για την ευρύτερη περιοχή.

Η γεωγραφική θέση της πόλης του Αγρινίου είναι τέτοια που δεν επιτρέπει ιδιαίτερα εύκολα την πρόσβαση σε αυτή, ενώ παράλληλα δυστυχώς μέχρι και σήμερα δεν έχει καταστεί ως ένα σημείο αναφοράς τουριστικού ενδιαφέροντος. Ως εκ τούτου σε τέτοιες περιπτώσεις επιδίωξη όλων θα έπρεπε να είναι ακριβώς αυτή η προβολή και εξωστρέφεια της πόλης, αξιοποιώντας τα πολιτιστικά «κοιτάσματα» του παρελθόντος ολόκληρης της περιοχής (σε επίπεδο Νομού), φιλτραρισμένα με σύγχρονα μέσα παρατήρησης και ανάδειξης. Οι γιορτές των Παπαστρατειών αποτελούσαν το πλέον σημαντικό παράδειγμα για την ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου ενός τέτοιου πολιτιστικού γεγονότος (προβολής και ανάδειξης του τόπου), που δυστυχώς για οικονομικούς κυρίως λόγους διακόπηκαν. Από το 2008 μέχρι και σήμερα, που η χώρα βιώνει μία ιδιαίτερη οικονομική δυσπραγία, η οποία από τη μια πλευρά μπορεί να λειτουργεί ως αιτία ή δικαιολογία για την όποια στασιμότητα στο πολιτιστικό κομμάτι σε επαρχιακό επίπεδο και από την άλλη η ίδια αυτή δυσπραγία θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως μία σημαντική πρόκληση και πρόσκληση για αφύπνιση και δημιουργία. Καθότι ο τρόπος που πραγματοποιούνταν οι συγκεκριμένες γιορτές ήταν πράγματι μία πολυέξοδη δράση, προτείνεται από τη μια πλευρά μία μερική αναβίωση των εορτών (τουλάχιστον για την αρχή), με έμφαση στο πολιτιστικό σκέλος και συγκεκριμένα με έμφαση στο Λόγο και στην Τέχνη και από την άλλη, οι όποιες προτάσεις που θα παρατεθούν παρακάτω τονίζεται ότι λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη το οικονομικό σκέλος της όλης εφαρμογής-δράσης με στόχο την βιωσιμότητα.

³² Προσωπική άποψη Γράψα από το άρθρο του (Γράψας, 2002)

4.1 Οι Στόχοι και η Σημασία τους.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Καραχάλης (2011: 1), αρκετές πόλεις επιδιώκουν να αποκτήσουν ζωντανά, κοσμοπολιτικά σημεία και εφαρμόζουν οργανωμένες στρατηγικές πολιτιστικής συγκέντρωσης ώστε να τονώσουν την τοπική αγορά ή να αναβαθμίσουν υποβαθμισμένες περιοχές. Στην περίπτωση της πόλης του Αγρινίου αυτή η πολιτιστική συγκέντρωση μπορεί πιθανόν να εφαρμοστεί, δεδομένου του πολύ συγκεκριμένου γεωγραφικά κέντρου της πόλης. Οι πολιτιστικές περιοχές μπορούν να λειτουργήσουν ως πόλοι έλξης επιχειρήσεων αναψυχής, επενδυτών καθώς και τουριστών, αλλά κατά κύριο λόγο των ίδιων των κατοίκων. Ο ρόλος των πολιτιστικών δραστηριοτήτων είναι κρίσιμος:

- για την ανάπτυξη και προαγωγή του πολιτισμού και των τεχνών
- για την καλλιέργεια του πολιτισμού και της οργανωμένης επικοινωνίας του κοινού μέσα από τα πολιτιστικά δρώμενα
- για την ανάπτυξη της λαϊκής συμμετοχής σε πολιτιστικά γεγονότα
- για την κοινωνική συνοχή
- για την τόνωση της αυτοπεποίθησης της κοινότητας
- για την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού

(Ανδρέου Ι. 2012)

Για το λόγο αυτό οφείλουν να εναρμονίζονται με την εκάστοτε πολιτιστική πολιτική του τόπου και όχι να αποτελούν μεμονωμένα γεγονότα.

Στόχος μέσα από την αναβίωση των Εορτών ή μέσω της πραγμάτωσης του νέου φεστιβάλ είναι η δημιουργία ενός τοπικού οράματος και πιο συγκεκριμένα, η

δημιουργία μιας νέας, ισχυρής και ξεχωριστής πολιτιστικής ταυτότητας για την πόλη του Αγρινίου και η διατήρηση της μνήμης.

Επιδίωξη, μέσα από τις νέες εορτές είναι η αξιοποίηση και η ανάδειξη όσο γίνεται περισσότερων πολιτιστικών κοιτίδων της πόλης, ώστε να συντελέσουν στην ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού σε τοπικό επίπεδο και στην άνθηση της τοπικής οικονομίας. Πιο αναλυτικά, η καλλιέργεια προσέλκυσης συμμετεχόντων και θεατών, αξιοποιώντας μνήμες του παρελθόντος (καπνά-αρχαιολογικούς χώρους), συγκεντρώσεις πολιτιστικής κληρονομιάς (μουσειά / συλλογές), αλλά και σύγχρονο πολιτιστικό γίνεσθαι (πολιτιστικές διαδρομές και σύγχρονη τέχνη) μπορεί να αναδείξει το όποιο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των εορτών και να εξασφαλίσει την όσον το δυνατόν γίνεται μεγαλύτερη προβολή τους. Αρωγός στην προσπάθεια αυτή η ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων και μοναδικοτήτων της πόλης του Αγρινίου.

Στόχος μέσα από την αναβίωση των Εορτών είναι η καλλιέργεια της κοινωνικής συνοχής, η ανάπτυξη της ποιότητας ζωής τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους επισκέπτες της πόλης και η βελτίωση μέσω των εορτών της γενικότερης εικόνας της πόλης. Επιπλέον, η καλλιέργεια της υπερηφάνειας για την πόλη από τη μεριά των κατοίκων, που θα είναι αποτέλεσμα της νέας αίσθησης από την εμπειρία του να ζουν σε μια πόλη με έντονο πολιτιστικό στίγμα και αποτύπωμα.

Παράλληλα στο επίκεντρο των νέων Εορτών είναι σίγουρα και η ψυχαγωγική και εκπαιδευτική τους διάσταση, έχοντας δηλαδή, έναν ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό, προωθώντας βιώματα, εμπειρίες, δημιουργικότητα καινοτόμες ιδέες και εποικοδομητική αξιοποίηση πόρων πολιτισμού.

Επιμέρους στόχος είναι να κινητοποιηθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία και να συμμετάσχει στις εορτές παράλληλα με τις πρωτοβουλίες των τοπικών αρχών καθώς και του συνόλου των φορέων-πολιτών, συνειδητοποιώντας ότι η πολιτιστική ανάπτυξη της πόλης θα είναι προς όφελος όλων και επομένως όλοι θα πρέπει να εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να εμπλέκεται ενεργά το κοινό της πόλης στη διαδικασία ανάδειξης της μέσω του πολιτισμού, καθότι κάτι τέτοιο μόνο σε θετικά αποτελέσματα μπορεί να οδηγήσει, καθώς *«οι πόλεις πρωτίστως είναι οι άνθρωποι που ζουν σε αυτές»* (Μαζιώτης & Καπόπουλος, 2008). Έτσι, θα επαναπροσδιοριστεί η σχέση μας με την πόλη μας και ίσως να τη γνωρίσουμε καλύτερα βιώνοντάς την μέσα από πολιτιστικά γεγονότα.

Εν τέλει, βασική επιδίωξη να προαχθεί ένας καλλιτεχνικός διάλογος που θα θέσει γερές βάσεις για τον πολιτισμό του σήμερα και του αύριο στην περιοχή μας.

Το τελευταίο διάστημα έχουν δημιουργηθεί αρκετοί χώροι πολιτισμού στην πόλη του Αγρινίου οι οποίοι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ενεργά για την πραγμάτωση του όλου εγχειρήματος. Πιο συγκεκριμένα, η νέα Δημοτική πινακοθήκη που ιδρύθηκε δίπλα στο ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. και ο πολυχώρος της παλιάς Δημοτικής αγοράς στην πλατεία Δημάδη με την νέα γλυπτοθήκη και τις αίθουσες πολιτιστικών εκδηλώσεων και ο χώρος στη Παπαστράτεια βιβλιοθήκη πίσω από το Αρχαιολογικό μουσείο που φιλοξενεί έργα του Χρήστου Καπράλου μπορούν να αποτελέσουν σημεία ενδιαφέροντος σε ένα δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών του αναβιωμένου φεστιβάλ. Στόχος λοιπόν η ένωση των μεμονωμένων αυτών πολιτιστικών φορέων σε ένα δίκτυο που θα υποστηρίζει τα οράματα και τους στόχους του αναβιωμένου φεστιβάλ³³.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να αντιμετωπιστούν οι νέες Εορτές ως μία γιορτή για την πόλη ή ως ένα φεστιβάλ της πόλης για την πόλη. Με τον όρο φεστιβάλ υπενθυμίζεται (όπως αναλύθηκε στο Κεφ. 1 της παρούσης) ότι εννοούμε τον τρόπο ή το μέσο, στη βάση του οποίου μπορεί μια τοπική κοινωνία να εμπλουτίσει το ήδη υπάρχον τουριστικό και πολιτιστικό της προϊόν αξιοποιώντας και αναδεικνύοντας περαιτέρω τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα. Τα επιτυχημένα παραδείγματα αναβιωμένων εκδηλώσεων - φεστιβάλ υπάρχουν (βλέπε υποκεφ. 1.5 της παρούσης). Ακολουθώντας τις βέλτιστες πρακτικές και προσαρμόζοντάς τις σε μια ρεαλιστική και ξεκάθαρη δομή θα μπορέσει η νέα αυτή πρόταση να στεφθεί με επιτυχία.

4.2 Η Νέα ονομασία και ο Φορέας Διαχείρισης των Αναβιωμένων Εορτών.

³³ Η έννοια της πολιτιστικής διαδρομής θα αναλυθεί περαιτέρω σε επόμενη υποενότητα της παρούσης (και συγκεκριμένα στην υποενότητα 4.7) όπου και θα προταθούν συγκεκριμένες δράσεις.

Ένα από τα μείζον ζητήματα της νέας προσπάθειας είναι φυσικά η ονομασία που θα έχουν οι αναβιωμένες εορτές. Το όνομα «Παπαστράτεια» σαφώς και έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην πόλη του Αγρινίου, παρόλα αυτά προκειμένου να δοθεί μία ανανεωμένη πνοή στο πνεύμα των νέων εορτών, αλλά και για να αποφευχθεί σταδιακά ο συσχετισμός τους με την οικογένεια Παπαστράτου απομακρύνοντας την όλη διοργάνωση από μία προσωποκεντρική θεώρηση, προτείνεται να υιοθετηθεί ένας τίτλος ο οποίος να προσεγγίζει την αρχική ονομασία των εορτών (Εορτές Ανοίξεως):

«Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης».

Η λέξη «Εορτές» προτείνεται ώστε να παραπέμπει στη φράση «Εορτές Ανοίξεως» που χρησιμοποιούνταν για να χαρακτηριστούν τα Παπαστράτεια. Η χρήση της λέξης «Αγρινίου» επιβάλλεται προκειμένου από τη μια να προσδιοριστεί το γεωγραφικό σημείο τέλεσης των εορτών και από την άλλη πλευρά χρησιμοποιείται σκόπιμα ώστε να παρουσιάζεται η λέξη «Αγρίνιο» ως σημείο αναφοράς των συγκεκριμένων εορτών. Όσον αφορά το οπτικό κομμάτι, το λογοπαίγνιο «Λόγω Τέχνης» προκρίνεται έναντι μιας συμβατικής φράσης όπως «Λόγου & Τέχνης». Όσον αφορά την ηχητική διάσταση της φράσης «Λόγω Τέχνης», παραπέμπει στη λέξη «Λογοτέχνης», τονίζοντας για άλλη μια φορά την πνευματική διάσταση των αναβιωμένων εορτών. Στόχος του συγκεκριμένου τίτλου είναι και οπτικά και ηχητικά να προκαλεί το ενδιαφέρον του κοινού. Πρόκειται ουσιαστικά για μία διευκρινιστική φράση ως προς το περιεχόμενο των προτεινόμενων εορτών, μέσω των οποίων θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση κυρίως στο «Λόγο» και στην «Τέχνη». Πρόκειται λοιπόν για μία πρόταση μερικής αναβίωσης των Παπαστρατειών, «απομακρύνοντας» από το επίκεντρο το αθλητικό σκέλος των εορτών (ίσως και υποσκελίζοντάς το ολοκληρωτικά εν τέλει) και προσδίδοντας μία πιο συγκεκριμένη ταυτότητα στο περιεχόμενο τους, αυτή της πνευματικής και καλλιτεχνικής αναζήτησης.

Ως βασικός φορέας διαχείρισης των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης» προτείνεται να δημιουργηθεί μία νέα ομάδα σχεδιασμού και στρατηγικής του όλου εγχειρήματος μεταξύ του Δήμου Αγρινίου σε συνεργασία με το Διοικητικό Συμβούλιο της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου (ΓΕΑ). Από την μια πλευρά η ΓΕΑ υπήρξε ο κύριος

διοργανωτής των εκδηλώσεων αυτών, συνεπώς η θέση της στην περίπτωση της αναβίωσής τους θα πρέπει να είναι κεντρική. Παράλληλα, όμως και ο Δήμος Αγρινίου θα μπορούσε να λειτουργήσει ως σημαντικός αρωγός τόσο στο κομμάτι των οικονομικών θεμάτων που άπτονται της συνδιοργάνωσης των εορτών όσο φυσικά και στο κομμάτι της προβολής και επικοινωνιακής κάλυψής τους. Θα πρέπει να επιδιωχθούν και συνέργειες και με άλλους φορείς όπως η Εφορεία Αρχαιοτήτων ή το Πανεπιστήμιο Πατρών κ.α. όπου η εμπειρία και οι γνώσεις τους θα βοηθούσαν αρκετά.

Επιπροσθέτως, ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται και η παρουσία ομάδας πολιτών-εθελοντών, καθότι με τη συμμετοχή των πολιτών θα υπάρχει μια πλουραλιστική προσέγγιση της όλης διοργάνωσης. Η συμμετοχή μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο ως μέσο όσο και ως σκοπός. Στην πρώτη περίπτωση η συμμετοχή γίνεται αντιληπτή ως η εμπλοκή στη διαδικασία όπως η συμμετοχή στο σχεδιασμό ή την υλοποίηση ενός έργου, ενώ στη δεύτερη περίπτωση συνιστά τον αυτοσκοπό ή το στόχο δηλαδή την ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών/σύσφιξη σχέσεων. Σκοπός είναι η πλήρης αξιοποίηση των ατόμων ή των ομάδων μιας κοινωνίας και η κινητοποίησή τους (Στρατηγέα, 2011: 43). Η συμμετοχή του κοινού είναι η θεμέλιος λίθος στη διαδικασία ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών, καθότι οι επιμέρους ομάδες έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν ισότιμα σε σχεδιαστικές παρεμβάσεις και διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Συμβάλουν έτσι, στον προσδιορισμό του δημοσίου συμφέροντος με πλουραλιστικό τρόπο, αποτυπώνοντας τις διαφορετικές απόψεις ενώ επιπλέον, αναγνωρίζεται η έννοια του συλλογικού, της κοινής προσπάθειας ως κοινωνικής αξίας και καλλιεργείται κλίμα εμπιστοσύνης και ανοιχτός διάλογος (Rolfe, 1992: 40).

Οι δύο αυτοί κεντρικοί φορείς θα πρέπει να συνεργαστούν και να σχεδιάσουν μία στρατηγική όσον αφορά τη διεξαγωγή των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης» συγκεκριμενοποιώντας την ταυτότητα των αναβιωμένων εορτών. Το όραμα και οι ομάδες σχεδιασμού και στρατηγικής των εορτών συνυπολογίζονται στους κρίσιμους παράγοντες για την επιτυχία της όλης προσπάθειας, καθότι θα προσδώσουν το κατάλληλο επικοινωνιακό πλαίσιο που θα αναδείξει τη δυναμική και ξεχωριστή παρουσία του Αγρινίου μέσω των συγκεκριμένων εορτών ως πλεονέκτημα σε σχέση με άλλες πόλεις. Η πόλη που θα μπορέσει να έχει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι άλλων (τουριστικά) είναι εκείνη που θα καταφέρει να αναδείξει τα διαφορετικά/πρωτότυπα στοιχεία της που μπορεί να την καθιστούν ιδιαίτερη (βλέπε

Κεφ.1 της παρούσης όσο αφορά τα ιδιαίτερα γεγονότα που κάνουν τα διάφορα φεστιβάλ να ξεχωρίζουν) και προβάλλοντάς τα να έχει πολλαπλά οφέλη οικονομικά, κοινωνικά, εκπαιδευτικά, τουριστικά, αναπτυξιακά.

4.3 Η τοποθεσία και ο χρόνος διεξαγωγής τους.

Τα σημεία τα οποία προτείνονται να αξιοποιηθούν για την αναβίωση των εορτών είναι τα εξής:

- 1) Ο αύλιος χώρος στα Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια
- 2) Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου
- 3) Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου, τόσο ο εσωτερικός όσο και ο αύλιος χώρος
- 4) Ο χώρος της Παλαιάς Δημοτικής Αγοράς Αγρινίου
- 5) Η πλατεία Δημάδη, που βρίσκεται δίπλα από την Παλαιά Δημοτική Αγορά Αγρινίου
- 6) Η οδός Παπαστράτου και Χαριλάου Τρικούπη
- 7) Η κεντρική πλατεία του Αγρινίου
- 8) Η πλατεία συντριβανίου της πόλης του Αγρινίου
- 9) Το κτίριο της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου
- 10) Το κτίριο της πρώην Τράπεζας Ελλάδος
- 11) Η Δημοτική Πινακοθήκη του Αγρινίου
- 12) Ο πεζόδρομος Ηλία Ηλιού

Ο λόγος που προτείνουμε τα συγκεκριμένα σημεία είναι από τη μια πλευρά καθαρά οικονομικός, καθότι οι συγκεκριμένοι χώροι (Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια, Παλαιά

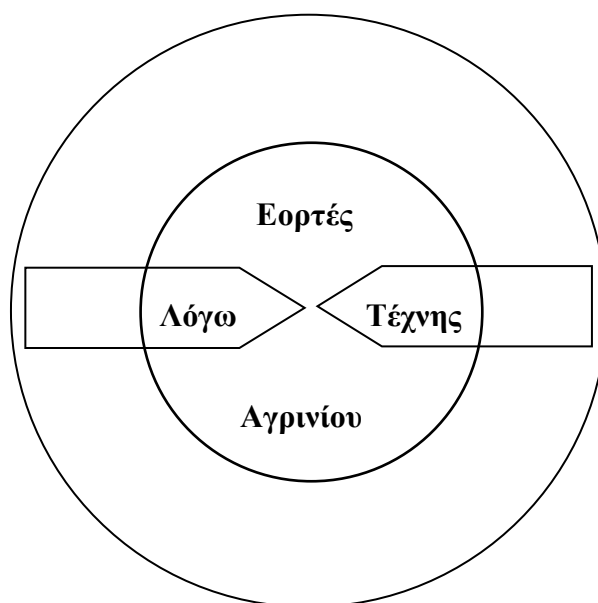
Δημοτική Αγορά, κεντρική πλατεία, πλατεία συντριβανίου) άπτονται του Δήμου, συνεπώς μπορούν να παραχωρηθούν προκειμένου να διεξαχθούν οι αναβιωμένες Εορτές. Παράλληλα, εντάσσουμε στις προτάσεις και το κτίριο της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου στο οποίο ήδη πραγματοποιούνται ποικίλες εκδηλώσεις πολιτιστικού και αθλητικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον ένα δεύτερο κριτήριο είναι φυσικά και η καταλληλότητα των χώρων αυτών, οι οποίοι άλλωστε ήδη μέχρι σήμερα είναι χώροι που έχουν ταυτιστεί με τα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης, αν όχι στο σύνολό τους, σίγουρα η πλειοψηφία αυτών. Από τη μια πλευρά οι ανοιχτοί χώροι ενδείκνυνται για την οργάνωση εκδηλώσεων όπως χορευτικά δρώμενα, μουσικά σύνολα, συναυλίες κλπ., ενώ οι κλειστοί χώροι είναι κατάλληλοι για θεατρικά δρώμενα, ομιλίες, βιβλιοπαρουσιάσεις κ.ο.κ.

Προτείνεται ως εποχή διεξαγωγής των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης» η Άνοιξη, το διάστημα δηλαδή που πραγματοποιούνταν και τα Παπαστράτεια. Η συγκεκριμένη εποχή επιτρέπει εκδηλώσεις σε ανοιχτούς χώρους και είναι ένα διάστημα που γίνεται ευκολότερη η συμμετοχή των μαθητών στις δράσεις των Εορτών λόγω του πιο ελαστικού τους προγράμματος. Όσον αφορά τη διάρκεια τους, μία προτεινόμενη χρονική έκταση διεξαγωγής θα μπορούσε να είναι οι δέκα (10) ημέρες. Πιο αναλυτικά, οι νέες Εορτές θα μπορούσαν να ξεκινάνε με μία τελετή έναρξης ημέρα Παρασκευή και να ολοκληρώνονται μετά από δέκα (10) ημέρες, ημέρα Κυριακή, αντίστοιχα με μία τελετή λήξης. Στο διάστημα των δέκα ημερών θα μπορεί το κοινό και να συμμετάσχει και να βιώσει την εμπειρία των εορτών, δίδοντάς του τη δυνατότητα παρακολούθησης ποικίλων μορφών εκδηλώσεων τόσο τις καθημερινές ημέρες όσο και τα δύο Σαββατοκύριακα που συμπεριλαμβάνονται στο εορταστικό 10ήμερο.

4.4 Το Λογότυπο και το Μήνυμα των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης».

Αντιμετωπίζοντας τις Εορτές αυτές ως μία δυνατή ευκαιρία προβολής της πόλης του Αγρινίου, οφείλουμε να τους προσδώσουμε ξεχωριστή επωνυμία και προβολή (Μητούλα & Καλδής, 2018). Στοχεύοντας στην ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων και της μοναδικότητας των συγκεκριμένων Εορτών, ιδιαίτερα σημαντικό κρίνεται το οπτικό

ερέθισμα που θα ταυτοποιεί την όλη διοργάνωση των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης». Το λογότυπο ως στόχο θα έχει να εντυπωθεί στη μνήμη του κοινού ως το σύμβολο των νέων Εορτών. Μία πρόταση είναι η εξής (βλ. Σχεδιάγραμμα 1).

Σχεδιάγραμμα 1 : Λογότυπο νέων Εορτών

Το λογότυπο θα μπορεί να τοποθετηθεί είτε σε οριζόντια είτε σε κάθετη διάταξη, ανάλογα με τη θέση στην οποία τοποθετείται (αφίσα, πρόσκληση, διάφορα μπάνερ κοκ). Οι δύο επιμήκειες γραμμές συμβολίζουν τους δύο κεντρικούς δρόμους του Αγρινίου, την Παπαστράτου και τη Χαριλάου Τρικούπη, δύο δρόμοι ο ένας συνέχεια του άλλου που ενώνουν ουσιαστικά όλο το κέντρο του Αγρινίου. Οι δύο κύκλοι του κέντρου συμβολίζουν τις δύο σημαντικές πλατείες της πόλης του Αγρινίου, τη μεν κεντρική Πλατεία (Πλατεία Δημοκρατίας) καθώς και την πλατεία σιντριβανιού. Δύο πλατείες σημεία συνάντησης και αναφοράς για την πόλη του Αγρινίου και τους κατοίκους του. Και οι δύο αυτοί κεντρικοί δρόμοι καθώς και οι δύο πλατείες θα παίζουν σημαντικό ρόλο στη διεξαγωγή των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης» και η ένωση των γραμμών με τους κύκλους, η ένωση των δρόμων με τις πλατείες συμβολίζουν την αλληλεπίδραση της ιστορίας και της γεωγραφίας με το ανθρώπινο στοιχείο, την ένωση του παρόντος με το παρελθόν.

Μήνυμα «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης»

Ιδιαίτερα σημαντικό στην επικοινωνιακή πολιτική όσον αφορά τις «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης», πέρα από το λογότυπο, είναι και η ύπαρξη ενός μηνύματος, ενός μηνύματος που θα λειτουργεί ως «γέφυρα» ανάμεσα στις εορτές και στο κοινό, ένα κανάλι πρόσκλησης του κοινού για συμμετοχή στην εορταστική περίοδο που θα διαρκεί το αναβιωμένο φεστιβάλ. Η δύναμη των σλόγκαν δεν θα πρέπει να λησμονείται. Ένα επιτυχημένο μήνυμα είναι αυτό που υποσυνείδητα θα περάσει από στόμα σε στόμα και θα χαραχθεί στην μνήμη όλων ως αναπόσπαστο κομμάτι των Εορτών. Κάθε αναφορά του θα πρέπει να μπορεί να φέρνει στο προσκήνιο, ανά πάσα στιγμή ακόμη και στις απλές καθημερινές συζητήσεις στην πόλη, το νέο φεστιβάλ και τις εκδηλώσεις του. Το συγκεκριμένο επικοινωνιακό σλόγκαν θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν λακωνικό αλλά περιεκτικό και εύστοχο ως προς το μήνυμα που θα εκπροσωπεί και το οποίο θα συνδέεται με τις Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης³⁴,

4.5 Το κοινό στο οποίο θα στοχεύουν οι νέες Εορτές - φεστιβάλ.

Η αναβίωση των εορτών Παπαστράτεια, με το νέο τους τίτλο «**Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης**», έχουν ως στόχο τη συμπερίληψη όλων των ηλικιών στο πλαίσιο των δράσεων τους. Από μαθητές προσχολικών και σχολικών τάξεων μέσα από συναντήσεις με αφηγήσεις παραμυθιών στη Δημοτική Βιβλιοθήκη και Δημιουργικά Εργαστήρια, μέχρι και πιο μεγάλης ηλικίας παιδιά, όπως το νεανικό και εφηβικό κοινό, μέσα από μουσικές, θεατρικές, εικαστικές και βιβλιοφιλικές δράσεις. Ήδη στην πόλη του Αγρινίου κάθε χρόνο έχει καθιερωθεί το Φεστιβάλ Θεάτρου για μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου, συνεπώς μπορούν οι καλύτερες θεατρικές ομάδες να παρουσιάζουν το έργο τους και στο πλαίσιο των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης». Οι γιορτές οφείλουν να στοχεύουν στη συλλογική κουλτούρα, στην κουλτούρα που μοιράζεται με άλλους. Απώτερος στόχος μέσα από τα «Εορτές Αγρινίου», είναι να αποτελεί μία γιορτή για

³⁴ Για ενδεικτικές προτάσεις μηνυμάτων των νέων αναβιωμένων εορτών βλέπε Παράρτημα 4, Πίνακας 4.

όλους, τόσο για τους ενήλικες όσο και για το νεανικό και παιδικό κοινό και να διαμορφώνει και να καλλιεργεί τις κοινωνικές σχέσεις (Στρατηγέα, 2015: 28).

4.6 Κοινωνικά Μέσα Δικτύωσης και «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης»

Ως προέκταση του προηγούμενου ζητήματος, του ζητήματος του επιθυμητού κοινού για τις «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης», είναι ιδιαίτερα σημαντικό να οργανωθεί από τους αρμόδιους φορείς των εορτών ένα πλάνο προβολής μέσω των κοινωνικών μέσων δικτύωσης. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Social Media) μπορούν να βοηθήσουν την όλη διοργάνωση στη δέσμευση των πολιτών και στην εμπιστοσύνη του κοινού, αφού αποτελούν κατά βάση μέσα αλληλεπίδρασης και προωθούν τη διαδραστικότητα και τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά (Μητούλα & Καλδής, 2018). Συγκεκριμένα σε πρώτη φάση είναι σημαντικό να δημιουργηθούν για τις νέες Εορτές ένα fan page στο Facebook καθώς και ένας λογαριασμός στο instagram, δύο άκρως σημαντικά μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μέσω των οποίων θα προαναγγέλλονται οι προγραμματισμένες εκδηλώσεις, αλλά και θα παρουσιάζονται επίσης οι ήδη πραγματοποιημένες εκδηλώσεις ως σχολιασμός, ως ένας απόηχος της εκάστοτε εκδήλωσης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το κοινό από τη μια πλευρά να λαμβάνει προσκλήσεις και ενημερώσεις, και από την άλλη να παρακολουθεί και τον απόηχο μιας εκδήλωσης. Παράλληλα, μέσω του Facebook ο αρμόδιος φορέας των εορτών θα μπορούσε να δημιουργήσει και μια κλειστή ομάδα μελών – φίλων του νέου Φεστιβάλ, στην οποία θα μπορούν να τίθενται ερωτήματα και προτάσεις για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και εκδηλώσεων μέσω των Εορτών Αγρινίου κόκ. Είναι κρίσιμο στη σημερινή εποχή οτιδήποτε «προκαλείται» και οργανώνεται γύρω μας να έχει ένα αντίκρισμα στα κοινωνικά μέσα δικτύωσης. Μέσα μάλιστα από τα Κοινωνικά Μέσα Δικτύωσης θα είναι εφικτό να πραγματοποιούνται ενημερώσεις και προσκλήσεις σχετικά με την εθελοντική δράση στο πλαίσιο των εορτών, κάτι που μπορεί να κρίνει και την όποια επιτυχία ή την όποια αποτυχία του όλου εγχειρήματος. Η συγκεκριμένη ομάδα εθελοντών θα μπορούσε να πραγματοποιεί κατά χρονικά διαστήματα (πχ. μια φορά στους δύο μήνες) συναντήσεις με τους αρμόδιους φορείς των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης», ώστε από τη μια πλευρά να τονώνονται και

να ενισχύονται οι σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων που εμπλέκονται ενεργά στις εορτές, από την άλλη θα είναι μία ευκαιρία να πραγματοποιούνται επικοινωνιακές συζητήσεις περί βελτίωσης κάθε φορά του επιπέδου και του περιεχομένου των Εορτών.

4.7 Οι πολιτιστικές διαδρομές στο πλαίσιο των εορτών «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης».

Ένας από τους στόχους των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης» θα είναι η προβολή της ιστορίας της πόλης, της αρχιτεκτονικής της, των δρόμων της και γενικότερα των πολιτιστικών χαρακτηριστικών της. Για το σκοπό αυτό, μία πολύ ενδιαφέρουσα προσέγγιση και μία αρκετά επικοινωνιακή δράση θα είναι οι λεγόμενες «πολιτιστικές διαδρομές».

Οι πολιτιστικές διαδρομές αποτελούν σημαντικά διαχειριστικά εργαλεία ανάπτυξης. Πρόκειται ουσιαστικά για προκαθορισμένες πορείες, επίσκεψη σε μνημεία φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, μέσα σε ένα καθορισμένο θεματικό, ιστορικό ή εννοιολογικό πλαίσιο (Μητούλα, Καλδής, 2018). Είναι δομημένες περιηγήσεις γύρω από έναν κεντρικό θεματικό πυρήνα (Κόνσολα, 2012) και αποτελούν εφαρμοσμένη πρακτική προβολής και ερμηνείας της πολιτιστικής κληρονομιάς και των μνημών της πόλης, ενοποιημένες σε θεματικές βάσει των πολιτιστικών τους χαρακτηριστικών (Καραβασίλη & Μιχελάκης, 2011 –Κόνσολα 2012). Στο πλαίσιο αυτό, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της πολιτιστικής διαδρομής πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τόσο τον άνθρωπο αποδέκτη (επισκέπτη), όσο και τον άνθρωπο δέκτη (ιθαγενή) (Μητούλα & Καλδής, 2018).

Η πολιτιστική διαδρομή διαθέτει κεντρικό θέμα και καλύπτει μια προσδιορισμένη χωρικά περιοχή. Στοχεύει στη βαθύτερη γνωριμία με τον τόπο και την ιστορία, καθώς και στο να δημιουργήσει οικονομική ανάπτυξη στην τοπική κοινωνία. Η πολιτιστική διαδρομή ορίζεται από τα εξής συστατικά στοιχεία:

- Τη θεματική της πολιτιστικής διαδρομής

- Την αισθητική και τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα της πολιτιστικής διαδρομής
- Την πειθώ και την αποτελεσματικότητα να κινεί το ενδιαφέρον του επισκέπτη
- Το σχεδιασμό της πολιτιστικής διαδρομής ως πλήρες προϊόν
- Την πρόβλεψη για προβολή
- Τη δημιουργία υποδομών, βοηθητικών υπηρεσιών και προσβασιμότητα (Τσάρτας & Μοίρα, 2010: 31).

Μέσα από τις πολιτιστικές διαδρομές στο πλαίσιο των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης» θα μπορούσαν λοιπόν σημεία του Αγρινίου που είναι σε κοντινή μεταξύ τους απόσταση και δεν απαιτούν μεταφορικό μέσο από τους συμμετέχοντες, να ενωθούν δημιουργώντας θεματικούς πυρήνες που άπτονται πολιτιστικών χαρακτηριστικών της πόλης και της ιστορίας της. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά το ιστορικό περιβάλλον ορισμένες προτάσεις πολιτιστικών διαδρομών για την πόλη του Αγρινίου θα μπορούσαν να είναι:

- Διαδρομή σε ιστορικά μαρτυρικά σημεία στην πόλη.
- Διαδρομή με τίτλο «Στα μονοπάτια του καπνού» με στάσεις σε σημεία όπου υπήρχαν καπναποθήκες, σε κτίρια που υπάρχουν ακόμα και επίσης είχαν χρησιμοποιηθεί ως καπναποθήκες.

Αντίστοιχα, όσον αφορά το φυσικό περιβάλλον για την πόλη του Αγρινίου:

- Διαδρομή σε χώρους πρασίνου της πόλης του Αγρινίου, όπως διαδρομή μέσα στο πάρκο του Αγρινίου

Όσον αφορά το πολιτιστικό περιβάλλον:

- Διαδρομή στους χώρους τέχνης και πολιτισμού του Αγρινίου, όπως Δημοτική Πινακοθήκη Αγρινίου, Αρχαιολογικό Μουσείο, ΔΗΠΕΘΕ Αγρινίου, Παλαιά Δημοτική Αγορά Αγρινίου κ.ά.

Άλλες προτάσεις πολιτιστικών διαδρομών:

- Διαδρομή στα νεοκλασικά και διατηρητέα κτίρια του Αγρινίου
- Διαδρομή εκκλησιαστικού ενδιαφέροντος σε ναούς της πόλης, παρατηρώντας ταυτόχρονα την αρχιτεκτονική δομή των ναών
- Διαδρομή με τίτλο «Ένας δρόμος, μία πόλη, μια ιστορία» διασχίζοντας από την αρχή την οδό Χαριλάου Τρικούπη, όλη την οδό Παπαστράτου και φτάνοντας στα Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια.

Επιλέγοντας τις πολιτιστικές διαδρομές για τη δημιουργία της εικόνας – αντίληψης μιας πόλης, αναλύεται η αξία των υλικών και άυλων πολιτιστικών πόρων της. Η αξία αυτή, με την κατάλληλη προβολή, μπορεί να δώσει όχι μόνο οικονομικά αλλά και ιδεολογικά, ηθικά και συναισθηματικά οφέλη στην συγκεκριμένη πόλη (Μητούλα & Καλδής, 2018). Μέσα λοιπόν από την πρόταση των πολιτιστικών διαδρομών για την πόλη του Αγρινίου, στο πλαίσιο πάντα των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης», το Αγρίνιο θα μπορούσε πιθανώς να αποκτήσει ένα νέο οδηγό πορείας, με μακροχρόνια οπτική και δυναμική βιώσιμης ανάπτυξης.

4.8 Το Προτεινόμενο Πλάνο Διεξαγωγής του νέου Φεστιβάλ και οι επιπρόσθετες εναλλακτικές δράσεις του.

Οι βασικοί άξονες του νέου φεστιβάλ ή των νέων αναβιωμένων Εορτών θα είναι εκδηλώσεις που άπτονται του λόγου και της τέχνης. Θα πρέπει να δοθεί βαρύτητα στις συγκεκριμένες εκδηλώσεις (τουλάχιστον στο πιλοτικό του έναυσμα) ώστε να απεμπλακεί η νέα διοργάνωση από την ιστορική της συνάφεια και μνήμη ως αγώνες ή αθλητικές εκδηλώσεις.

Παρακάτω παρατίθεται μία ενδεικτική πρόταση ενός 10ήμερου προγράμματος εκδηλώσεων στην πόλη του Αγρινίου στο πλαίσιο των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης»:

<p>ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ</p>	<p><u>Απόγευμα</u></p> <p>Χώρος: Κτίριο Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου</p> <p>Τελετή έναρξης</p> <p>Μνεία στην οικογένεια Παπαστράτου και στις εορτές Παπαστρατείων</p> <p>Προαναγγελία προγράμματος εκδηλώσεων</p> <p>Μουσική υπόκρουση στον εξωτερικό χώρο του Παπαστρατείου Μεγάρου / Προσφορά οίνου από κάποιον τοπικό παραγωγό</p> <p><u>Βράδυ</u></p> <p>Χώρος: Αύλιος χώρος Παπαστρατείων Εκπαιδευτηρίων</p> <p>Μετά την εκδήλωση στο Παπαστράτειο Μέγαρο θα μπορούσε να ακολουθήσει συναυλία τοπικών μουσικών σχημάτων/συγκροτημάτων στον αύλιο χώρο των Παπαστρατείων Εκπαιδευτηρίων.</p>
<p>ΣΑΒΒΑΤΟ</p>	<p><u>Πρωί</u></p> <p>Χώρος: Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου</p> <p>Συνάντηση μαθητών με κάποιον συγγραφέα, σε πρώτη φάση με κάποιον συγγραφέα που κατοικεί στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, παρουσίαση του συγγραφικού του έργου και συζήτηση με τα παιδιά.</p> <p><u>Μεσημέρι – Απόγευμα</u></p> <p>Οργανωμένη πολιτιστική διαδρομή στην πόλη του Αγρινίου (πχ. διαδρομή με θέμα τα καπνά, τα μαρτυρικά σημεία, τα κτίρια με αρχιτεκτονικό ή πολιτιστικό ενδιαφέρον κόκ)</p> <p><u>Απόγευμα / Βράδυ</u></p> <p>Χώρος: Πλατεία Συντριβανίου Αγρινίου</p> <p>Χορωδία Ορφέα στο σιντριβάνι Αγρινίου. Η χορωδία θα μπορούσε να σταθεί γύρω γύρω από το σιντριβάνι ώστε να</p>

	δημιουργηθεί ένα κυκλικό σύνολο όπως και το λογότυπο των εορτών.
ΚΥΡΙΑΚΗ	<p><u>Πρωί</u></p> <p>ΠΕΡΠΑΤΩ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΟΥ: Έναρξη διαδρομής από το τέρμα της Χαριλάου Τρικούπη, σύντομη στάση στην πλατεία όλων των συμμετεχόντων, ολοκλήρωση διαδρομής στον αύλιο χώρο των Παπαστρατείων Εκπαιδευτηρίων</p> <p>Σε όλους τους συμμετέχοντες στο τέλος της διαδρομής στα Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια θα προσφερθεί καφές /χυμός – προσφορά από τοπική επιχείρηση του Αγρινίου</p> <p><u>Απόγευμα</u></p> <p>Χώρος: Παπαστράτειο Μέγαρο Αγρινίου ή Παλαιά Δημοτική Αγορά</p> <p>Αφιέρωμα σε οικογένειες και πρόσωπα της περιοχής της Αιτωλοακαρνανίας που διακρίθηκαν στα Γράμματα, στις Τέχνες, στην Επιστήμη, στην Επιχειρηματικότητα κόν. Βράβευση για τη μέχρι τώρα συνεισφορά του στην πόλη του Αγρινίου.</p>
ΔΕΥΤΕΡΑ	<p><u>Απόγευμα</u></p> <p>Χώρος: Παλαιά Δημοτική Αγορά</p> <p>Εγκαίνια έκθεσης τοπικών ερασιτεχνικών φωτογραφικών ομάδων της πόλης με θέμα το αστικό τοπίο στο Αγρίνιο.</p> <p>Διάρκεια έκθεσης μέχρι την τελευταία ημέρα των εορτών.</p> <p><u>Βράδυ</u></p> <p>Χώρος: Πλατεία Δημάδη</p> <p>Μουσική βραδιά με συγκροτήματα νέων, από μουσικά σύνολα του Μουσικού Σχολείου Αγρινίου αλλά και των τοπικών Ωδείων</p>
ΤΡΙΤΗ	<p><u>Απόγευμα</u></p> <p>Χώρος: Κεντρική Πλατεία Αγρινίου</p> <p>Χορευτικά σύνολα του Δήμου, ή χορευτικά σύνολα συλλόγων της περιοχής</p>
ΤΕΤΑΡΤΗ	<p><u>Απόγευμα</u></p>

	<p>Οργανωμένη πολιτιστική διαδρομή στην πόλη του Αγρινίου (πχ. διαδρομή με θέμα τα καπνά, τα μαρτυρικά σημεία, τα κτίρια με αρχιτεκτονικό ή πολιτιστικό ενδιαφέρον κόκ)</p> <p><u>Απόγευμα –Βράδυ</u></p> <p>Χώρος: Παλαιά Δημοτική Αγορά</p> <p>Συνάντηση με συγγραφέα / Κατά προτίμηση με συγγραφέα της περιοχής της Αιτωλοακαρνανίας. Παρουσίαση των βιβλίων του.</p>
ΠΕΜΠΤΗ	<p><u>Πρωί</u></p> <p>Χώρος: Αύλιος χώρος καπναποθηκών Παπαστράτου</p> <p>Συνάντηση μαθητών (επιλογή σχολείων κατόπιν κλήρωσης) στον αύλιο χώρο των καπναποθηκών Παπαστράτου, ξενάγησή τους στο χώρο και εργαστήρι ζωγραφικής «Ζωγραφίζω την πόλη του»</p> <p><u>Απόγευμα</u></p> <p>Χώρος: Δημοτική Πινακοθήκη Αγρινίου</p> <p>Εγκαίνια περιοδικής έκθεσης ζωγραφικής.</p> <p>Σε διαφορετική περίπτωση παροχή οργανωμένης ξενάγησης στη μόνιμη έκθεση</p> <p>Χώρος: Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου</p> <p>Εργαστήρι Δημιουργικής γραφής για παιδιά στο χώρο της βιβλιοθήκης με τη συνδρομή κάποιου τοπικού συγγραφέα παιδικών βιβλίων.</p> <p><u>Βράδυ</u></p> <p>Χώρος: Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου</p> <p>- Μουσική βραδιά με ανάγνωση ποιημάτων στον αύλιο χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αγρινίου</p>
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	<p>Απόγευμα:</p> <p>Παιχνίδι Κρυμμένος Θησαυρός - Ανακαλύπτω την πόλη μου. Ένα παιχνίδι για μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου που ήδη πραγματοποιήθηκε μία φορά με μεγάλη επιτυχία από τη Γυμναστική Εταιρεία Αγρινίου και θα μπορούσε να ενταχθεί στο πλαίσιο των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης». Για τη δήλωση συμμετοχής θα πρέπει να απευθύνονται οι</p>

	<p>ενδιαφερόμενοι στα γραφεία της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου.</p> <p><u>Βράδυ</u></p> <p>Χώρος: Πεζόδρομος Ηλία Ηλιού</p> <p>Live μουσική βραδιά στον πεζόδρομο Ηλία Ηλιού.</p>
ΣΑΒΒΑΤΟ	<p><u>Πρωί</u></p> <p>- Χώρος: Λίμνη Τριχωνίδα</p> <p>Οργανωμένη εκδρομή με ξενάγηση με τίτλο «Τριχωνίδα: Ο γύρος της λίμνης σε μία μέρα». Η εκδρομή θα γίνεται με δήλωση συμμετοχής και ένα συμβολικό κόστος. Θα περιλαμβάνει μεταφορά στην παραλίμνια αυτή διαδρομή, ανάπαυση σε κάποιο καφέ –εστιατόριο της λίμνης και επιστροφή στο Αγρίνιο.</p> <p><u>Απόγευμα</u></p> <p>Χώρος: Δημοτικό Θέατρο Αγρινίου ή Παπαστράτειο Μέγαρο</p> <p>Θεατρική Παράσταση</p>
ΚΥΡΙΑΚΗ	<p><u>Πρωί</u></p> <p>Χώρος: Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου</p> <p>Οργανωμένη ξενάγηση στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου</p> <p>Εργαστήρι Δημιουργικής Απασχόλησης μέσα στο χώρο του Μουσείου, απευθυνόμενο σε μαθητές προσχολικής, πρωτοσχολικής και τάξεων Δ, Ε και ΣΤ Δημοτικού. Στο εργαστήρι θα μπορεί να λαμβάνει μέρος ο μαθητής κατόπιν δήλωση συμμετοχής.</p> <p><u>Απόγευμα</u></p> <p>Χώρος: Παπαστράτειο Μέγαρο Αγρινίου</p> <p>Απολογισμός «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης»</p> <p>Η Φιλαρμονική Αγρινίου θα μπορούσε να διασπαστεί σε δύο τμήματα, το ένα τμήμα να ξεκινήσει από τα Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια με κατεύθυνση προς την πλατεία, και το δεύτερο τμήμα την ίδια στιγμή να ξεκινήσει από τη Χαριλάου Τρικούπη προς την κεντρική πλατεία επίσης. Η ένωσή τους στην Κεντρική Πλατεία Αγρινίου θα σημάνει το τέλος των εορτών καθώς και συμβολικά θα σημαίνει την ένωση των πολιτών του Αγρινίου για τις ανάγκες των εορτών.</p>

	Τελετή λήξης με μουσική βραδιά στην Κεντρική Πλατεία Αγρινίου με καλεσμένο κάποιον αναγνωρισμένο καλλιτέχνη
--	---

Επιπρόσθετες **εναλλακτικές δράσεις** στο πρόγραμμα «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης» θα εμπλουτίζουν την διοργάνωση προσδίδοντάς της μεγαλύτερη γκάμα δραστηριοτήτων που με τον έναν ή τον άλλο τρόπο θα συνδέονται με τον βασικό κορμό των πολιτιστικών δραστηριοτήτων του νέου φεστιβάλ. Είτε με την μορφή διαγωνιστικών εκδηλώσεων, είτε με την μορφή σεμιναριακών δραστηριοτήτων ο νέος θεσμός θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως μοχλός ανάπτυξης με την ευρύτερη κοινωνική-εκπαιδευτική σημασία του και δυναμική του.³⁵

4.9 Πτυχές οικονομικών θεμάτων των νέων Εορτών.

Λαμβάνοντας υπόψη το υψηλό κόστος το οποίο απαιτούνταν για να πραγματοποιηθούν τα Παπαστράτεια, αλλά και τα σημερινά δεδομένα στην οικονομία και στις χρηματοδοτήσεις, προτείνεται οι «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης» να πραγματοποιούνται με όσο το δυνατόν χαμηλότερο κόστος, με δυνατή εθελοντική συμμετοχή των κατοίκων διατηρώντας ταυτόχρονα την αξιοπρέπεια και το επίπεδο των εκδηλώσεων. Ως προς το κομμάτι των εξόδων κάποια ενδεικτικά αλλά καίρια έξοδα των εορτών θα είναι τα εξής:

- 1) Έξοδα σχεδιασμού λογοτύπου
- 2) Έξοδα σχεδιασμού εντύπων (αφισών, προσκλήσεων και προγραμμάτων)

³⁵ Αναλυτικότερα και για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε **Παράρτημα 5** της παρούσης.

- 3) Έξοδα υλοποίησης ορισμένων δράσεων (πχ ηχητική κάλυψη εκδηλώσεων είτε σε κλειστούς είτε σε ανοιχτούς χώρους)
- 4) Έξοδα σε δράσεις που θα υπάρχουν βραβεία
- 5) Έξοδα φιλοξενίας προσκεκλημένων προσώπων ή ομάδων (πχ. θεατρικών, μουσικών συνόλων κοκ)

Από την άλλη πλευρά τα έσοδα των εορτών που θα μπορούν σε πρώτη φάση να καλύψουν τα έξοδα αυτά των εκδηλώσεων θα μπορούσαν να είναι τα εξής:

- 1) Χορηγίες: Τοπικές επιχειρήσεις και καταστήματα, ιδιαίτερα καταστήματα αθλητικών ειδών, καταστήματα διατροφής κόκ. θα μπορούσαν να εντάξουν το λογότυπό τους στα έντυπα των εκδηλώσεων (αφίσα και πρόγραμμα) προκειμένου να διαφημιστούν μέσω των «Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης».
- 2) Εθελοντισμός από φορείς και συλλόγους: Τοπικοί φορείς και σύλλογοι θα μπορούσαν να συμμετάσχουν ενεργά εθελοντικά στις εορτές και να αναδείξουν την ισχύ των ομάδων τους
- 3) Εθελοντισμός από κατοίκους
- 4) Δωρεάν παροχή σχεδιασμού λογοτύπου και των εντύπων από γραφίστα της περιοχής προκειμένου να διαφημιστεί μέσω της δουλειάς τους στην υπηρεσία των εορτών
- 5) Ορισμένες εκδηλώσεις (για παράδειγμα θεατρικές παραστάσεις, μουσικές εκδηλώσεις κλπ.) θα μπορούσαν να έχουν ως έσοδο ένα συμβολικό εισιτήριο συμμετοχής στις δράσεις αυτές.
- 6) Ενιαίο εισιτήριο: Με τη δημιουργία και προώθηση ενιαίων εισιτηρίων θα μπορούσε επίσης να υπάρξει μία ακόμη πηγή εσόδων για την κάλυψη οικονομικών αναγκών των εορτών.

Η εξασφάλιση κρατικής ή μη χρηματοδότησης είναι το βασικό χαρακτηριστικό της επιτυχίας για κάθε προσπάθεια θεσμοθέτησης μιας νέας διοργάνωσης. Όπου αυτό συνέβη, όπως για παράδειγμα με το φεστιβάλ Δράμας, το αποτέλεσμα οδήγησε σε επιτυχημένους θεσμούς-φεστιβάλ που διαμορφώνουν με το στίγμα τους τα πολιτιστικά δρώμενα της χώρας. Επιπλέον, η βιωσιμότητα των πολιτιστικών δράσεων του αναβιωμένου φεστιβάλ θα μπορούσε να εξασφαλιστεί με την ορθή κατανομή των πόρων του (ανθρώπινων και μη) σε αυτές κάτι που απαιτεί ευελιξία στον οικονομικό σχεδιασμό αλλά και στην γενικότερη οργάνωση των δράσεων και φυσικά καινοτόμες ιδέες και προσαρμοστικότητα ως προς την διαχείριση όλων των παραπάνω.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

«Η εμπειρία αφορά μόνο το παρελθόν και το παρόν. Όμως, η ελπίδα είναι πρόβλεψη του μέλλοντος» (Ροζέ Γκαρωντύ, από το έργο του 'Ανθρώπινος λόγος')

Στην παρούσα εργασία αναλύθηκαν τα Παπαστράτεια ως Εορτές Ανοίξεως για την πόλη του Αγρινίου και η βιβλιογραφική ανασκόπηση κατέδειξε την σημαντικότητα των συγκεκριμένων Εορτών για την εποχή και την ευρύτερη περιοχή. Παράλληλα, παρουσιάστηκαν οι λόγοι που οδήγησαν στην θεσμοθέτηση ενός τόσο μεγάλου για την περιοχή γεγονότος (Κεφάλαιο 2 της παρούσης) υπό το πρίσμα της κοινωνικής και ιστορικής ανάλυσης του μεταπολεμικού Αγρινίου. Έγινε προσπάθεια στο Κεφάλαιο 3 της παρούσης να παρουσιαστούν οι Εορτές Παπαστράτεια σε όλη τους την αίγλη και γι' αυτό κρίθηκε σκόπιμο να δοθούν κάποιες περαιτέρω πληροφορίες και λεπτομέρειες ώστε και μέσα από τα άκρως ενδιαφέροντα παραρτήματα στο τέλος της εργασίας ο κάθε αναγνώστης να είναι σε θέση να πλάσει μια πλήρη και ρεαλιστική εικόνα για τον συγκεκριμένο θεσμό.

Από την αρχή της μελέτης του θέματος ξεκαθαρίστηκε ο παραλληλισμός του όρου Εορτές με την σημερινή έννοια του φεστιβάλ, γι' αυτό και στο Κεφάλαιο 1 αναλύθηκε ο συγκεκριμένος όρος διεξοδικά. Ο θεσμός των φεστιβάλ φαίνεται να έχει κερδίσει την απαιτούμενη προσοχή τόσο από τους θεατές όσο και από τους εκάστοτε διοργανωτές καθώς αναπτύσσεται με μεγάλη δυναμική τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα όπως διαφαίνεται και από τα παραδείγματα του Κεφ.1 (και πιο συγκεκριμένα στο υποκεφάλαιο 1.5).

Τα Παπαστράτεια λοιπόν, ήταν ένας μεγάλος θεσμός για την πόλη του Αγρινίου (αντίστοιχες εορτές παρουσιάστηκαν εκτός από το υποκεφάλαιο 1.5 και στο υποκεφάλαιο 3.7). Με τα χρόνια ο αγροτικός χαρακτήρας της πλειοψηφίας των πολιτών της πόλης χάθηκε και η έντονη αστικοποίηση οδήγησε σε φθορά των αρχικών λόγων-αιτιών που γέννησαν και ανέθρεψαν τις συγκεκριμένες Εορτές. Η εξάλειψη αυτών των πρωτότυπων χαρακτηριστικών και η οικονομική δυσχέρεια της τοπικής Αυτοδιοίκησης οδήγησαν βήμα το βήμα, στην παύση της διεξαγωγής τους. Η σημερινή εποχή, με κρίση ή χωρίς, προσομοιάζει στην τότε λιτότητα της εποχής και τα νέα αστικά προβλήματα που συσσωρεύτηκαν σε μια πόλη που έβγαλε ή ξέχασε τον μανδύα

της “καπνούπολης” και ψάχνει την νέα της ταυτότητα, καταδεικνύουν την όψιμη ανάγκη αναβίωσης μιας τέτοιας διοργάνωσης ως κινητήριας δύναμης για τους νέους και όχι μόνο πολίτες του Αγρινίου.

Η βάση πάνω στην οποία οικοδομήθηκε το όλο εγχείρημα δεν θα πρέπει να λησμονείται ότι ήταν ο αθλητισμός. Ο αθλητισμός με τις διαχρονικές του αξίες. Με το ευ αγωνίζεσθαι και τον καλό και υγιή συναγωνισμό. Ο αθλητισμός που οικοδομεί γέφυρες μεταξύ των πολιτών και των όποιων ταξικών διαφορών. Που δημιουργεί ένα κλίμα άμιλλας και ψυχαγωγεί τους πολίτες. Που αρκετές φορές παρουσιάζει εντυπωσιακά θεάματα και ρεκόρ μακριά όμως πάντα από την έννοια του κακώς νοούμενου πρωταθλητισμού των αναβολικών και των υπέρογκων οικονομικών συμβολαίων. Με τους αθλητές στον ρόλο των προτύπων ζωής και όχι των απλησίαστων σταρ. Αντίστοιχες αξίες υφίστανται και στις άλλες τέχνες και όπου όλες μαζί δημιουργούν ένα δυνατό μίγμα πολιτιστικών δράσεων. Φυσικά, ο κατακερματισμός των εκδηλώσεων μόνο προβλήματα μπορεί να αναδείξει καθώς είναι δύσκολο να συγχρονιστούν και να οργανωθούν παράλληλες εκδηλώσεις διαφόρων κατηγοριών (από αθλητικές μέχρι κινηματογραφικές προβολές, χοροί, μουσικές συναυλίες κλπ.). Όσο η γκάμα των εκδηλώσεων ανοίγει τόσο αυξάνονται και οι δυσκολίες επιτυχίας ενός τέτοιου εγχειρήματος.

Γι’ αυτό και στη πρόταση αναβίωσης του Κεφ. 4 γίνεται η πρόταση εξειδίκευσης του νέου φεστιβάλ σε θέματα που άπτονται τον Λόγο και την Τέχνη (γι’ αυτό και το λογοπαίγνιο στον τίτλο του “Λόγω Τέχνης”) τουλάχιστον κατά το ξεκίνημα του. Τα φεστιβάλ, όπως παρουσιάστηκε στο αρμόδιο Κεφάλαιο (Κεφ.1) συνήθως εξειδικεύουν ένα γεγονός και προσπαθούν να πρωτοτυπούν αναλόγως φυσικά τα δυνατά σημεία και το εκάστοτε συγκριτικό πλεονέκτημα κάθε περιοχής. Η πρώτη αυτή αναβίωση θα μπορούσε να λειτουργήσει πιλοτικά έτσι ώστε να δοθεί ο απαιτούμενος χρόνος αλλά και ο χώρος στο νέο θεσμό να βρεί την θέση του στο τοπικό πολιτιστικό γίγνεσθαι.

Η πρόταση αναβίωσης -αυτή καθαυτή- περικλείεται από μια νοσταλγική ανάγκη αναβίωσης της ιστορίας και της παράδοσης του συγκεκριμένου τόπου. Δεν κινείται από τεχνοκρατικά κριτήρια ψυχρής λογιστικοοικονομικής ισορροπίας μεγεθών, ούτε διακατέχεται από στοιχεία κόστους-οφέλους καθώς το ρητορικό ερώτημα που τίθεται εδώ είναι το πως μπορεί η πολιτιστική καλλιέργεια και η κουλτούρα των ανθρώπων μιας επαρχιακής πόλης να προσμετράται με καθαρά και μόνο οικονομικούς όρους.

Τρανταχτό παράδειγμα ο θεσμός των ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. που αν και στις περισσότερες περιπτώσεις ανά την Ελλάδα είναι ελλειμματικά το πλούσιο πολιτιστικό έργο που διατελούν τα κρατάει ζωντανά και δημιουργικά.

Μέσα από την παραπάνω ανάλυση και τις Εορτές Παπαστράτεια, δόθηκε η αφορμή να αναδυθούν κάποια ιδιαίτερης σημασίας ζητήματα όπως η Τοπική Αυτοδιοίκηση και ο σημαντικότερος ρόλος της ως προς την Πολιτιστική αποκέντρωση αλλά και την οργάνωση και διεξαγωγή τέτοιας κλίμακας γεγονότων, το εκάστοτε πολιτιστικό προϊόν ή η πολιτιστική ταυτότητα και ο τουρισμός (πρωτόγνωρες και αυθεντικές εμπειρίες για τον τουρίστα) ή θέματα αναπτυξιακής πολιτικής μέσα από τον Πολιτισμό και την Παράδοση, όπως επίσης και ο κοινωνικοεκπαιδευτικός ρόλος των Πολιτιστικών Γεγονότων ή τα οφέλη για τους συμμετέχοντες - θεατές και επισκέπτες και οι οικονομικοί λόγοι που δύναται να αναζωογονούν ή να καταποντίζουν καίρια πολιτιστικά γεγονότα και το αποτύπωμα της όποιας έκφρασης (από τις δύο) στην εκάστοτε τοπική και όχι μόνο κοινωνία.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται διεθνώς μία όλο και μεγαλύτερη ανάγκη σύνδεσης της έννοιας της τοπικής ανάπτυξης με την ανάπτυξη του πολιτισμού. Για το σκοπό αυτό, καθίσταται αναγκαία η προστασία των πολιτιστικών στοιχείων σε μια περιοχή, είτε αυτό έχει να κάνει με την ύλη είτε με την υλική Πολιτιστική κληρονομιά. Απώτερος στόχος είναι η προσπάθεια παρατήρησης, κρίσης, βελτίωσης, ανάδειξης και αξιοποίησης των όποιων πολιτιστικών στοιχείων φέρνει το παρελθόν στο σήμερα.

Στην παρούσα εργασία, παρουσιάστηκε μία ενδεικτική πρόταση (Κεφ.4) επαναλειτουργίας πολιτιστικών εορτών, με αφορμή τις εορτές Παπαστράτεια, φιλτραρισμένη στο σημερινό οικονομικό γίνεσθαι. Τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά ενός τόπου που παραδίδονται από γενιά σε γενιά και συντίθενται από άυλα και υλικά κατάλοιπα και μνημεία αποτελούν αναμφίβολα το σημαντικότερο ίσως στοιχείο αναφοράς και αυτοπροσδιορισμού του. Η επίσημη Πολιτεία (Κεντρική και Περιφερειακή διοίκηση, ή Νομαρχιακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση) οφείλει με προγράμματα, ηθικά και υλικά, να ενισχύει και να ενθαρρύνει κάθε εκδήλωση που αφορά την Παράδοση και με απώτερο σκοπό την εμπέδωση στην ψυχολογία των νέων μιας βαθύτερης σχέσης τους με την Ιστορία και τον Πολιτισμό του τόπου τους.

Η πόλη του Αγρινίου αν και κατέχει μία δύσκολη γεωγραφική θέση, περιτριγυρισμένη από βουνά, διαθέτει πλούσιο φυσικό πλούτο και είναι μία πόλη

φιλόξενη όπου καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς παρέχει ένα σχετικά πλούσιο πρόγραμμα πολιτιστικών δράσεων, όπως εκθέσεις, ομιλίες, βιβλιοπαρουσιάσεις κ.ο.κ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, όμως, ένα μέρος όλων αυτών των δράσεων να «ενταχθούν» σε ένα συγκεκριμένο πολιτιστικό πλαίσιο, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και πρόγραμμα πολιτιστικών εκδηλώσεων. Η ένταξη εκδηλώσεων υπό την ομπρέλα μιας μεγαλύτερης πολιτιστικής δράσης, όπως αυτής των Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης, που προτάθηκε στο Κεφ.4, έχει απώτερο σκοπό την καλλιέργεια μιας συγκεκριμένης πολιτιστικής σφραγίδας και ταυτότητας για την πόλη του Αγρινίου και την ευρύτερη περιοχή. Ο τοπικός πολιτισμός μέσω ενός οργανωμένου σχεδιασμού μπορεί να αναδείξει μια συγκεκριμένη ταυτότητα του τόπου, δημιουργώντας μια κινητήρια δύναμη ανάπτυξης. Η ενασχόληση, άλλωστε, με πολιτιστικές δράσεις οδηγεί στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας ενός ατόμου, ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου, και αναβαθμίζει τα επίπεδα αντίληψης, δεξιοτήτων και δημιουργικότητας. Η ύπαρξη ενός κοινού πολιτιστικού στόχου σε μια κοινωνία, επιτρέπει την ενδυνάμωση των τοπικών μονάδων και μέσα από την προσωπική επαφή και εμπλοκή με τα κοινά δημιουργούνται και διαμορφώνονται ευαισθητοποιημένοι πολίτες.

Τις τελευταίες δεκαετίες ο πολιτισμός αποτελεί ένα δυναμικό μοχλό αναγέννησης των πόλεων και ως εκ τούτου της βελτίωσης του οικονομικού, πολιτιστικού και κοινωνικού περιβάλλοντος (Καραχάλης, 2011). Παράλληλα, όμως, πέρα από την ανάπτυξη απώτερος στόχος είναι η προβολή της πολιτιστικής ταυτότητας και η κοινωνική ενσωμάτωση (Ζορμπά, 2014: 37). Άλλωστε, έχει παρατηρηθεί παράλληλα, ένα ενδιαφέρον «επιστροφής» στις αξίες της παράδοσης του τόπου. Η αποσύνθεση της παράδοσης, επιδεινώθηκε τόσο πολύ τα τελευταία χρόνια, ώστε υπάρχει όλο και πιο έντονη ανάγκη να διασωθεί ό,τι έρχεται από το παρελθόν και να μεταβεί μέσω του σήμερα στο αύριο. Το ζήτημα της παράδοσης σήμερα δεν είναι πώς να αποκαταστήσουμε το κύρος των παραδομένων αξιών, αλλά πώς να μην αποκοπούμε από τη γόνιμη εκείνη γη του παρελθόντος που αντιπροσωπεύει την καλύτερη υπόσχεση για ένα πιο βιώσιμο μέλλον (Κιουρτσάκης, 2004: 42). Ένα τέτοιο παράδειγμα πολιτιστικού θεσμού και παράδοσης αποτελούσαν οι γιορτές Παπαστράτεια και θα πρέπει να αποτελούν και οι νέες αναβιωμένες Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης.

Κλείνοντας, παρουσιάζονται κάποιες σκέψεις - ιδέες για περαιτέρω ανάλυση που δεν κατέστη δυνατόν να λάβουν χώρα στα πλαίσια της παρούσας εργασίας. Θα

μπορούσε για παράδειγμα, να δημιουργηθεί και να μοιραστεί στην πόλη του Αγρινίου (και γιατί όχι στα όρια του διευρυμένου πλέον Δήμου Αγρινίου) ένα στοχευμένο ερωτηματολόγιο που να αναζητά και να καταδεικνύει τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των πολιτών γύρω από μια υποτιθέμενη αναβίωση των Παπαστράτειων. Σύγκριση των εν λόγω απαντήσεων με αντίστοιχες απαντήσεις που θα προκύψουν από στοχευμένες συνεντεύξεις με άτομα και φορείς σε θέσεις κλειδιά για την οργάνωση και την διεξαγωγή ενός τέτοιου γεγονότος. Επέκταση της έρευνας στο εκάστοτε Δημοτικό Συμβούλιο άλλα και σε Περιφερειακό επίπεδο και ανάλυση των αποτελεσμάτων. Πολλές φορές η κοινή γνώμη κινείται με γνώμονα την νοσταλγία αγνοώντας διαχειριστικές ανάγκες και οικονομικά θέματα, τα οποία οι άνθρωποι στις θέσεις κλειδιά θα δύναται να καταδείξουν με την εμπειρία τους. Ενδιαφέρον θα παρουσίαζε και μια σύγκριση των απαντήσεων μεταξύ όσων πρόλαβαν τα Παπαστράτεια στην αίγλη τους και των νεότερων γενεών που απλά έχουν ακούσει για αυτά από τους μεγαλύτερους.

Θα μπορούσε να αποτελέσει ξεχωριστό πεδίο έρευνας και μελέτης η υπόθεση συμπόρευσης με τις αναβιωμένες Εορτές ή το νέο φεστιβάλ γεγονότων, αθλητικών και μη, που ήδη υπάρχουν στην πόλη του Αγρινίου αλλά για τον έναν ή άλλο λόγο υπολειπόμενα ή δρουν απομονωμένα. Ενδεικτικά παραδείγματα θα μπορούσαν να είναι, η ένταξη στο νέο φεστιβάλ του ημιμαραθωνίου “Μιχάλης Κούσης”, ή η διεξαγωγή στην λίμνη Τριχωνίδα του μοντέρνου τριάθλου σε συνεργασία με τον αθλητικό σύλλογο Τρίτωνα. Ακόμη και το άκρως ενδιαφέρον φεστιβάλ μονολόγων που διοργανώνεται κάθε χρόνο από τον Δήμο Αγρινίου και το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. ή το νεοσύστατο και πολλά υποσχόμενο φεστιβάλ φωτογραφίας -PHOTOPOLIS- από την ομάδα του Καλλιτεχνικού Παραδοσιακού Εργαστηρίου Αγρινίου ART8 ή την ετήσια συνάντηση Παραδοσιακών Χωρών από χορευτικές ομάδες κυρίως των Βαλκανίων αλλά και χωρών όπως η Κίνα και η Ιαπωνία και τόσα άλλα πολιτιστικά γεγονότα που συμβαίνουν αποσπασματικά στην πόλη και έχουν να κάνουν με τον χορό, τη ζωγραφική, την γλυπτική, την ποίηση-λογοτεχνία και τον κινηματογράφο. Η μία διοργάνωση θα μπορούσε να ενδυναμώνει την άλλη και εν τέλει να αποτελέσει το νέο αυτό γεγονός - φεστιβάλ, τον θεσμό εκείνον που θα ξαναβάλει την ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Ελλάδας στον χάρτη των πολιτιστικών γεγονότων σε πανελλήνια και γιατί όχι πανευρωπαϊκή κλίμακα. Παράλληλα, θα μπορούσαν να μελετηθούν και περιπτώσεις συνεργασίας και αδελφοποίησης πόλεων του εξωτερικού, με το

αναβιωμένο φεστιβάλ Αγρινίου. Εν κατακλείδι, μέσα απο την παρούσα εργασία έγινε μια προσπάθεια ανασκόπησης των Παπαστρατείων Εορτών και ταυτόχρονα μια προσπάθεια δημιουργίας μιας πρότασης αναβίωσής τους με άξονα τον πολιτισμό. Καθότι δεν κατέστη εφικτό να πραγματοποιηθεί μια πλήρη αποδελτιοποίηση του τοπικού Τύπου της εποχής των Παπαστρατείων, ευελπιστούμε η παρούσα εργασία να σταθεί αφορμή για ένα τέτοιο εγχείρημα.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

Αναγνωστόπουλος, Β., (2005). Λαϊκή Παράδοση, επιβίωση και αναβίωση. Καστανιώτης, Αθήνα.

Αναγνώστου Κ., (2018). Η επίδραση των πολιτιστικών εκδηλώσεων στην εικόνα μιας πόλης. Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Σχολή Επιστημών Διοίκησης Επιχειρήσεων στο Μάνατζμεντ Τουριστικών Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Αποκόμματα αρχείων από το δημοσιογράφο Λευτέρη Τηλιγάδα με θέμα το πρόγραμμα των εορτών ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ.

Βισκαδουράκη Ι., (2016). Η συμβολή των πολιτιστικών εκδηλώσεων στην οικονομική, τουριστική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου διεξαγωγής τους. Πτυχιακή Εργασία, Ηράκλειο, Α.Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας.

Βούλγαρης Αν., (2015). « Πηλιορείτικος γάμος: Μια επινοημένη παράδοση από τον πολιτιστικό σύλλογο Ορμίνιο, το 1965 στην Πορταριά Πηλίου». Πτυχιακή Εργασία, Α.Τ.Ε.Ι. Άρτας.

Γιαννοπούλου Α. & Γκοντοβανιούκ Τ., (2019). Το φεστιβάλ ως μέσο ανάπτυξης πολιτιστικού τουρισμού και η συμβολή του στην εικόνα του τουριστικού προορισμού. Πτυχιακή εργασία, Πύργος, Α.Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας.

Γρατσάνη Α., (2012). «Πολιτισμός και τουρισμός στις περιφερειακές πόλεις: Η περίπτωση της πόλης των Τρικάλων», Διπλωματική Εργασία, Αθήνα, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας.

Γράψας Ν., (2002). «Παπαστράτεια 1955-1982: Έμπνευση, Θεσμός, Τέλος», Εφημερίδα Μαχητής.

Γρηγορίου, Δ., (2014). Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων στην εποχή της κρίσης: η περίπτωση του φεστιβάλ χορού Athens Video Dance Project, Μεταπτυχιακή Εργασία, Αθήνα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Διοίκηση Πολιτιστικών Μονάδων.

Ελύτης Ο., (2006). Το φωτόδεντρο και η Δέκατη Τέταρτη Ομορφιά, Εκδόσεις Ίκαρος, Αθήνα.

Ζορμπά, Μ., (2014), Πολιτική Πολιτισμού, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη

Θεοφανίδης Στ, (1989). Πως θα γίνετε καλύτερος Πρωθυπουργός - Υπουργός - Διοικητής. Εγχειρίδιο αποτελεσματικής διοίκησης δημοσίων υποθέσεων. Εκδ. Παπαζήσης.

Καραβασίλη, Μ. & Μιχαλάκης Ε. (2011). Πολιτιστικές Διαδρομές, Προς μια ερμηνευτική του «πολιτισμικού τοπίου» με αναπτυξιακή προοπτική. Αρχαιολογία και Τέχνες, 71, 82-86.

Καραχάλης Ν., (2007). Πολιτισμός και τοπική ανάπτυξη: ο ρόλος των πολιτιστικών και τουριστικών περιοχών στη σύγχρονη πόλη. Διδακτορική Διατριβή, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Καραχάλης, Ν., (2011). Πολιτιστικές περιοχές και αστική ανάπτυξη, από το 9ο Πανελλήνιο Γεωγραφικό Συνέδριο, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Κιουρτσάκης, Γ., (2003). Το πρόβλημα της παράδοσης, Εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα.

Κόνσολα, Θ., (2012), Στρατηγικό σχέδιο πολιτιστικού τουρισμού για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Διαθέσιμο στο: <http://grsa.prd.uth.gr/>

Κυριάκογλου Μαρία, (2010). Τα Φεστιβάλ ως Παράγοντας Τοπικής Ανάπτυξης : Η Περίπτωση του Φεστιβάλ του Δήμου Βύρωνα.

Μαραγιάνης Κ., (2011). Το Αγρίνιο : Μία περιδιάβαση στον τόπο. Μία προσέγγιση σε πρόσωπα και γεγονότα, Εκδ. Πάραλος.

Μητούλα, Ρ. (2006). Βιώσιμη Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και Ανασυγκρότηση του Ελληνικού Αστικού Περιβάλλοντος, Σταμούλης ΑΕ, Αθήνα.

Μπαρχαμπάς, Αρ., (2003). Το Αγρίνιο Κάποτε, Ergo, Αθήνα.

Μπάδα, Κ., (2019). (επιμέλεια) Ιστορία και μνήμη του καπνού στο Αγρίνιο τον 20ο αιώνα, Παρασκήνιο, Αθήνα.

Νικολακάκη Αν.,(2014).Η Σημασία των Φεστιβάλ ως πολιτιστικές εκδηλώσεις στην προώθηση του Ελληνικού Τουρισμού. Πτυχιακή εργασία, Ηράκλειο, ΑΤΕΙ Κρήτης, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας.

Ντόκα, Ρ., Η., & Καρύδης Δ., Ν., (2013). Αγρίνιο – Καβάλα: Ήσαν μήπως τα καπνεργοστάσια «μια κάποια λύσις»; Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Ε.Μ.Π. διάλεξη.

Παπαστράτος, Ε., Α., (2012). Η Δουλειά και ο Κόπος της: Από τη ζωή μου, GEMA, Αθήνα..

Περιοδικό ΡΙΖΑ Αγρινιωτών.

Ροίδω Κ. Μητούλα, Παναγιώτης Ε. Καλδής, (2018). City Branding και βιώσιμη ανάπτυξη, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Σακκάς Στ., (2017). Η συνεισφορά των καλλιτεχνικών φεστιβάλ στην πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη μιας περιοχής . Η περίπτωση του Διεθνούς Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Σαμψών, Α., (2011). Πολιτιστική Πολιτική και διαχείριση, Πολιτιστικό Marketing: Το παράδειγμα των πολιτιστικών οργανισμών, Πτυχιακή εργασία, Άρτα, ΑΤΕΙ Ηπείρου, Σχολή Μουσικής Τεχνολογίας.

Στρατηγέα, Α., (2015). Θεωρία και Μέθοδοι Συμμετοχικού Σχεδιασμού, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Συλλογικό, (2014). 68 Χρόνια Δράσης ΓΕΑ, Αγρίνιο.

Συλλογικό, επιμέλεια Δημήτρης Δαμάσκος, Δημήτρης Πλάντζος, (2008), *A Singular Antiquity*, Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη.

Συλλογικό, επιμέλεια Γιαλούρη Ε., (2012), *Υλικός Πολιτισμός: Η Ανθρωπολογία στη Χώρα των Πραγμάτων*, (Butler, B., & Rowlands, M. . Πολιτισμική κληρονομιά.) Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Συλλογικό, (2008). *Ετερότητες & Μουσική στα Βαλκάνια*, Τέταρτο Τεύχος / Εβδομάδα Ανοιχτών Πυλών, Άρτα.

Τσάρτας, Π., & Μοίρα, Ξ., (2010), *Πολιτιστικές Διαδρομές ΔΜΠΣ, Εκπαίδευση και Πολιτισμός, Τάσεις και Προσεγγίσεις στο σύγχρονο τουρισμό, Η σημασία της βιωσιμότητας.*

Ξενόγλωσση

Adorno T., W. & Horkheimer, M., (2002). “The culture industry: Enlightenment as massdeception.” In Gunzelin Schmid Noerr (ed.), *Dialectic of Enlightenment: Philosophical Fragments*, pp. 94–136.

Ekman A., (1999). *The Revival of Cultural Celebrations in Regional Sweden. Aspects of Tradition-Sosiologia Rurales* vol.39, No 3.

Enson, J., & Robertson M., & Ali – Knight, (2007). *The dynamics of successful events: the experts’ perspective*, *Managing Leisure*, Vol. 12

Falassi, A., (1987). *Time out of Time: Essays on the Festival Albuquerque: University of New Mexico.*

Getz, D., (2010). *Festival Management Studies, Developing a framework and priorities for comparative and cross-cultural research*, *Festival Management Studies*, Vol.1, No1

Hobsbawm, E., & Ranger, T., (2004). *Η Επινόηση της παράδοσης*, (Συλλογικό), Θεμέλιο, Αθήνα.

Janiskee, R., (1980). South Carolina's Harvest Festival: Rural Delights for Day Tripping Urbanities, *Journal of Culture Geography*, Vol.1

Klaic D., (2006), *Festival in Lexocon*, *Performance Research*, Vol. 4, No 11.

Klaic, D., Bollo, A., Bachella, U., (2005). *Festivals Challenges of Growth, Distinction, Support Base and internationalization*, Department of Culture, Tartu City Government, Esthonia.

Kotler, K. (2006), *Marketing Management*, 12η αμερικάνικη έκδοση, Κλειδάριθμος Αθήνα.

Lee, S., Patrick, J., Crompton, J., (2007). The Roles of Quality and Intermediary Constructs in Determining Festival, Attendees' Behavioral Intention, *Journal of Travel Research*, Vol.45, N.4.

Quinn, B., (2005). *Arts Festival and the City*, *Urban Studies*, Vol. 4, No.5-6.

Rolfe, H., (1992). *Arts Festival in the UK*, Policy Studies Institute, London.

Scottish Arts Council, (2006). *Thundering Edge of Edinburgh's Festival*, Full Report, The City of Edinburgh Council, Event Scotland, Scottish Arts Council, Scottish Enterprise, Edinburgh and Lothian & Scottish Executive.

Throsby, D. (2001). *Economics and Culture*. Cambridge: Cambridge University Press, σ. 113.

Διαδικτυακή

Αυλωνίτης, Κ., (2013), *City Branding*, Η συμμετοχή των κατοίκων στη διαμόρφωση ταυτότητας της πόλης, Η περίπτωση της Ιεράπετρας.

Ανακτήθηκε από:

<http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/mk/2013/AvlonitisKiriakos/attached-document-1389868991-290356-23585/AvlonitisKiriakos2013.pdf>

David, B., (2013), Συνέργεια Πολιτισμού και τουρισμού για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Ανακτήθηκε από: <https://giam.zrcsazu.si/sites/default/files/9786188108509.pdf>

Genders, S., (2016), How to start your own festival, Event brite Blog.

Ανακτήθηκε από: <https://www.eventbrite.co.uk/blog/how-to-start-your-own-festival-ds00/>

How to organize a mini festival, Add to event.

Ανακτήθηκε από: <https://www.addtoevent.co.uk/how-to-organise-a-mini-festival>

Ίδρυμα Μείζονος Πολιτισμού, Η αναβίωση των αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων.

Ανακτήθηκε από: <http://www2.fhw.gr/olympics/ancient/gr/300.html>

Klamer, A., (2002). On the economics of art and culture.

Ανακτήθηκε από: <http://www.klamer.nl/art.htm>.

Κουμάκης, Λ., (2015), Αμερικανός καθηγητής καθιερώνει την αναβίωση των αγώνων στο πιο καλοδιατηρημένο στάδιο του αρχαίου κόσμου, The Analyst.gr.

Ανακτήθηκε από:

<https://analyst.gr/2015/10/09/%CE%BD%CE%AD%CE%BC%CE%B5%CE%B1-%CE%B1%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%BD%CF%8C%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B8%CE%B7%CE%B3%CE%B7%CF%84%CE%AE%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B8%CE%B9%CE%B5%CF%81%CF%8E%CE%BD/>

Ματάκιας, Αρ., Δοκίμια Εκθέσεων, Εκδόσεις Πελεκάνος.

Ανακτήθηκε από:

https://books.google.gr/books?id=V23uBgAAQBAJ&pg=PA460&dq=%CE%97+%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%94%CE%9F%CE%A3%CE%97+%CE%9A%CE%91%CE%99+%CE%97+%CE%95%CE%A0%CE%99%CE%92%CE%99%CE%A9%CE%A3%CE%97+%CE%A4%CE%97%CE%A3+%CE%A3%CE%A4%CE%9F+%CE%A3%CE%97%CE%9C%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%9D%CE%9F+%CE%A0%CE%9F%CE%9B%CE%99%CE%A4%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F+%CE%9C%CE%91%CE%A3&hl=en&sa=X&ved=0ahUKewizs_SXk8fZAhUKBsAKHfvwΔHEQ6AEIKzAA#v=onepage&q=%CE%97%20%CE%A0%CE%91%CE%A1%CE%91%CE%94%CE%9F%CE%A3%CE%97%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%97%20%CE%95%CE%A0%CE%99%CE%92%CE%99%CE%A9%CE%A3%CE%97%20%CE%A4%CE%97%CE%A3%20%CE%A3%CE%A4%CE%9F%20%CE%A3%CE%97%CE%9C%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%9

[D%CE%9F%20%CE%A0%CE%9F%CE%9B%CE%99%CE%A4%CE%99%CE%A3%CE%9C%CE%9F%20%CE%9C%CE%91%CE%A3&f=false](http://www.mixanitouxronou.gr/o-amerikanos-pou-anaviose-tous-archeous-agonis-tis-nemeas-ke-iperaspizete-tin-ellinikotita-tis-makedonias/)

Μηχανή του χρόνου, Η αναβίωση των Αρχαίων Αγώνων της Νεμέας.

Ανακτήθηκε από: <http://www.mixanitouxronou.gr/o-amerikanos-pou-anaviose-tous-archeous-agonis-tis-nemeas-ke-iperaspizete-tin-ellinikotita-tis-makedonias/>

Μίλλερ, Στ., Μια σπίθα ελπίδας.

Ανακτήθηκε από: <https://nemeangames.org/images/docs/SparkHope2012-gr.pdf>

Μοχιάνακης Κ., (2011), Ένα κοινό όραμα για city branding στις Ευρωπαϊκές πόλεις. Για ποιο λόγο πρέπει να υπάρχει στρατηγική city branding.

Ανακτήθηκε από: <https://www.citybranding.gr/2011/02/city-branding-city-brand.html>

Οδηγός Φεστιβάλ στον Ελλαδικό χώρο,

Ανακτήθηκε από: <https://www.allaboutfestivals.gr/locations/>

«Οι δωρεές της οικογένειας Παπαστράτου στο Αγρίνιο»,(2018),Μαρία Ν.Αγγέλη.

Αναρτήθηκε από: <https://agriniobestof.gr/index.php/component/k2/item/35069-oidorees-tis-oikogeneias-papastratou-sto-agrinio-foto>

Ολυμπιακός Καταστατικός Χάρτης, θεμελιώδεις αρχές, Παράγραφος 6, Α.Ο.Ε 1992.

Ανακτήθηκε από: http://users.sch.gr/ragian/op_pr_anaviosi.htm

Οι Νέμεοι Αγώνες, (2014). Ανακτήθηκε από: <https://nemeangames.org/el/>

Οι Νέμεοι Αγώνες, (2014), Ο Στίβος.

Ανακτήθηκε από: <https://nemeangames.org/el/nemea-stadium/track.html>

Παπαδόπουλος, Β., (2016), iefimerida.gr.

Ανακτήθηκε από: <http://www.iefimerida.gr/news/271747/i-anaviosi-ton-giorton-tis-arhais-nemeas-paron-o-proedros-ts-dimokratias-eikones>

Παπακωνσταντόπουλου, Ν., (2016) Σύντομη ιστορική αναδρομή των Ολυμπιακών Αγώνων, Kalavryta News, Η πρώτη ηλεκτρονική Εφημερίδα της Επαρχίας Καλαβρύτων και της Ορεινής Αχαΐας.

Ανακτήθηκε από: http://www.kalavrytanews.com/2013/09/blog-post_7228.html#.WtbigdRubR0

Χαροντάκης, Δ., Εμπόριο και Βιομηχανία: Ευάγγελος Παπαστράτος, Η Νέα Εποχή, Εφημερίδα του Αγρινίου στο Διαδίκτυο.

Ανακτήθηκε από: <http://www.epoxi.gr/persons2.htm>

ΠΑΡΑΤΗΜΑ 1

Πίνακας 1

Ευεργεσίες Οικογένειας Παπαστράτου στην πόλη του Αγρινίου

1928	Η οικογένεια Παπαστράτου ήταν η πρώτη οικογένεια που έφερε τον ηλεκτροφωτισμό στο Αγρίνιο με το πρώτο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος.
1933	Το μεγάλο πάρκο της πόλης, γνωστό πλέον ως «Παπαστράτειο Δημοτικό Πάρκο» ήταν ιδιοκτησία της οικογένειας, την οποία το 1933 δώρισε στο Δήμο και διαμόρφωσε το Πάρκο. Τα έργα ξεκίνησαν το 1934 και ολοκληρώθηκαν το 1937. Μάλιστα στην κύρια είσοδο του πάρκου βρίσκονταν οι προτομές των αδερφών της οικογένειας και της μητέρας τους οι οποίες ευχόμαστε να επιστρέψουν στην θέση τους μετά την πολύπαθη ανάπλαση που αναμένεται να γίνει.
-	Χρηματοδότησε την κατασκευή της μικρής εξέδρας στο Γήπεδο του Παναιτωλικού.
1959	Η οικογένεια Παπαστράτου χρηματοδότησε την κατασκευή μεγάλου σχολικού συγκροτήματος, πλησίον του Πάρκου, τα λεγόμενα «Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια». Σχολείο πρότυπο για την εποχή.
1961	Χρηματοδοτήθηκε η κατασκευή της Παπαστρατείου Βιβλιοθήκης στο Αγρίνιο, κτίριο επίσης που βρίσκεται πλησίον του Πάρκου. Σε παράλληλο χώρο βρίσκεται και το μουσείο-γλυπτοθήκη Χρ. Καπράλος με έργα του γλύπτη και την εντυπωσιακή “Μάνα” στην είσοδο του κτιριακού συγκροτήματος.
1969	Το Παπαστράτειο Αρχαιολογικό Μουσείο Αγρινίου στεγάζεται σε κτίριο που βρίσκεται νοτιοανατολικά του μεγάλου πάρκου της πόλης και κτίστηκε τη δεκαετία του '60 με δωρεά των αδελφών Παπαστράτου ενώ εγκαινιάστηκε το 1969 κατά την διάρκεια των τότε Εορτών Ανοίξεως Παπαστρατείων.
1969	Οι αδελφοί Παπαστράτου ήταν στους τότε δωρητές για την ανέγερση του γηροκομείου Αγρινίου. Ενώ το 1996 με νέα δωρεά τους ανακαινίστηκε η παλιά πτέρυγά του.

1994	Από την εταιρεία Παπαστράτος ΑΒΕΣ έγινε δωρεά του οικοπέδου που βρίσκεται στην πλατεία συντριβανίου της πόλης και χρηματοδοτήθηκε η κατασκευή του Παπαστράτειου Μεγάρου στο οποίο στεγάζεται η Γυμναστική Εταιρεία Αγρινίου.
2004	Ο Δημήτριος Γκέρτσος, Πρόεδρος της Ανωνύμου Εταιρείας Αξιοποίησης Ακινήτων «Αφοί Παπαστράτου Α.Ε.» δώρισε στο Δήμο Αγρινίου το σύγχρονο κτίριο των καπναποθηκών συνολικού εμβαδού 9.835m ² που κατασκευάστηκε το 1969.

Πηγές: Α) Παπαστράτος Ευάγγελος, Η Δουλειά κι ο κόπος της, Αθήνα 1955.

Β) Μαραγιάννης Κ. (2010) Το Αγρίνιο, εκδ. Πάραλος.

Γ) Άρθρο της Δρ. Μαρίας Ν. Αγγέλης στον διαδικτυακό τόπο :

<https://agriniobestof.gr/index.php/component/k2/item/35069-oi-dorees-tis-oikogeneias-papastratou-sto-agrinio-foto>.

ΠΑΡΑΤΗΜΑ 2

Η Γυμναστική Εταιρεία Αγρινίου

Παράρτημα 2.1 Φυλλάδιο του Γυμναστικού- Αθλητικού Συλλόγου (Γ.Ε.Α)

2018 - 2019

Γ.Ε.Α
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Πληροφορίες- Εγγραφές
στο Παπαστράτειο Μέγαρο

Καθημερινά: 10⁰⁰ - 13⁰⁰ & 18⁰⁰ - 21⁰⁰

Πλ. Παναγοπούλου 4
(Συντριβάνι)
30131 Αγρίνιο
T: 26410 24767
F: 26410 59349
E: info@geagr.gr
www.geagr.gr

Βόιτσε
Σιούμι
Yoga
Pilates
Yogilates
Σιπθβα
Αερόβιου
Τοξοβολία
Κλασικό Μπαλέτο
Μοντέρνος Χορός
Παοχαρμιάς Όμιλος
Ρυθμική γυμναστική
Θεατρικό παιχνίδι
Ενόργανη αεροβατική γυμναστική
Πολιτιστικό τμήμα
Ευόφορμιο τμήμα
Summer camp

Στίβος
Μπάσκετ
Βόιτσε
Σιούμι
Yoga
Pilates
Yogilates
Σιπθβα
Αερόβιου
Τοξοβολία
Κλασικό Μπαλέτο
Μοντέρνος Χορός
Παοχαρμιάς Όμιλος
Ρυθμική γυμναστική
Θεατρικό παιχνίδι
Ενόργανη αεροβατική γυμναστική
Πολιτιστικό τμήμα
Ευόφορμιο τμήμα
Summer camp

Γ.Ε.Α
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Για περισσότερες πληροφορίες : <http://www.geagr.gr/>

Παράρτημα 2.2

Διεθνή και Τοπικά Φεστιβάλ που έλαβε μέρος η Γ.Ε.Α.

Πίνακας 2	
Συμμετοχή στην Ευρώπη	Συμμετοχή σε τοπικά φεστιβάλ
Αγγλία	Ρόδος
Μάλτα	Πειραιάς
Αλβανία	Αίγιο
Ελβετία	Ιωάννινα
Τουρκία	Πάτρα
Γερμανία	Ολυμπία
Γαλλία	Αθήνα
Ισπανία	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

3.1 Προγράμματα εκδηλώσεων 1960 και 1961

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Δ' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1960

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΪ ΩΡΑ 10 Π.Μ.

1) Δρόμος 100 μ. προκριματικός	4) Σφαιροβολία προκριματικός
2) Άκοντισμός τελικός	5) Δρόμος 400 μ. προκριματικός
3) Άλμα Άπλουίν τελικός	6) Δισκοβολία τελικός
	7) Σκυταλοδρομία 4x400 προκριματ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

ΩΡΑ 4.45 μ.μ.— Παρέλασις — Παράταξις — Έπαρσις σημαίας, προσφώνησις, όρκωμοσία, κήρυξις ενόρξεως αγώνων.

ΩΡΑ 5.05 μ.μ.— Δρόμος 100 μ. τελικός. Άλμα τριπλούν. Σφαιροβολία γυναικών.

ΩΡΑ 5.20 μ.μ.— Δρόμος 800 μ. τελικός. Άκοντισμός γυναικών. Άλμα εις ύψος γυναικών.

ΩΡΑ 5.40 μ.μ.— Άλμα επί κοντό τελικός. Δρόμος 80 μ. γυναικών. Δρόμος 400 μ. τελικός.

ΩΡΑ 6.00 μ.μ.— Έκκίνησις ανώμαλου Παπαστρατειών Δρόμου 5.000 μ. Δρόμος 3.000 μ. άνδρών. Σφαιροβολία τελικός.

ΩΡΑ 6.20 μ.μ.— Σκυταλοδρομία 4x80 γυναικών. Άφιξις ανώμαλου Παπαστρατειών Δρόμου 5 χιλ. μ. Άλμα άπλουίν γυναικών.

ΩΡΑ 6.40 μ.μ.— Δρόμος 200 μ. γυναικών.

ΩΡΑ 6.55 μ.μ.— Σκυταλοδρομία 4x400.

ΩΡΑ 7.10 μ.μ.— Άπονομή επόδλων.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ
ΑΓΩΝΩΝ ΣΤΙΒΟΥ ΑΝΔΡΩΝ - ΓΥΝΑΙΚΩΝ
ΤΑ "ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ,,

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΝΟΜΙΜΩΣ ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΣ Σ.Ε.Γ.Α.Σ.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ - ΚΥΡΙΑΚΗ 16 - 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1961 ☉ ΕΝΑΡΞΙΣ ΩΡΑ 4.30 Μ.Μ.

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΥ
ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ

ΑΝΔΡΩΝ :

- 1) Δ Ρ Ο Μ Ο Ι : 100, 200, 400, 800, 3.000 μ. Σκυταλ. 4 X 100, 4 X 400 και 5.000 μ. Άνώμαλος Παπαστρατείος δρόμος.
- 2) Ρ Ι Ψ Ε Ι Σ : Άκοντισμός, Σφαιροβολία, Δισκοβολία Έλευθέρα.
- 3) Α Λ Μ Α Τ Α : Άπλουίν, Τριπλουίν, Έπί κοντώ.

ΓΥΝΑΙΚΩΝ :

- 1) Δ Ρ Ο Μ Ο Ι : 80, 200, 800 Σκυταλ. 4 X 100
- 2) Ρ Ι Ψ Ε Ι Σ : Δισκοβολία, Σφαιροβολία, Άκοντισμός.
- 3) Α Λ Μ Α Τ Α : Άπλουίν, Ύψος.

Ο Ρ Ο Ι ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ :

Οί επιθυμούντες νά έχωσιν συμμετοχήν Σύλλογοι υποχρεούνται νά δηλώσωσιν τούτο έγγραφως μέχρι τής 31ης Αύγουστου ώς και όνοματεπώνυμα άθλητών - άθλητριών, αγωνίσματα εις ά θα λάβωσιν μέρος και υπεύθυνον δηλώσιν ότι οί μετέχοντες άθληταί - άθλητριάειναι τής δυνάμεώς των. Είς κάθε άγώνισμα δυνατή συμμετοχή 2 άθλητών εξ έκάστου Συλλόγου.

ΔΑΠΑΝΑΙ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ : Βαρύνωσιν τούς μετέχοντας Συλλόγους.

Ή Γ. Ε. Α. άναλαμβάνει τά έξοδα 4 γευμάτων, ένός πρωϊνού και μιās διανυκτερεύσεως διά 10 άθλητάς - άθλητριάς δι' έκαστον των μετεχόντων Συλλόγων, περιχώων Ήπείρου Αίτωλ)νίας - Πελοποννήσου. Διά τά Σωματεία Βόλου, Λαρίσσης, Καρβίτσης, Τρικάλων, Κερκύρας, έξοδα 5 γευμάτων, 2 πρωϊνών και 2 δια νυκτερεύσεων.

Β Α Θ Μ Ο Λ Ο Γ Ι Α : Βαθμοί 6 διά τόν πρώτον νικητήν 5 διά τόν 2ον, 4 διά τόν τρίτον κ. λ. π. και διά τόν βoυ βαθμό 1.

Ε Π Α Θ Λ Α : Κύπελλον — Δίπλωμα εις τόν πολυνικητήν Σύλλογον, άθλητήν και άθλητριά. Διπλώματα εις τούς β, γ, νικητάς - νικητριάς και μετέχοντας Συλλόγους.

Ή άπονομή Κυπέλλων εις τούς πρώτους νικητάς θα έξαρτηθή έκ τής προσφοράς Όργανώσεων και Συλλόγων τής πόλεως Ά γ ρ ι ν ί ο υ.

Οί μετέχοντες Σύλλογοι υποχρεωτικώς θα φέρωσιν τάς σημαίας των κατά τήν παρέλασιν. Πρόγραμμα των αγώνων θα κοινοποιηθή έγκαίρως.

3.2 Πρόγραμμα Εκδηλώσεων 1964

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΑΡΥΣΕΩΣ 1946

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΓΩΝΩΝ ΣΤΙΒΟΥ

Ε' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ

ΜΑΪΟΥ 1964

16 - 17

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΑ ΤΕΛΕΣΘΟΥΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΥ

1η ημέρα—Σάββατον 16/5/64 — ΓΗΠΕΔΟΝ ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΥ

— Ώρα 4.00' μ.μ. : Δρόμος 100 ανδρών (προκριμ.)
 » 4.00' » Σφαίροβόλια » (τελικός)
 » 4.10' » Δρόμος 400 » (προκριμ.)
 » 4.20' » Δρόμος 800 » »
 » 4.30' » Σκυταλ. 4X100 » »
 » 4.40' » Σκυταλ. 4X400 » »
 » 4.50' » Δρόμος 800 » (τελικός)
 » 5.00' » Σκυταλ. 4X400 » »
 » 5.10' » Άκοντισμός » (προκριμ.) 3 προσπ.
 » 5.40' » Δισκοβόλια » » έλευθερά

2α ημέρα — Κυριακή 17/5/64 — ΣΤΑΔΙΟΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΕΚΠΙΡΙΩΝ

α. Πρωτ'—Ώρα 07.00'

— Ώρα 7.10' π.μ. Άλμα μήκους ανδρών (προκριμ. - τελικ.) προσπ. 3+3
 » 7.40' » Άλμα τριπλούν » » » 3+3
 » 8.10' » Άλμα ύψους » (προκριμ.) 6 πρώτοι

Ώρα 10.30' π.μ. Παρέλασις αθλητικών σωματείων (μετά λαθάρων) από Δημαρχείου εις προγράμ. τιμημένων — κατάθεσις στεφάνων

β. Απόγευμα—Ώρα 4.30'

ΓΗΠΕΔΟΝ ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΥ

Ώρα 4.30' μ.μ. Παρέλασις —παράταξις —επαισις σημίας — όρκωμοσία — προσφώνησις — κήρυξις αγώνων — αποχώρησις — έναρξις αγώνων.

» 5.00' » Δρόμος 100 μ. ανδρών (τελικός)
 » 5.10' » Δρόμος 400 μ. » »
 » 5.20' » Δρόμος 100 μ. γυναικῶν » »
 » 5.30' » Άλμα ύψους » »
 » 5.30' » Δρόμος 1500 μ. ανδρών » »
 » 5.30' » Σφαίροβόλια γυναικῶν » »
 » 5.40' » Άκοντισμός ανδρών » »
 » 6.00' » Σκυταλ. 4X100 γυναικῶν » »
 » 6.10' » Άλμα ύψους ανδρών » »
 » 6.20' » Δισκοβόλια » »
 » 6.20' » Άλμα μήκους γυναικῶν » »
 » 6.30' » Άλμα ἐπι κοντά ανδρών » »
 » 7.00' » Σκυταλ. 4X100 » »
 » 7.15' » Απονομή ἐπιδόλων —ΤΕΛΟΣ ΑΓΩΝΩΝ
 Έκ του Δ.Σ.

ΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

- 1.— Γυμναστικός Σύλλογος «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ» ΑΣΠΙΝΩΝ
- 2.— » » ΤΡΙΚΑΛΩΝ
- 3.— » » «ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ» ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
- 4.— » » «ΠΥΡΡΟΣ» ΑΡΤΗΣ
- 5.— Γυμναστική Ένωσις «ΠΑΝΑΧΑΪΚΗ» ΠΑΤΡΩΝ
- 6.— Άθλητικός Σύλλογος «ΑΧΑΪΚΗ» Κ. ΑΧΑΪΑΣ
- 7.— Άθλητικός Όμιλος ΠΡΕΒΕΖΗΣ
- 8.— Έστία Φιλοπροσδευτική ΑΙΓΙΟΥ
- 9.— Άθλητική Έταιρία «ΟΛΥΜΠΙΑΣ» ΠΑΤΡΩΝ
- 10.— Γυμναστικός Άθλητικός Σύλλογος ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
- 11.— Γυμναστική Έταιρία ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΑΘΛΟΘΕΤΑΙ ΚΥΠΕΛΛΩΝ

Δήμος Άγρινίου
 Αφαι Παπαστράτου (3)

✓ Εμπορικός Σύλλογος Άγρινίου
 ✓ Φαρμακευτικός »
 Διδασκαλικός » Β' Περιφέρειας
 Έπαγγελματικών & Βιοτικών Έπιμελητ.
 Εμπορικών & Βιοτεχνικών Έπιμελητηρίων
 Καπιτελιστικός Σύλλογος Άγρινίου
 Μουσικός Σύλλογος Όρφεύς
 Περιηγητική Λέσχη Άγρινίου
 Έθνική Τράπεζα (2)
 Έμπορική Τράπεζα
 Καπιτελιστικός Όικος «Ήλιος»
 Καπιτελιστικός Όικος «Παναγοπούλου»
 Κων. & Άσμη. Χασοφάρης
 Ραδιοφωνικός Σταθμός Άγρινίου
 Χρήστος Μελασιάνος (Πολ. Μηχανικός)
 Γυμναστική Έταιρία Άγρινίου

ΕΛΛΗΝΟΔΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- 1) Ίσιδωρος Σιδηρόπουλος Νομάρχης Αιτωλίας
- 2) Γ. Παπαϊωάννου — Δήμαρχος Άγρινίου
- 3) Άπ. Κυριόπουλος — Δι' της Χωρής Άκαρνανίας
- 4) Νικ. Γράφας — Πρόεδρος Γυμναστικής Έταιρείας

ΑΓΩΝΟΔΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΛΗΤΑΡΧΗΣ: Ό Έπίθ. Σωματ. Άγωγής κ. Κων. Κασιβίκε
 ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΣ: Ό Καθ. Σωμ. Άγωγής κ. Κων. Μπαλαχούρας

ΔΡΟΜΩΝ

Έφορος: κ. Σωκρ. Παπακωνσταντίνου
 Αφέτης: κ. Παν. Παπαγεωργίου (Καθ. Σωμ. Άγωγής)
 Χρονομέτραι: 1) Αθανάτουλας Πολ.
 2) Παπακωνσταντίνου Σωκρ.
 3) Σωχαρίτης Άθαν.
 4) Πατρινοπούδης Δημ.
 5) Καρέλλος Σωτ.
 6) Άσημάκης Σπυρ.

Κριταί: 1) Δαβρούκας Δημ.
 2) Κολεντίνης Δημ.
 3) Λαμπρόπουλος Έλ.

ΑΛΜΑΤΩΝ

Έφορος: κ. Ι. Κομπούνης (Καθ. Σωμ. Άγωγής)
 Κριταί: 1) Σωχαρίτης Γ.
 2) Ζούρκας Εόγγ.
 3) Μακρυγιάννης Σωτ.

ΡΙΦΕΩΝ

Έφορος: κ. Ίωάννης Μήλιος (Καθ. Σωμ. Άγωγής)
 Κριταί: 1) Σακάς Νικ.
 2) Μπαλιός Νικ.
 3) Γιάνγκας Έσμη.

Έφοροι Τάξεως: Όι κ.κ. Σπ. Ζόλδερ, Σωτ. Κυλάσπε, Γ. Πιστιόλας & Π. Μπαρδάκης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ:

- 1) Πετρόπουλος Γεώργιος
- 2) Σταυρόπουλος Σπυριδών
- 3) Χρονόπουλου Μαρτίνα
- 4) Κιτσοπάνου Χριστίνα

Ίατρος αγώνων: Ό κ. Έλευθέριος Κόκκας

3.3 Πρόγραμμα Εκδηλώσεων 1966

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1946

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΓΩΝΩΝ ΣΤΙΒΟΥ
Ζ' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ

14 - 15 ΜΑΪΟΥ 1966

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΘΑ ΤΕΛΕΣΘΟΥΝ
ΕΙΣ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΥ

1η Ήμέρα ΣΑΒΒΑΤΟΝ 14 - 5 - 66

α) Γήπεδον Παναιτωλικού

Ώρα 4.00' μ.μ.	Δρόμος 100 μέτρων	'Ανδρών (προκριμ.)	
» 4.00' »	'Αλιμα όρους	'Ανδρών (προκριμ.)	6 πρώτοι
» 4.10' »	Δρόμος 400 μέτρων	'Ανδρών (προκριμ.)	
» 4.20' »	Δρόμος 200 μέτρων	»	»
» 4.30' »	Δρόμος 800 μέτρων	»	»
» 4.40' »	Σκυταλ. 4X100 μέτρων	»	»
» 4.50' »	Σκυταλ. 4X400 μέτρων	»	»
» 5.00' »	Δρόμος 1500 μέτρων	» (τελικός)	»
» 5.00' »	'Αλιμα όρους γυναικών	»	»
» 5.10' »	Σκυταλ. 4X400 μέτρων	'Ανδρών	»
» 5.20' »	'Ακοντι-τιβός	» (προκριμ. τελικ.)	πρωστ. 3η3
» 5.50' »	Διασποβολία	» (προκριμ. τελικ.)	έλευθερα

β) Στάδιον Παπαστρατέων Έκπαιδευτηρίων

Ώρα 4.00' μ.μ.	'Αλιμα τριετών άνδρων	(προκριμ. τελικός)	πρωστ. 3η
» 4.45' »	'Αλιμα μέσους	(προκριμ. τελικός)	πρωστ. 3η3

2α Ήμέρα ΚΥΡΙΑΚΗ 15 - 5 - 66

(α)

Ώρα 10.30' π.μ. Παράθεσις θήρετών Σωματείων (μετά λαβέρων) και Καλλιτεχν. Όρκων επί Δημαρχείου εις προσημασμένους - Κατάθεσις στεφάνων.

β) Γήπεδον Παναιτωλικού

Ώρα 4.30' μ.μ. Παράθεσις - Παράταξις - Έγκασις Σημαίας - Όρκωμοσία - Προσημασίαις - Κήρυξις αγώνων - Αποχώρησις - Έναρξις αγώνων.

Ώρα 5.00' μ.μ.	Δρόμος 100 μέτρων	'Ανδρών (τελικός)	
» 5.05' »	'Αλιμα όρους	'Ανδρών	»
» 5.05' »	Δρόμος 60 »	Κορασίδων	»
» 5.10' »	Δρόμος 400 »	'Ανδρών	»
» 5.20' »	Δρόμος 100 »	Γυναικών	»
» 5.45' »	Δρόμος 800 »	'Ανδρών	»
» 5.55' »	Δρόμος 200 »	»	»
» 6.00' »	Σταυροβολία	Γυναικών	»
» 6.00' »	'Αλιμα επί κοντώ	'Ανδρών	»
» 6.15' »	Σκυταλ. 4X100	Γυναικών	»
» 6.20' »	Δρόμος 5.000	'Ανδρών	»
» 6.30' »	'Αλιμα μέσους	Γυναικών	»
» 6.45' »	Σκυταλ. 4X100	'Ανδρών	»
» 7.00' »	'Απονομή έπιθάνων	ΤΕΛΟΣ ΑΓΩΝΩΝ	

Έκτύπ.: ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ -

ΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

1. Όμιλος Φιλάθλων	«Όμιλωνακός»	Περαϊός
2. Αθλητικός Όμιλος	«Παρίθεσις»	Παρίθεσις
3. Αθλητικός Όμιλος	«Φιλάθλοι»	'Αθρών
4. Αθλητικός Γυμναστικός Σύλλογος	«Παυλονακτικός»	'Ελευσίνας
5. Φιλική Ένωσις Κωσινίδων	«Α.Ε.Κ.»	'Αθρών
6. Αθλητικός Γυμναστικός Σύλλογος	«Πύρρος»	'Αρτης
7. Γυμναστικός Σύλλογος		'Ιωαννίνων
8. Αθλητικός Γυμναστικός Σύλλογος	«Τριπόλιτις»	Μαυρολογίου
9. Γυμναστικός Σύλλογος		Τριπόλιος
10. Αθλητικός Γυμναστικός Σύλλογος	«Απόλα»	Καλαβρύτων
11. Γυμναστικός Σύλλογος		Λαρίσης
12. Αθλητικός Γυμναστικός Σύλλογος	«Επίστα»	Χαλκιδος
13. Γυμναστική Ένωσις	«Παροχαϊκή»	Παροχών
14. Γυμναστικός Σύλλογος	«Τρίτων»	Χαλκιδος
15. Αθλητικός Όμιλος	«Ατρόμητος»	'Ιωαννίνων
16. Γυμναστικός Σύλλογος		Βόλων
17. Περαϊός Σύνδεσμος		Περαϊός
18. Α. Γ. Π. Σ.	«Ακαρσίον»	'Αργινίου
19. Γυμναστική Έταιρεία		'Αργινίου

ΣΗΜ.: Αναφέρονται οι επίδικαστες συμμετέχοντες Σύλλογοι μέχρι 12 - 5 - 66.

ΑΘΛΟΥΕΤΑΙ ΚΥΠΕΛΛΩΝ

Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Αιτωλίας	Έμπορ. και Βιομηχ. Έπιμελητήριο
Α) φοι Παπαστράτου (4)	Σύλλογος 'Ελευσινίων Υπαλλήλων
Δήμος 'Αγρινίου (2)	Έμπορική Τράπεζα
Γενική Γραμματεία 'Αθλητισμού	Α' Γυμνάσιον 'Αρρέων 'Αγρινίου
Σ. Ε. Γ. Α. Σ.	Α' Γυμνάσιον 'Αρρέων 'Αγρινίου
'Ιατρικός Σύλλογος	Πανεπιστημιακός Γ.Φ.Σ.
'Αξιόλογοι Παναγιώτου	Όμιλος Φιλάθλων Παναιτωλικού
'Αξιόλογοι Κατωράκη	Σύνδεσμος Γυναικών Αιτωλίας
Έλλησ Περγη. Αίλιση Τριμαχ. 'Αγρινίου	Α.Ο. «ΚΡΟΝΟΣ» Α.
Σολ. Όμιλος «Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΤΑΟΣ»	Γ.Σ. «ΑΚΑΡΝΑΝ»
Βασιλικός Σύλλογος	Μουσικός Σύλλογος «ΟΡΦΕΥΣ»
Καπετωματικός Σύλλογος	«ΙΖΟΛΑ» Α.Ε.
Όμιλ. Έπαγγ. και Βιοτεχνών	«ΠΤΕΟΣ» Α.Ε.
Έθνική Τράπεζα	«ΝΑΞΟΣ» Α.Ε.

Είς τόν πίνακα αναφέρονται οι μέχρι της 12ης Μαΐου προσφερόμενοι κύπελλοι.

ΓΩΑΝΑΣΙΟΥ - 'Αγρινίου

ΕΛΛΗΝΟΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- 1) Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και 'Ακαρνανίας κ.κ. Θεόδωρος
- 2) Τάσος Παναγιώτου - Δήμαρχος 'Αγρινίου
- 3) Παπαθανάσιος Βασιλικός - Διτής Χωρικής 'Ακαρνανίας
- 4) Νικ. Γράβας - Μέλος Διαν. Έταρείας

ΑΓΩΝΟΔΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- 1) ΔΑΗΤΑΡΧΗΣ: Κων. Παπαθανάσιος - Πρόεδρος Τ.Ε.Α. - Σ.Ε.Γ.Α.Σ.
- 2) ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΣ: Γεράσιμος Τζάνος - Έπιθ)της Σωματ. 'Αγιογής

ΔΡΟΜΩΝ

ΕΦΟΡΟΣ: κ. Γρηγ. Μπακιός (Καθηγητής Σωματ. 'Αγιογής)
ΛΦΕΤΗΣ: κ. Παν. Παπαγεωργίου (Καθηγητής Σωματ. 'Αγιογής)

ΧΡΟΝΟΜΕΤΡΑΙ:

- 1) Ασημάκης Σωτηρίων
- 2) Ασημέντιος Βασιλ.
- 3) Ζωζίκας Εδωγιόλας
- 4) Γιάγκας Έπιμελιώνιδας
- 5) Ζήνας Κωνσταντίνος
- 6) Ταμπάκης Βασιλικός

ΚΡΙΤΑΙ:

- 1) Ασημέντιος Παλ.
- 2) Ταμπάκης Κων/νος
- 3) Τσιόνης Χριστόφορος
- 4) Τσιόνης Δημήτριος
- 5) Ασημασιόπουλος Δρ.
- 6) Ασημέντιος Βασ.
- 7) Ασημασιόπουλος Γεώργιος

ΔΑΜΑΤΩΝ

ΕΦΟΡΟΣ: Κκ Παπαγιάννη - Τσίτου (Καθ. Σωματ. 'Αγιογής)
ΚΡΙΤΑΙ: 1) Σωτηρίης Γεώργιος 2) Σωκράτης 'Αθανάσιος 3) Καρβόλας Ιωάννης

ΡΙΠΕΩΝ

ΕΦΟΡΟΣ: κ. Ιωάννης Κοιμωτόπουλος (Καθ. Σωματ. 'Αγιογής)
ΚΡΙΤΑΙ: 1) Μπακιός Νικόλαος, 2) Κασάρας Μήτσος, 3) Σωκράς Νικ. 4) Σαραντολής Γεώργιος, 5) Μακρογιάννης Σωτηρίος

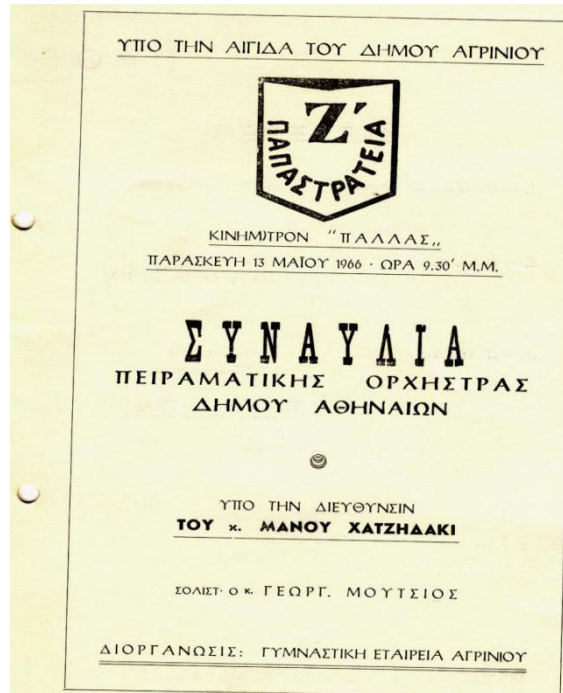
ΕΦΟΡΟΙ ΤΑΞΕΩΣ: Οί κ.κ. Σπ. Ζώδης, Γ. Πιστιλάς, Α. Γιαννιόπουλος, Η. Μπαρβάνης, Γ. Πετρούλας, Σ. Καρβόλας

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

- 1) Παρβαλιόπουλος Βασ., 2) Χρονόπουλος Μαρ., 3) Κτιστοπούλου Χριστίνα.

Υπεύθυνη γυναικείων τμημάτων: Δίς Δριβιζ (Καθηγ. Σωματ. 'Αγιογής)
'Ιατρός αγώνων: δ κ. Θόδωρος Θεοδοσιάδης.

Έγγραφο-ντοκουμέντα των συμμετεχόντων στα Παπαστράτεια του 1966.

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α	
ΜΕΡΟΣ Α'	ΜΕΡΟΣ Β
RAMEAU: <i>Sexteto No 1</i>	1. - ΒΑΡΒΟΥΓΗΣ: Ποι
BACH: <i>Aria από την καντάτα No 159</i>	Κοντά στο
SINDEMIS: <i>Μικρή όπερήτρια (Πρώτη έκτέλεσις)</i>	Τραγουδι
<i>Τραγούδια του G. TRAKI</i>	Ειδύλλιο
Στό παγγάδι	Χορός
Στό δομάτιο	
Στό γυμνό λαιβάδι	
Στό σιδηρουργείο	
Στό κρεβάτι	
Νύχτα θανάτου	
	2. - BACH: Σούιτα Νο

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ στην επιθυμία της να λαμπρύνη περισσότερο τους εφετεινούς Παπαστρατείους αγώνες και εορτές, διοργάνωσε και τη σημερινή συναυλία της Πειραματικής Όρχηστρας Αθηνών με βεβαία την πίστη ότι αυτής της αξίας καλλιτεχνικές εκδηλώσεις τιμούν ιδιαίτερα την πόλι μας και βρίσκουν σπουδαία απήχησι στο μουσικό αίσθημα των Αγρινιωτών.

Εύχαριστεῖ δὲ θερμῶς: τὸν Δῆμρχον Ἀθηναίων κ. Γεώργιον Πλυτᾶν ποῦ τόσο πολὺ συνέβαλε στὴν ἐπιτυχία τῆς ὥραίας σημερινῆς ἐκδηλώσεως στὸν τόπο μας, τὸν ἐκλεκτὸν κ Μᾶνον Χατζηδάκη ποῦ εὐγενῶς ἀπεδέχθη τὴ πρόσκλησί μας καὶ τὸν προϊστάμενο ἐθιμοτυπίας τοῦ Δήμου Ἀθηναίων κ. Καρβελάδιν τοῦ ἑποίου ἡ συμβολὴ ὑπῆρξε πολὺτιμη.

Πρόγραμμα και Ανακοίνωση για συναυλία της Πειραματικής Ορχήστρας Αθηνών στα Παπαστρατεία του 1966.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

(ΜΕΛΟΣ: Σ.Ε.Γ.Α.Σ. - Ο.Ε.Σ.Ε.)

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1946

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ :

ΟΔΟΣ ΣΚΑΛΤΣΟΔΗΜΟΥ - ΤΗΛ. 29.62

ΓΡΑΦΕΙΑ :

ΟΔΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ 59 - ΤΗΛ. ^{29.96}
25.50

*Αριθ. πρωτ. 212

ΤΜΗΜΑΤΑ :

- ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑΣ
- ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΑΣ
- ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ
- ΕΚΔΡΟΜΙΚΟΝ
- ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΝ
- ΕΛΛΗΝ. ΛΑΪΚΩΝ ΧΟΡΩΝ
- ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ
- ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

*Εν *Αγρινίω τῆ 8 - 5 - 1966

Πρός

Τό Γενικόν *Επιτελεῖον *Αεροπορίας
Γραφεῖον Δημοσίων Σχέσεων

*Αθήνας

*Εχομεν τήν τιμήν νά σᾶς γνωρίσωμεν ὅτι ἡ *Εταιρεία μας διά τό ἀπό ΙΙ ἕως Ι5 Μαΐου χρονικόν διάστημα διοργανῶνει καλλιτεχνικάς καί ἀθλητικάς ἐκδηλώσεις εἰς τὰς ὁποίας λαμβάνουν μέρος χορωδίαί, ὀρχήστραι, φιλαρμονικάί, ὄμιλοι *Ἑλλην. λαϊκῶν χορῶν καί ἀθλητικοί Σύλλογοι ἀπό ὀλόκληρον τήν *Ελλάδα.

Εἰς τὰς ἑορτάς τὰς ὁποίας θά τιμηθῆ κλιμάκιον ἐκ κ.κ. *Υπουργῶν τῆς Κυβερνήσεως, ὁ κ. Πρόεδρος τῶν Ε.Ο.Τ. καί λοιποὶ ἐπίσημοι, θά μετάσχη ἡ φιλαρμονική τῆς Ε.Β. Χωρ/κῆς καί πιθανόν κατὰ πληροφορίας μας ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ κ. *Αντ/δρου τῆς Κυβερνήσεως προερχόμενας καί ἡ τοιαύτη τῆς Ε.Β.Α. ἡ ὁποία μετέσχεν κα'ι εἰς τὰς ἐκδηλώσεις μας τοῦ παρελθόντος, τά ἔξοδα παραμονῆς καί διατροφῆς τῆς ὁποίας προτίθεμεθα ἐξ ὀλοκληρου νά καλύψωμεν.

Διά τοῦ παρόντος ἐγγράφου μας καί ἐν συνεχείᾳ σχετικοῦ καλαιστέρου ἀπευθυνομένου πρὸς τήν Α.Α. *Αγρινίου ὑποβάλλομεν θερμήν παράκλησιν ὅπως κατὰ τήν Ι5ην Μαΐου καί ἀπό ὥραν Ι6.45' ἕως Ι7.00 ἐκτελεσθοῦν ἐάν εἶναι δυνατόν διελεύσεις ὑπό ἀεροσκαφῶν τῆς Ε.Β.Α. ὑπεράνω τοῦ Σταδίου τοῦ Παναιτωλικοῦ Γ.Σ. τῆς πόλεώς μας.

Κατά τό ἐν λόγῳ χρονικόν διάστημα θά πραγματοποιεῖται ἡ παρέλασις καί τελετή τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγῶνων τούς ὁποίους κατὰ τό παρελθόν ἔτος παρηκολούθησαν 8-10 χιλ. θεαταί.

*Ἐλπίζοντες ὅτι θά ἐγκρίνητε τήν συμμετοχήν καί τῆς Ε.Β.Α. εἰς τὰς ἑορτάς μας καί εὐχαριστοῦντες, διατελοῦμεν

Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς

*Ο Πρόεδρος

*Ο Γεν. Γραμματεὺς

Κοιν: Α.Α. *Αγρινίου

Ν. ΓΡΑΨΑΣ

Σ. ΚΥΛΠΑΣΗΣ

Χαρακτηριστικό Δελτίο-Πρόσκληση για τη συμμετοχή αεροσκαφών της Αεροπορίας κατά την τελετή έναρξης των Παπαστρατειών του 1966.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Ζ' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ & ΕΟΡΤΩΝ 1966

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13-5-66

"Ωρα 7 μ.μ. Παρέλασις τῆς Φιλαρμονικῆς τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ὑπαίθριος συναυλία.

"Ωρα 9.30' μ.μ. Συναυλία εἰς τὸ Κινηματοθέατρον «ΠΑΛΛΑΣ» τῆς Πειραματικῆς Ὁρχήστρας Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν Δ/νσιν τοῦ κ. Μάνου Χατζηδάκη.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 14-5-66

"Ωρα 11 π.μ. Παρέλασις Φιλαρμονικῆς εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως.

"Ωρα 4 μ.μ. Ἐναρξίς καὶ τέλεισις Ζ' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ Α' ἡμέρας.

"Ωρα 7.45' μ.μ. Συναυλία εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως ὑπὸ τῆς Φιλαρμονικῆς τῆς Ε. Β. Χωροφυλακῆς.

"Ωρα 8.45' μ.μ. Τέλεισις προγράμματος Ἑλληνικῶν Λαϊκῶν Χορῶν ὑπὸ χορευτικῶν ὁμίλων Βουβαῦσης - Ἡπείρου καὶ Καρυσῆς - Λευκάδος (Πλατ. Μπέλλου).

ΚΥΡΙΑΚΗ 15-5-66

"Ωρα 7 π.μ. Ἐσθινὸν ὑπὸ τῶν Φιλαρμονικῶν Ε. Β. Χωροφυλακῆς, Δήμου Πατρέων καὶ Μουσικοῦ Συλλόγου «ΟΡΦΕΥΣ» Ἀγρινίου.

"Ωρα 10.15' π.μ. Παρέλασις Ἀθλητικῶν καὶ Καλλιτεχνικῶν Ὁμίλων διὰ τῆς ὁδοῦ Παπαστράτου καὶ ὥρα 10.30' π.μ. κατάθεσις στεφάνων εἰς τὰς προτομὰς τῶν τιμωμένων Ἀδελφῶν Παπαστράτου.

"Ωρα 11 π.μ. Δεξίωσις πρὸς τιμὴν τῶν οἰκογενειῶν τῶν τιμωμένων καὶ ἐπιστῆμων

"Ωρα 4.30' μ.μ. Ἐπίσημος ἔναρξις καὶ τέλεισις τῶν ἀγῶνων.

"Ωρα 7.30' μ.μ. Ὑπαίθριος συναυλία ὑπὸ Φιλαρμονικῆς Δήμου Πατρέων.

"Ωρα 8.30' μ.μ. Τέλεισις προγράμματος Ἑλληνικῶν Λαϊκῶν Χορῶν ὑπὸ χορευτικῶν Ὁμίλων «ΟΡΦΕΥΣ», Λευκάδος καὶ Ἡπείρου.

"Ωρα 10 μ.μ. Δαμπαδηφορὰ - Καθίσις πυροτεχνημάτων.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν Ζ' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΚΑΙ ΕΟΡΤΩΝ θὰ λειτουργή καὶ ἡ ἐκθεσὶς ἀνθῶν εἰς τὴν Παπαστράτειον Δημοτικὴν Βιβλιοθήκην.

ΣΗΜ.: Τῶν Ζ' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΚΑΙ ΕΟΡΤΩΝ μετέχουν συνολικῶς ὡς φιλοξενούμενοι τῆς Γυμν. Ἐταρείας 600 ἀθληταὶ, ἀθλήτριαι, μέλη χορευτικῶν ὁμίλων ὀρχηστρῶν καὶ φιλαρμονικῶν.

*Ἐκτόπ.: ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - Ἀγρινίου

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
(ΜΕΛΟΣ: Σ.Ε.Γ.Α.Σ. - Ο.Ε.Σ.Ε.)

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1946

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΝ:
ΟΔΟΣ ΣΚΑΛΙΤΣΟΔΗΜΟΥ - ΤΗΛ. 29.02
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΟΔΟΣ ΣΟΥΛΙΟΥ 59 - ΤΗΛ. 29.06
29.50

- ΤΜΗΜΑΤΑ:**
- ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑΣ
 - ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΑΣ
 - ΚΑΛΕΣΙΚΩΝ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ
 - ΕΚΑΡΟΜΙΚΟΝ
 - ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΝ
 - ΕΛΛΗΝ. ΛΑΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ
 - ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ
 - ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

*Λιθ. πρωτ.
Ἐν Ἀγρινίῳ τῆ 196

ΕΠΙΧΡΗΣΤΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΓΡΙΝΙΟΝ

- ΧΡΟΝΟΣ:** 10 ἕως 15 Μαΐου 1966.
- ΕΠΩΝΥΜΙΑ:** Ζ' Παπαστράτειοι Ἀγῶνες καὶ Ἐορταί.
- ΣΚΟΠΟΣ:** Ἀπονομὴ τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς εὐεργέτας τῆς πόλεως ΑΦΟΥΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ.
- ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ:**
- α) ΕΚΘΕΣΕΙΣ: Ἀνθῶν, Ζωγραφικῆς, Βιβλίων.
 - β) ΣΥΝΑΓΑΓΙΑΙ: Πειραματικῆς Ὁρχήστρας Ἀθηνῶν Μάνου Χατζηδάκη, Μ.Σ. "ΟΡΦΕΥΣ", Μικτῆς Καρυσίας Δήμου Ἀθηναίων κ.λπ.
 - γ) ΛΑΙΚΟΙ ΧΟΡΟΙ: Ὁμιλοὶ μπαλλέτων Τσαούλη (Ἀθηνῶν), Σπουδαστῶν, Ἡπείρου, Τρικάλων, Λευκάδος κ.λπ.
 - δ) ὙΠΟΧΡΩΣΤΟΙ
ΣΥΝΑΓΑΓΙΑΙ: Φιλαρμονικῶν Ἐνδύλων Δυνάμεων, Δήμου Πατρέων, Ἀγρινίου κ.λπ.
 - ε) ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΙΒΟΥ: Συμμετοχὴ 25 ἀθλητικῶν Συλλόγων ἀπὸ διαφόρων πόλεως τῆς Ἑλλάδος ὡς καὶ πρωταθλητῶν καὶ πρωταθλητριῶν Ἑλλάδος.
 - στ) ΔΕΞΙΩΣΕΙΣ - ΧΟΡΕΩΣΗΦΕΡΙΔΑΙ - ΟΜΙΛΙΑΙ - ΛΑΜΠΑΔΗΦΟΡΙΑΙ - ΚΑΥΣΕΙΣ ΥΠΟΤΕΧΝΗΜΑΤΩΝ - ΑΠΟΝΟΜΑΙ ΤΙΜΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ -

Το αναλυτικό Πρόγραμμα και οι εκδηλώσεις των Εορτών του 1966.

3.4 Πρόγραμμα εκδηλώσεων 1970

14 -

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 - 5 - 1970

Ώρα 10.00 π.μ. 'Αναγγελία ενόρκησης των «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ 1970» διά παιναρισμού υπό των φιλαρμονικών του Μ.Σ. 'Αγρινίου «ΟΡΦΕΥΣ» εις τας πόδας της πόλεως.

Ώρα 10.45' π.μ. Πανηγυρική έναρξις των 'Εορτών. Μουσικοκινητική εκδήλωσης με όμηλητην τὴν λογοτέχνην κ. Δ. Γιάνου με θέμα «ΛΥΡΙΚΟΙ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ». 'Απαγγελία υπό των ἠθοποιῶν κ. 'Ανασ. Πολυτίμου, κ. Χρ. Κατσιγιάννη, κ. Γεωργ. Μεταίλλη. Τραγούδι ὑπὸ ὑψίστου Διδος Νίκης Ζαχαριά. Στὸ μῦθον συνοδεύει ἡ κ. 'Ελλη Νικολαίδου (σελ. 10-11).

Ώρα 6.00 μ.μ. Παράστασις μαριονετῶν ὑπὸ τῆς κ. Φ. Καστελιανῆς με τὸ ἔργον «Ἡ γυνὴ καὶ οἱ ἐπὶ Νάνοι» (σελ. 19).

Ώρα 6.30' μ.μ. Ἐργαίνα ἐκδόσεως Ζωγραφικῆς 'Αγγίλλας Καβέγια (σελ. 13).

» » » » Γλυπτικῆς Σπύρου Καταπόδη (σελ. 13).

» 7.30' » 'Ἄγὸν Μπάσκετ Παναθηναϊκῶν Α.Ο. - Γυμναστικῆς 'Εταιρείας (σελ. 8).

» 9.00' » Συναυλία τῆς Μικτῆς Χορφίδας τοῦ Δήμου 'Αθηναίων ὑπὸ τὴν ἄνοιαν τοῦ ἀρχιμουσικοῦ κ. Β. Κρησιδῆ. Σολίστ ὁ πιανίστας κ. Μαν. Καζάλης (σελ. 6-7).

ΔΕΥΤΕΡΑ 18 - 5 - 1970

Ώρα 7.30' μ.μ. 'Απογευματινὴ παράστασις Μπαλέτων 'Αθηνῶν κ. Ρένιας Καμαλαίδου.

» 9.45' μ.μ. Ἐραδωνή » » » » (σελ. 18).

ΤΡΙΤΗ 19 - 5 - 1970

Ώρα 9.45' μ.μ. Παράστασις μονοακτῶν «'Ανθράκη φωνῆς», «Ἡ φερίτρα», «Τὸ φάντασμα τῆς Μασσαλίας», «Ἡ πὸ δύνατις», «Ἡ Ἀετοπιὰ Μαριλῆ» ὑπὸ τῆς πρωταγωνιστρίας τοῦ Θεάτρου κ. ΕΛΛΗΣ ΛΑΜΠΙΕΤΗ (σελ. 8).

ΤΕΤΑΡΤΗ 20 - 5 - 1970

Ώρα 5.30' μ.μ. Παράστασις μαριονετῶν ὑπὸ τῆς κ. Φ. Καστελιανῆς με τὸ ἔργον «Ἡ ΚΟΚΚΙΝΟΧΟΥΠΙΣ»

» 7.15' μ.μ. 'Ἄγὸν Μπάσκετ Μικτῆς Παιστῶν - Γυμναστικῆς 'Εταιρείας.

» 7.30' μ.μ. Συναυλία τῆς Μικτῆς Χορφίδας 'Αγρινίου ὑπὸ τὴν ἄνοιαν τοῦ κ. Δ. Παπακασσιόπου (σ. 9)

» 8.30' μ.μ. Συναυλία τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Μ.Σ. «ΟΡΦΕΥΣ» εις τὴν Πλατείαν 21ης 'Απριλίου.

» 9.45' μ.μ. Ρεσιτάλ Πιάνο τοῦ κ. Γ. Θέμελι με ἔργα Μπετόβεν. Εἰσαγωγή ὑπὸ τῆς Μουσικολογικοῦ κ. 'Αθηνῆς Γκωσιέη - Σπανοῦ με συνοδείαν τὸν κ. Τάσση Ντασιώτην (σελ. 5).

15 -

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ 21 - 5 - 1970

Ώρα 9.30' μ.μ. Προβολὴ βρεφειμῆτων μουσῶν μῆρας τινῶν τῶν αἰνοθετῶν κ. Κ. Ζῶη, κ. Θ. Μαργαροῦ, κ. Θ. 'Αγγελοπούλου, κ. Τ. Χατζηλαοῦλου καὶ κ. Παντελῆ Βούτση. Τῆς προβολῆς ἐκείτης τινῆς θὰ προηγήται εἰσήγησις τὸν κ.κ. Σαγοθετῶν (σελ. 17).

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22-5-1970

Ώρα 9.45' μ.μ. Συναυλία τῆς Συμφωνικῆς 'Ορχήστρας τοῦ Ε.Ι.Ρ. ὑπὸ τὴν ἄνοιαν τοῦ κ. Κ. Νόνη καὶ σολίστ τὸν πιανίστα κ. 'Αρη Γαρουφαλῆ (σελ. 20-21).

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 23-5-1970

Ώρα 4.00 μ.μ. 'Αγῶνες στίβου 'Ανθῶν - Γενναϊῶν (σελ. 25-26-27-28).

» 7.30' » Παρέλασις Φιλαρμονικῶν καὶ Χορευτικῶν ὁμίλων.

» 8.00 » 'Υπαίθριος συναυλία τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Ἀθηνεῶν Σώματος ὑπὸ τὴν ἄνοιαν τοῦ 'Αρχισοῦ κ. Κασίρη (σελ. 19).

» 9.00 » Λαϊκοὶ χοροὶ ὑπὸ 'Ελλήνων καὶ Ξένων Χορευτικῶν Συγκροτημάτων (Πλατεία 21ης 'Απριλίου) (σελ. 22-23).

ΚΥΡΙΑΚΗ 24 - 5 - 1970

Ώρα 10.00 π.μ. Α'. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΠΑΛΛΥ Ἀττικῆς τῶν (σελ. 16).

» 10.30' » Μεγάλη παρέλασις ἀθλητικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν συγκροτημάτων ἀπὸ Ἀμαρῆς μέχρι εἰσοδῶν Πάραου.

» 11.00 » Τελετὴ καθιέρωσης στεφάνου εις προσημῶν τιμημένων «ΜΕΛΙΣΣΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ».

» 11.52' » Τραγουδιὰς Ράλλυ (ἐκφορῆσαι εἰσοδῶν Πάραου) (σελ. 16).

» 12.15' » Τελετὴ θεμελιώσεως Τουριστικοῦ Περαιτέρου Πάραου (Δοκτὸρ ΔΙΟΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ).

» 12.30' » Δέξιος ὑπὸ τοῦ κ. Δημάργου 'Αγρινίου.

» 4.15' μ.μ. 'Απονομὴ βρεφειῶν εις τοὺς νικητὰς τοῦ Α'. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΠΑΛΛΥ.

» 4.30' » Τέλεσις ἀγῶνων στίβου 'Ανθῶν - Γενναϊῶν (σελ. 25-26-27-28).

» 7.30' » 'Υπαίθριος συναυλία εις Πλατείαν 21ης 'Απριλίου.

» 9.00 » 'Απονομὴ βρεφειῶν (μία ἐργαλειοποιεῖα «ΠΥΡΣΟΣ») εις τὸν καλύτερον ἀθλητὴν -μαθητὴν τῆς Γυμναστικῆς 'Εταιρείας.

» 9.10' » Λαϊκοὶ χοροὶ ὑπὸ 'Ελλήνων καὶ Ξένων χορευτικῶν ὁμίλων.

» 11.00 » Κατὸς ποταρχημάτων.

ΤΕΛΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

3.5 Πρόγραμμα εκδηλώσεων 1971

Η αφίσα

Το Πρόγραμμα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ 1971

ΚΤΡΙΑΚΗ 9.5.71
Ώρα 8 π.μ.

Άναγλία έναίξεως τών «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ 1971» διά παινατομώ υπό τής Φιλαρμονικής τού Άθρινών «ΟΡΦΕΥΣ» εις τίς όδοίς τής πόλεως.

Ώρα 8,30 π.μ.

Έστίασις Β' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΟΥ ΡΑΛΛΑΤ Αΐτιοκίνητων από ΠΑ. 21ης Άπριλίου (σελίς 26). Τερατωμαίος Ράλλων (είσοδος πάραυτον).

Ώρα 10,30 π.μ.

Έργαίνα Έστίασις Ζωγραφικής τών καλλιτεχνών Στ. Βασιλείου και Θύμου Κωκόσιωρα εις τίς οίκοίσις τής Παπαστρατείου Δημοτικής βιβλιοθήκης (σελίς 9).

Ώρα 5 μ.μ.

Παράστασις Μαριονετιών υπό τής Κας Φ. Καστελιανίση μέ τό έργον «Η ΧΙΟΝΟΛΗ ΚΑΙ ΟΙ 7 ΝΑΝΟΙ». Αΐθουσα ΟΛΥΜΠΙΩΝ (σελίς 22).

Ώρα 7 μ.μ.

Άγών Μΐσσειε μεταξύ τών Άθρινών Όμίλων τού Πανελλήνιου Γ.Σ. και Α.Ο. ΣΠΟΡΤΙΚ. Γυμναστήριου Γυμναστικής Έταιρείας (σελίς 27).

Ώρα 8 μ.μ.

Α' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ έλαφρού τερατομώ. Στάδιον Πανιτωικόω Γ.Σ. (σελίς 14 - 15).

ΔΕΥΤΕΡΑ 10.5.71

Ώρα 8 μ.μ.

Άπογευματινή παράστασις τού Θάουτου Μάνου Κατράκη μέ τό έργον «ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΑΗΡ» (σελίς 4).

Ώρα 10 μ.μ.

Βραδινή παράστασις. Αΐθουσα ΟΛΥΜΠΙΩΝ (σελίς 4).

ΤΡΙΤΗ 11.5.71

Ώρα 9,30 μ.μ.

Συνάλια τής Σαμροτικής Όρχήστρας και Μικτής χοροοιάς τού Πανεπιστημίου Άθρινών υπό τήν Δΐνοι του Άρχιμουσικού Κ. Χαράλαμπίδη. Αΐθουσα ΟΛΥΜΠΙΩΝ (σελίς 6 - 7).

Συνάλια υπό τής Μικτής Χοροοιάς τής Έμπορικής Τραπέζης. Κατά τό πέρας τής έκδηλώσεως τέλεσι άναμνηστικέσ όε έκτίμου ίσοοίον προόδοιο τού κ. Αποστατίου Παπαστρατείου υπό τού έν Άθήναις και Πειραιά Σιλλόγου τών Άγρινωσιών «Ο ΛΙΘΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ». Αΐθουσα ΟΛΥΜΠΙΩΝ (σελίς 18).

ΤΕΤΑΡΤΗ 12.5.71

Ώρα 6,30 μ.μ.

Παράστασις Μαριονετιών υπό τής Κας Φ. Καστελιανίση μέ τό έργον «Η ΚΟΚΚΙΝΟΣΚΟΤΦΙΣΣ». Αΐθουσα «ΟΛΥΜΠΙΩΝ» (σελίς 22).

Ώρα 7,30 μ.μ.

Άγών Μΐσσειε μεταξύ τών όμάδων τού Πανεπιστημίου Λοαννίνων και τής Γυμναστικής Έταιρείας Άγρινίου. Γυμναστήριον Γυμναστικής Έταιρείας.

Ώρα 8 μ.μ.

Μουσικοπαιολογική έκδήλωσις μέ όμιλητήν τών έκλεκτών λογιτέχνων κ. Γ. Βαλέταν και θέμα: ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΧΝΕΣ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΑΓΡΙΝΙΟΝ. Άναγλία υπό καλλιτεχνικός ήθοσοω. Τερατομώ υπό τής πρωταγωνιστριας τής Έθνηκής Λυρικής Σκηνής και Σολίστ τής Κρατικής Όρχήστρας Άθρινών Μαρίας Παρφέρη. Συνάλια επίς πάλιν ό οίκοίς τής Κρατ. Όρχ. Άθρινών Δημήτρησ Ψωμάδη. Αΐθουσα «ΟΛΥΜΠΙΩΝ» (σελίς 12).

ΠΕΜΠΤΗ 13.5.71

Ώρα 8 μ.μ.

Παράστασις τού Κρατικού Θιάτρου Μρατολιάδας. Βραδινή παράστασις. Αΐθουσα «ΟΛΥΜΠΙΩΝ» (σελίς 21).

Ώρα 10 μ.μ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14.5.71

Ώρα 9,30 μ.μ.

Ρεσιτάι πάινου υπό τού διακεραμίσου καλλιτέχνου Γ. Χατζηνίκου. Αΐθουσα «ΟΛΥΜΠΙΩΝ» (σελίς 5).

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 15.5.71

Ώρα 7 μ.μ.

Άγώνεσ στίβου Άθρινών — Γενικών Έθνηκού Σταδίου Άθρινών (σελίς 28 - 29).

Ώρα 7 μ.μ.

Παρέλασις Φιλαρμονικών και Έλληνικών και Εθροασιακών Όμίλων Αΐτιων Χορών εις τίς όδοίς τής πόλεως.

Ώρα 7,30 μ.μ.

Τραπέδιος Συνάλια υπό τής Φιλαρμονικής τής Έλληνικής Χοροοιακής υπό τήν Δΐνοι του Μορατομώ άρχιμουσικού κ. Α. Αρίστου (Πλατ. 21ης Άπριλίου).

Ώρα 8,30 μ.μ.

Συνάλια Μικτής Χοροοιάς τής Έμπορικής Τραπέζης υπό τήν

Ώρα 9,30 μ.μ.

Δΐνοι του Άρχιού Κόβουρα. Πλατ. 21ης Άπριλίου (σ. 13) Λαϊκοί χοροί υπό Έλληνικών και Εθροασιακών Χορευτικών Όμίλων. Πλατ. 21ης Άπριλίου (σελίς 24 - 25).

ΚΤΡΙΑΚΗ 16.5.71

Ώρα 10 π.μ.

Μεγάλη παρέλασις Άθλητικών και Καλλιτεχνικών συγκροτημάτων υπό άρχιηγείον μέτρος είσοδοιο πάραυτον.

Ώρα 10,30 π.μ.

Τέλεσι καταστάσεσ στερώνον εις προσηγήν τιμημένον «ΑΔΕΛΦΟΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ».

Ώρα 11 π.μ.

Φιλολογική έκδήλωσις μέ όμιλητήν τών Λογοτέχνων και Ιστορικών κ. Θ. Θεοδοσιόπου με θέμα «Τό Βραχίο και τό 21». Ποιήματα διά άπαγγελίον οι ήθοσοί Όρ. Ραϊτασόπου και Μπίτη Γεωργίου. Θα προλόγησι ό τ. Γυμνασιάρχης κ. Αθ. Παπασοτηρόσοπου.

Ώρα 1 μ.μ.

Δέξιασις υπό τού κ. Δημόσοου Άγρινίου.

Ώρα 4,30 μ.μ.

Έλέσις Άγώνων στίβου Άθρινών — Γενικών κατά τήν διάρκειαν τών όπών θα γίνη έκδοσι τέλεσι προς τιμήν τού Όλημπιονίκου και παγκοσμίου ρεκορμάν Χρ. Παπανικολάου. Θα έκταλοσηθή επίδειξις ένοργίον γυμναστικής υπό όμάδοσ τού Σινδέρου Έλληνικών Γυμναστικών Άθλητικών Σωματείων (σελίς 28 - 31).

Ώρα 7,30 μ.μ.

Τραπέδιος Συνάλια τής Φιλαρμονικής τού Δήμου Άθρινών όπό τήν Δΐνοι του Άρχιού κ. Μορατομώ (σελίς 11).

Ώρα 9 μ.μ.

Άπονομή Βραβείων (μέ έγκαλοσοαίδια) εις τών καλύτερον άθλητήν-μολητήν τής Γυμναστικής Έταιρείας Άγρινίου.

Ώρα 9,10 μ.μ.

Λαϊκοί χοροί υπό Έλληνικών και Εθροασιακών Όμίλων (σελ. 18, 19, 20, 28 - 25).

Ώρα 11 μ.μ.

Καίσις πυροτεχνημάτων.

ΓΕΛΑΟΣ ΕΚΑΗΛΩΣΕΩΝ

3.6 Πρόγραμμα εκδηλώσεων 1972

Η αφίσα

Το Πρόγραμμα

 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ 1972 			
<p>ΣΑΒΒΑΤΟΝ 20.5.72 *Ωρα 10 μ.μ.</p>	<p>Μεγάλη χοροπεριήγηση επί τη ενάρξει των «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ 1972» εις τὸ Περίπτερον τοῦ Παπαστρατείου Δημοτικοῦ Πάρκου.</p>	<p>ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 26.5.72 *Ωρα 8 μ.μ.</p>	<p>Συναυλία χοροδίας Μουσικοῦ Σολλόγου «ΟΡΦΕΥΣ» Ἀγρινίου — Λαϊκοὶ χοροὶ ὑπὸ Ἑλληνικῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν χορευτικῶν συγκροτημάτων (Πλατ. 21ης Ἀπριλίου).</p>
<p>ΚΥΡΙΑΚΗ 21.5.72 *Ωρα 11 π.μ.</p>	<p>Ἑργατικά ἐρασιματῆς Ἐνθήμερος Ἑλλήνων Ζωγράφων. Φωτογραφία Βαζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Μνημείων τῆς Αἰτίας/Ἰσλίας καὶ Ἐκθέσις ἀτομικῆ κ. Κ. Μεγαλιάνου (ζωγραφικῆ εἰς δελάνης). (Αἴθουσα Παπαστρατείου Βιβλιοθήκης).</p>	<p>ΣΑΒΒΑΤΟΝ 27.5.72 *Ωρα 4 μ.μ.</p>	<p>Ἀγῶνες στίβου Ἀνδρῶν — Γυναικῶν (Ἐθνικὸν Στάδιον Ἀγρινίου).</p>
<p>*Ωρα 11.30' π.μ.</p>	<p>Παράστασις Μαριονετῶν ὑπὸ τῆς Κας Φ. Καστελιανῆς μὲ τὸ ἔργον «Η ΧΙΟΝΑΤΗ ΚΑΙ ΟΙ 7 ΝΑΝΟΙ».</p>	<p>*Ωρα 7 μ.μ.</p>	<p>Παράστασις Φιλαρμονικῶν καὶ Ἑλληνικῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν Ὀμιλῶν Λαϊκῶν Χορῶν εἰς τὴν ἐσοῦσάν τῆς πόλεως.</p>
<p>*Ωρα 8 μ.μ.</p>	<p>Β' ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ἑλαφροῦ — λαϊκοῦ τραγουθοῦ (Στάδιον Παναθηναϊκοῦ).</p>	<p>*Ωρα 7.30' μ.μ.</p>	<p>Ἐπιθεώριος Συναυλία ὑπὸ Φιλαρμονικῶν. (Πλατ. 21ης Ἀπριλίου).</p>
<p>ΔΕΥΤΕΡΑ 22.5.72 *Ωρα 9.15' μ.μ.</p>	<p>Συναυλία Κρατικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν Δ/νων τοῦ ἀρχιμουσικοῦ κ. Ἀνδρέα Παρίδη.</p>	<p>*Ωρα 8.30' μ.μ.</p>	<p>Λαϊκοὶ χοροὶ ὑπὸ Ἑλληνικῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν Χορευτικῶν Ὀμιλῶν. (Πλατ. 21ης Ἀπριλίου).</p>
<p>ΤΡΙΤΗ 23.5.72 *Ωρα 7.30' μ.μ.</p>	<p>Θεατρικὴ ἀπογευματινὴ παράστασις τοῦ Θεάτρου «ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ» Στέφανου Ληγάου — Ἑλλῆς Φωτίου μὲ τὸ ἔργον τοῦ Κ. Μουραλιᾶ «ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ ΦΟΡΤΙΟ». Βραδυνὴ παράστασις.</p>	<p>ΚΥΡΙΑΚΗ 28.5.72 *Ωρα 10 π.μ.</p>	<p>Μεγάλη παράστασις Ἀθλητικῶν καὶ Καλλιτεχνικῶν συγκροτημάτων ὑπὸ Δημαρχεῖου μέχρις εἰσοδοῦ πέρους.</p>
<p>*Ωρα 10 μ.μ.</p>	<p>Ἀγῶν Μπάσκετ Α.Ε.Κ. Ἀθηνῶν — Γυν. Ἐταιρεία Ἀγρινίου.</p>	<p>*Ωρα 10.30' π.μ.</p>	<p>Τελετὴ καταθέσεως στεφάνων εἰς προσημνίᾳ τιμημένων «ΑΔΕΛΦΟΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ».</p>
<p>*Ωρα 8 μ.μ.</p>	<p>Παράστασις Μαριονετῶν ὑπὸ τῆς Κας Φ. Καστελιανῆς μὲ τὸ ἔργον ἢ «ΚΟΚΚΙΝΟΣΚΟΦΙΤΣΑ».</p>	<p>*Ωρα 11.30' π.μ.</p>	<p>Διεξίσεις ὑπὸ τοῦ κ. Δημήτρου Ἀγρινίου.</p>
<p>ΤΕΤΑΡΤΗ 24.5.72 *Ωρα 5.30' μ.μ.</p>	<p>Φιλολογικὸν βραδυνὸν μὲ θέμα «Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΚΕΛΙΑΝΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ». Ὁμιλίαι εἰς τὸν Δ/ντικὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου κ. Β. Φράγγου. Ἀπαγγελία ποιημάτων ὑπὸ ἡθοσίων τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου. Πρόβολοι μικρῆς ταινίας τῶν Δελφικῶν Ἐστῶν, τοῦ Ἄγγ. Σκελιανοῦ τὸ 1927.</p>	<p>*Ωρα 4.30' μ.μ.</p>	<p>Πίλασις Ἀγῶνων στίβου Ἀνδρῶν — Γυναικῶν.</p>
<p>*Ωρα 9.30' μ.μ.</p>	<p>Ἀγῶν Μπάσκετ. Παναχαϊκῆ Πατρῶν — Γυν. Ἐταιρεία.</p>	<p>*Ωρα 7.30' μ.μ.</p>	<p>Ἐπιθεώριος Συναυλία Φιλαρμονικῆς.</p>
<p>ΠΕΜΠΤΗ 25.5.72 *Ωρα 9.30' μ.μ.</p>	<p>Συναυλία μικτῆς χοροδίας «ΤΕΧΝΙΚ» Τεχνολοδικίας.</p>	<p>*Ωρα 8.20' μ.μ.</p>	<p>Ἀπονομή Βραβείων εἰς τὴν καλύτερον ἀθλήτῃν - μαθητῆν καὶ τὴν καλύτερον τῆς Γυμναστικῆς Ἐταιρείας Ἀγρινίου.</p>
	<p>Παράστασις Ἐθνικοῦ Θεάτρου μὲ τὸ ἔργον τοῦ Μολιέρου «Ο ΚΑΤΑ ΦΑΝΤΑΣΙΑΝ ΑΣΘΕΝΗΣ».</p>	<p>*Ωρα 8.30' μ.μ.</p>	<p>Λαϊκοὶ χοροὶ ὑπὸ Ἑλληνικῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν Ὀμιλῶν.</p>
		<p>*Ωρα 11 μ.μ.</p>	<p>Καθῶσις πυροτεχνημάτων.</p>

ΤΕΛΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΘΕΛΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ 1972
 ΚΙΣ ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ ΕΠΙΘΕΛΟΥ

1.	Πανεθναϊκός	Α.Ο.	Αθηνών	4,164
2.	Πανελληνικός	Γ.Ε.		3,258
3.	Προκάλας	Γ.Ε.	Θεσσαλονίκης	2,513
4.	Ολυμπιακός	Ο.Φ.	Πειραιώς	2,377
5.	Παγκόσμια	Γ.Ε.	Κόθρου	2,027
6.	Ψευιδός	Γ.Ε.	Αθηνών	2,010
7.	Η.Α.Ο.Ε.		Θεσσαλονίκης	1,914
8.	Πανιώνιος	Γ.Ε.	Αθηνών	1,741
9.	Ολύμπια	Γ.Ε.	Κόθρου	1,272
10.	Ευαγόρας	Γ.Ε.	Κόθρου	1,234
11.	Α.Ε.Κ.		Αθηνών	1,109
12.	ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΑΓΡΙΝΙΟΥ		806 190
13.	Ευκλείδης		Βόλου	795 145
14.	Ψευιδός	Ο.Φ.	Πειραιώς	788 141
15.	Αθλητικός	Ομιλος	Αράδας	680 117
16.	Πειραικός	Ενώσεως	Πειραιώς	639 110
17.	Αετός	Η.Α.Ε.	Θεσσαλονίκης	625 103
18.	Ολυμπιακός	Α.Ε.	Πατρώνου	564 102
19.	Κερκυραϊκός	Γ.Ε. Α.Ο.	Κερκυρας	563 94
20.	Αρκαδικός	Α.Ο. Ρεθύμνης	Τριπύλεως	556 97
21.	Απόλλων	Γ.Ε. Πύρρας	Αθηνών	545 93
22.	Ελευθέρι	Α.Ο. Κωνσταντίνου	Αθηνών	520 93
23.	Κόθανοί	Α.Ο. Α.Ε.	Κανών	500 86
24.	Αχιλλεύς	Α.Ε. Παγκρατίου	Θεσσαλονίκης	483 78
25.	Ψευιδός	Α.Ε. Γ.Α.Ε.	Ψευιδός	457 67
26.	Αθλητικός	Ομιλος	Κόθρου	386 48
27.	Παναθηναϊκός	Γ.Ε. Πύργου	Πατρών	378 45
28.	Γωνιαστικός	Σύλλογος	Τριπύλων	348 44
29.	Αθλητικός	Ομιλος	Καλλιθέκης	329 43

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

ΦΟΦΗΣ ΚΑΡΚΑΝΤΖΟΥ

ΑΙΘΟΥΣΑ

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΓΡΙΝΙΟΝ **ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1972**

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΣ :

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ & ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Φυλλάδιο-ανακοίνωση έκθεσης ζωγραφικής στην Παπαστράτειο Δημοτική βιβλιοθήκη το 1972.

3.7 Πρόγραμμα εκδηλώσεων 1976

Το αναλυτικό Πρόγραμμα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ 1976	
ΣΑΒΒΑΤΟ 19 - 6 - 76	
Ώρα 8 μ.μ.	Έγκαινα έκθεσας χαρακτηριστικής ΤΑΣΣΟΥ. Ό μεγαλύτερος νεοελληνας χαρακτήρας έκθέτει τὰ φημισμένα έργα του, εμπνευσμένα από τους αγώνες του Έλληνικού λαού στις αίθουσες της Παπαστρατείου Δημοτικής Βιβλιοθήκης.
ΚΥΡΙΑΚΗ 20 - 6 - 76	
Ώρα 11 π.μ.	Γυμναστήριο Γυμναστικής Έταιρείας: Άγνας μάσκες Γ.Ε.Α. — ΙΩΝΙΚΟΣ ΝΙΚΑΙΑΣ
Ώρα 8.30' μ.μ.	ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ (Στάδιο Πανατολικού): Θα εμφανισθούν σε ένα μοναδικό—τραγουδιστικό υπερθέαμα 4 όρδ' οι: Γρηγόρης Μπιθικώτης, Μανώλης Μητσιάς, Κωστής Χρήστοι, Ξανθή Περράκη, Έλπιδα, Κώστας Τουρνάς, Μαρίanna Τόλη, Τελεσιμίνια, Τζορτανέλι, ό μίμος Κ. Κραουνάκης και ή ακροβατική άτραξιόν Άρης Τρίο Γκρέκο και ό Ρώσος Βαλερύ. Τό πρόγραμμα παρουσιάζει ό Κώστας Βενετσάνος και συνοδεύει ή μοντέρνα όρχήστρα της Νεράιδας του Μασέτρου και Συνθέτη Χάρη Άνδρεάδη.
ΔΕΥΤΕΡΑ 21 - 6 - 76	
Ώρα 7.30' μ.μ.	Γυμναστήριο Γυμναστικής Έταιρείας: Άγνας Βόλλετ Γ.Ε.Α. — ΜΙΚΤΗ ΠΑΤΡΩΝ
Ώρα 8.30' μ.μ.	(Κινηματοθέατρο ΠΑΝΘΕΩΝ) : Ό θίασος του Γιώργου Κωνσταντινού παρουσιάζει την κωμωδία «Τι είχες Γιάννη, τι είχα πάντα».
Ώρα 10.30' μ.μ.	Βραδινή Παράσταση.
ΤΡΙΤΗ 22 - 6 - 76	
Ώρα 9 μ.μ.	Προβολή ταινιών μικρού μήκους (ΠΑΝΘΕΩΝ) Συμμετέχουν ό σκηνοθέτες όι όποιοι θα προλογίσουν τις ταινίες τους. (Συνεργασία Έταιρείας Έλλήνων σκηνοθετών ραδιοφώνου και τηλεόρασης).
ΤΕΤΑΡΤΗ 23 - 6 - 76	
Ώρα 9.30' μ.μ.	Παράσταση ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΛΑΕΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ του ΓΙΑΝΝΗ ΜΕΤΣΗ (Κινηματοθέατρο ΠΑΝΘΕΩΝ)
ΠΕΜΠΤΗ 24 - 6 - 76	
Ώρα 8.30' μ.μ.	Παράσταση Μαρionετών (Κουκλοθέατρο) υπό της Κας Φ ΚΑΣΤΕΛΙΑΝΑΚΗ με τό έργο ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ (Μόθοι Αισώπου —Κοκκινουσκουφίτσα κ.λ.π.) (ΠΑΝΘΕΩΝ)
Ώρα 10 μ.μ.	Βραχάρτικο Πανηγύρι (Παπαστράτειο Δημοτικό Περιήτερο)
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 25 - 6 - 76	
Ώρα 9.30' μ.μ.	Λαϊκοί Χοροί από Εθραπατικούς και Έλληνικούς Χορευτικούς Όμίλους στην Πλατεία Δημοκρατίας.
ΣΑΒΒΑΤΟ 26 - 6 - 76	
Ώρα 4.30' μ.μ.	Άγθνες στίβου Άνδρών—Γυναϊκών (Έθνικό Στάδιο):
Ώρα 7.30' μ.μ.	Παρέλαση Φιλαρμονικών και Χορευτικών Όμίλων στους κεντρικούς όδρους του Άγρινίου (Συμμετέχουν 12 Χορευτικοί Όμιλοι και 8 Φιλαρμονικές).
Ώρα 8.30' μ.μ.	Ύψαιθρα Συναυλία Φιλαρμονικής Άστυνομίας Πόλεων.
Ώρα 9.15' μ.μ.	Λαϊκοί Χοροί από Εθραπατικούς και Έλληνικούς Χορευτικούς Όμίλους στην Πλατεία Δημοκρατίας.
ΚΥΡΙΑΚΗ 27 - 6 - 76	
Ώρα 10.30' π.μ.	Μεγάλη παρέλαση άθλητικών και καλλιτεχνικών Όμίλων και Φιλαρμονικών από Δημαρχείο μέχρι της εισόδου του Πάρκου. Κατάθεση στεφάνων στις προτομές των τιμημένων «ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ».
Ώρα 12 π.μ.	Δείξιση των έπισημων υπό του κ. Δημάρχου στο Παπαστράτειο Δημοτικό Περιήτερο.
Ώρα 5 μ.μ.	Άγθνες Στίβου Άνδρών—Γυναϊκών στο Στάδιο Πανατολικό (συμμετέχουν 35 άθλητικοί Σέλλογοι)
Ώρα 8 μ.μ.	Ύψαιθρα Συναυλία Φιλαρμονικής Διμενικού Σώματος στην Πλατεία Δημοκρατίας.
Ώρα 9 μ.μ.	Λαϊκοί Χοροί από Εθραπατικούς και Έλληνικούς Χορευτικούς Όμίλους στην Πλατεία Δημοκρατίας.
Ώρα 12 μ.μ.	Καύση Πυροτεχνημάτων.
ΤΕΛΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ '78

ΓΙΟΡΤΕΣ - ΑΓΩΝΕΣ

Άγρινιο

24 Ιουνίου - 2 Ιουλίου

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Αφίσα της εποχής για τα Παπαστράτεια του 1978.

3.8 Πρόγραμμα εκδηλώσεων 1979

Η αφίσα

Το Πρόγραμμα

προγραμμα παπαστρατειων '79

<p>8.00 μ.μ.</p> <p>8.30 μ.μ.</p> <p>9.30 μ.μ.</p> <p>10.00 μ.μ.</p> <p>6.00 μ.μ.</p> <p>7.30 μ.μ.</p> <p>9.00 μ.μ.</p> <p>8.30 μ.μ.</p> <p>8.30 μ.μ.</p> <p>6.00 μ.μ.</p> <p>7.00 μ.μ.</p> <p>8.00 μ.μ.</p>	<p>Σάββατο 23 - 6 - 79 Παρέλαση της Φιλαρμονικής του Μ.Σ. «Ορφεύς» στους δρόμους της πόλεως (Αναγγελία ενάρξεως εορτών).</p> <p>Εγκαίνια εκθέσεως συγχρόνων ζωγραφών στην αίθουσα της Παπαστρατείου Δημοτικής Βιβλιοθήκης. Θέμα: «Ο κόσμος μέσα από το χρώμα». Συνεργασία με τη Γκαλερί «Ζυγός».</p> <p>Εγκαίνια μεγάλης εκθέσεως Έθνικης Πινακοθήκης στο Παπαστρατείο Δημοτικό Περιήπτερο του Πάρκου. Θέμα: «Έλληνες τοπιογράφοι 1900-1930». Συνεστίαση στο Περιήπτερο του Πάρκου.</p> <p>Κυριακή 24 - 6 - 79 Άγώνας βόλλευ γυναικών (Γυμναστική Έταιρεία — Γιάννινα). Είσοδος ελεύθερη.</p> <p>Άγώνας βόλλευ ανδρών (Γυμναστική Έταιρεία — Γιάννινα). Είσοδος ελεύθερη.</p> <p>Βραδιά Μπαλέτου με τον Λεωνίδα ντε Πιάν, τη Ρενέ Κόμμερ και άλλους κορυφαίους σολίστ. Αφιέρωση στον Άλκηστι Καστάλας, τηλεοπτικός παρουσιαστής. Είσοδος δρχ. 50. Για τους νέους έως 20 ετών είσοδος δωρεάν.</p> <p>Δευτέρα 25 - 6 - 79 Φεστιβάλ τραγουδιού στο στάδιο «Παναθηναϊκού» με γνωστότατους καλλιτέχνες. Διάρκεια 4 ώρες. Έπισης, χορός, άτραξιόν κλπ. Καλλιτεχνική διεύθυνση και παρουσίαση: Κώστας Βενετσάνος. Είσοδος: καθίσμα δρχ. 200, εξέδρα δρχ. 150.</p> <p>Τρίτη 26 - 6 - 79 Εκδηλώσεις αφιερωμένες στα παιδιά, στα πλαίσια του Διεθνούς Έτους του Παιδιού: Μαρionέτες του Λάκη Αποστολίδη, Κουκλοθέατρο, Καραγκιόζης, ζογκλέρ, ακροβατικά κ.ά. Πρόλοιο τριήμερο πρόγραμμα. Είσοδος ελεύθερη.</p> <p>Τετάρτη 27 - 6 - 79 Άγώνας Μπάσκετ Παίδων: Γυμναστική Έταιρεία — Απολλών Πατρών. Είσοδος ελεύθερη.</p> <p>Άγώνας Μπάσκετ Ανδρών: Γυμναστική Έταιρεία — Απολλών Πατρών (Α΄ Εθνικής). Είσοδος ελεύθερη.</p> <p>Εγκαίνια εκθέσεως έργων του Γιάννη Ρίτσου. (Αφιέρωμα στα 70χρονα του).</p> <p>9.00 μ.μ. Βραδιά Γιάννη Ρίτσου. Ομιλήτης ο λογοτέχνης Γιώργος Βαλμάς. Απαγγέλλουν οι πρρωτανιστές του θεάτρου Άλκα Κατσιλή και Γορδάνης Μαρίνος. Τραγουδά η Χαριολία Τριτάκου. Είσοδος ελεύθερη.</p> <p>Πέμπτη 28 - 6 - 79 Ο Όργανισμός Θεάτρου Ρεπερτορίου Νίκου Χατζίκου Τίτικος Νικηφόρα παρουσιάζει τη «Λυσιστράτη» του Αριστοφάνη. Είσοδος δρχ. 100. Για τους νέους και νέες έως 20 ετών είσοδος δωρεάν.</p> <p>Παρασκευή 29 - 6 - 79 Ο Όμιλος «Ελεύθεροι Καλλιτέχνες» παρουσιάζει τις κωμωδίες του Βασίλη Ράτα «Τό πύλο» και «Καραγκιόζικα». Είσοδος δρχ. 100. Για τους νέους και νέες έως 20 ετών είσοδος δωρεάν.</p> <p>Σάββατο 30 - 6 - 79 Διασυλλογικοί αγώνες στίβου παιδών, με συμμετοχή 6 Συλλόγων με πλήρεις ομάδες, (Εθνικό Στάδιο). Είσοδος ελεύθερη. Μεταφορά από την πόλη δωρεάν.</p> <p>7.30 μ.μ. Παρέλαση Φιλαρμονικών - Μαζορετιών και Χορευτικών Όμιλων στους δρόμους της πόλεως.</p> <p>9.00 μ.μ. Επίδειξη Μαζορετιών και Λαϊκοί χοροί από όμιλους: Βουλγάρους, Γάλλους, Γιουγκοσλάβους, Δανούς, Ιταλούς, Ισπανούς, Ισραήλ, Ούγγρους, Πολωνούς, Ρουμανούς, Τσεχοσλοβακούς. Έπισης από τους όμιλους Ζακύνθου, Ίωνικών, Κερκυρας, Ποντίων Έκασούας, Χανίων Κρήτης και Γυμναστικής Έταιρείας Αγρινίου. Το πρόγραμμα παρουσιάζει η Κέλλυ Σακκάου, της τηλεοράσεως. Είσοδος δρχ. 100 και 50.</p> <p>Κυριακή 1 - 7 - 79 Μνημόσυνο για την ανάπαυση τών ψυχών τών δεινώντων Ειργετιών της πόλεως Άγρινίου Άφών Παπαστράτου στον Ήερο Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος (Πάρκο).</p> <p>5.30 μ.μ. Άγώνας στίβου ανδρών και γυναικών. Είσοδος ελεύθερη. Μεταφορά θέσιών δωρεάν από την πόλη.</p> <p>8.00 μ.μ. Λαϊκοί χοροί από ελληνικούς και ξένους όμιλους. Παρουσιάζει η Κέλλυ Σακκάου. Είσοδος δρχ. 150 - 100 - 50.</p>
--	---

ΚΑΥΣΗ ΠΥΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ '79

ὁ κόσμος μέσ' ἀπ' τὸ χρῶμα

ΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΙ ΖΩΓΡΑΦΟΙ:

Ἀπόστολος Γαγιάννος
Θέμος Μάϊπας
Παῦλος Μοσχίδης
Θόδωρος Πανταλέων
Ἀριστοτέλης Σολοῦνινας
Ἀνδρόνικος Τρίτσης

GALERIE ZYGOS – GYMNASTIKH ETAIREIA AGRINIOY

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ '79

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΘΛΟΘΕΤΩΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ '79

1. Δήμος Ἀγρινίου
2. Φρουραρχεῖο Ἀγρινίου
3. Διοίκηση Χωροφυλακῆς Ἀκαρνανίας
4. Δικηγορικός Σύλλογος Ἀγρινίου
5. ΑΒΕΣ "Παπαστράτος,,
6. Ἱατρικός Σύλλογος Ἀγρινίου
7. Σύνδεσμος Γεωπόνων Αἰτωλίας
8. Ἐμπορικό καὶ Βιομηχανικό Ἐπιμελητήριο Ἀγρινίου
9. Ἐθνική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος
10. Ἀγροτική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος
11. Ἐμπορική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος
12. Ἴονική - Λοϊκή Τράπεζα
13. Τράπεζα Πίστωσης
14. Κοινότης Ἁγίου Κωνσταντίνου
15. Ἐπιτροπή Ἐθνικοῦ Σταδίου Ἀγρινίου
16. Δημοσία Ἐπιχείρηση Ἡλεκτρισμοῦ (ΔΕΗ)
17. Τοπική Ἐπιτροπή ΣΦΓΑΣ Δυτ. Στερεᾶς
18. Σύνδεσμος Ἐφένδρων Ἀξιωματικῶν Τριχωνίδας
19. Ἀερολέσχη Ἀγρινίου
20. Ἐμπορικός Σύλλογος Ἀγρινίου
21. Καπνεμπορικός Σύλλογος Ἀγρινίου
22. Καπνοβιομηχανία « Α. Γ. Κεράνης »
23. Καπνοβιομηχανία « Ἀφῶν Καρέλια »
24. Ἀφοὶ Παναγόπουλοι Καπνέμποροι
25. Ἀσημάκης Χασουράκης
26. Πέτρος Παπαπέτρος

GYMNASTIKH ETAIREIA AGRINIOY

«ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ '79

Α' ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Θέμα: Πνευματική καὶ πολιτιστική στάθμη τοῦ Ἀγρινίου

Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου '79

Συζητητοῦν:

Στέλιος Τσιτσιμελής, Δήμαρχος Ἀγρινίου
Γεράσιμος Παπατρέχας
Εὐάγγελος Παπαστεργίου
Ἀλέκος Τσοῦτσος
Γιῶργος Παπαστάμος
Θεόδωρος Πολίτης

Συντονιστής:

Δημήτρης Τσεκούρας

Β' ΟΜΙΛΙΑ

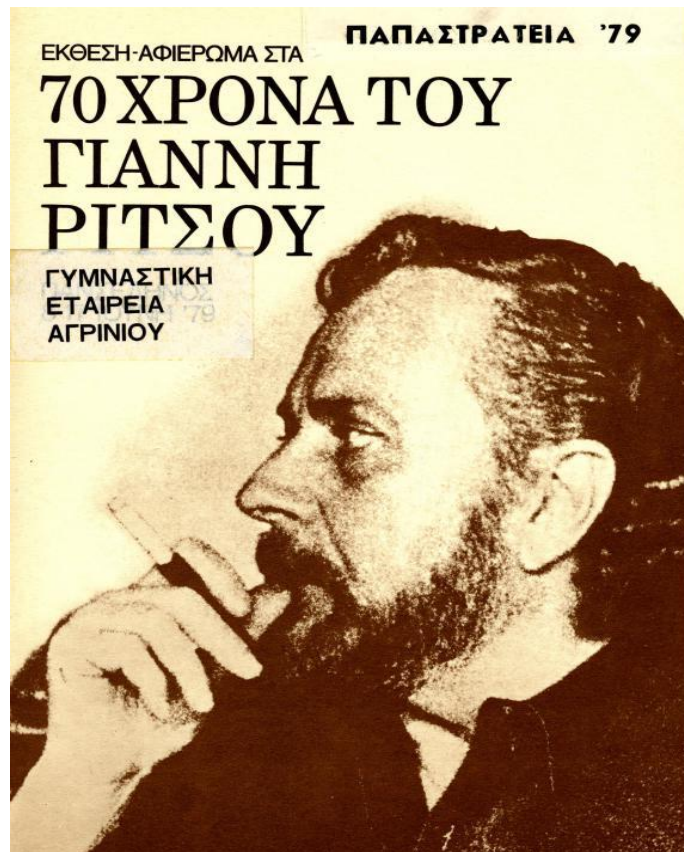
Θέμα: «Ἡ ἀναβίωση τοῦ ἀρχαίου Θεάτρου σὴν ἐποχή μας»

Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 1979

Ὁμιλητής:

Δημοσθένης Κόκκινος, Λογοτέχνης

Ενδιαφέρουσες και πρωτότυπες παράλληλες εκδηλώσεις στα Παπαστράτεια του 1979.

 ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ '79

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

1. Χειρόγραφο Γιαννη Ρίτσου

ΕΡΓΑ ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ ΣΤΗΝ ΕΞΟΡΙΑ

2 - 4 Σκίτσα συντροφών του στην εξορία
5 - 6 Ζωγραφική σε πακέτα από τσιγάρα
7. Ζωγραφική
8 - 10 Ζωγραφική από τα Γιούρα
11 - 13 Ζωγραφική
14 Έργο του Γιαννη Τσαρουχη

**ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ
ΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ**

15 - 18 Έργα Γιαννη Τσαρουχη για τη «Φαίδρα»
19 - 22 Έργα Ζιζης Μακρη για το «Δεντρο της φυλακης και οι γυναικες»
23 - 24 Έργα Τζενης Δροσου για τη «Πυγολαμπίδα»
25 - 27 Έργα Δ. Παπαγεωργιου για τη «Σονατα του Σεληνοφωτος»
28 - 31 Έργα Δ. Πεφδικιδη για τη «Ρωμιουσνη»
32 - 35 Έργα της Κουβανεζας ζωγραφου Α. ΕΙΡΙΖ για τον «Επιταφιο»
36 Έργο του Μηνου Αργυρακη
37 Έργο Β. Βασιλειαδη για τη «Σονατα του Σεληνοφωτος»
38 Έργο Β. Βασιλειαδη για το «Παραθυρο»
39 Έργο Β. Βασιλειαδη για το »Φιλοκτητη»
40 Έργο Β. Βασιλειαδη για το «Κατω απ τον ισκιο του βουνου»
41 Έργο της Βασως Κατρακη

Έργα γνωστών καλλιτεχνών πλαισίωσαν τις εκδηλώσεις των Παπαστρατειών όπως εδώ στα Παπαστράτεια του 1979.

3.9 Πρόγραμμα εκδηλώσεων 1981

Η αφίσα

Το Πρόγραμμα

	<h3>προγραμμα παπαστρατειων '81</h3>	
<p>2 8.30 μ.μ. "Ενορξη λειτουργίας Έκθεσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Σύγχρονοι Έλληνες Ζωγράφοι». Έργα 55 καλλιτεχνών από τη συλλογή του Υπουργείου Πολιτισμού και Έπιστημών. (Αίθουσα Παπαστρατείου Δημοτικής Βιβλιοθήκης). • Ν. Χατζηκυριάκου — Γκικά (62 χαρακτηριστικά, 4 ζωγραφικά, 2 ταπισερή. Προσφορά του Μορφωτικού Ίδρυματος Έθνικής Τράπεζας. (Αίθουσα Παπαστρατείου Δημοτικού Περιπτέρου του Πάρκου). • Μικρογλυπτικής. Έκθέτουν έργα τους 33 καλλιτέχνες που άνηκουν στον Σύλλογο Γλυπτών. (Αίθουσα Περιπτέρου Πάρκου). • Ζωγραφικής του Γιώργου Σταθόπουλου. (Αίθουσα οδού Παπαστράτου 73). • «Λαϊκά Ξυλόγλυπτα» του Γεράσιμου Παπατρέχα. (Αίθουσα οδού Παπαστράτου 84). • Γραμματοσήμου. Επιμέλεια της Φιλοτελικής Έταιρείας Αγρινίου και των ΕΛ—ΤΑ. (Αίθουσα οδού Παπαστράτου 84). <p>9.30 μ.μ. Θεατρική παράσταση αφιερωμένη στα παιδιά, από το «Θέατρο της Νιότης» με το έργο του Άντερσεν «Τα καινούργια ρούχα του Βασιλιά». Είσοδος δρχ. 50.</p> <p>7.00 μ.μ. Κυριακή 21 - 6 - 81 Άγώνες αθλοπαίδων. (Γυμναστήριο της Γ.Ε.Α.). Είσοδος ελεύθερη.</p> <p>9.00 μ.μ. Χορωδιακό Φεστιβάλ Δυτικής Ελλάδας. (Μετέχουν Χορωδίες από διάφορες πόλεις της περιοχής). Είσοδος δρχ. 50. (Δεν επιτρέπεται η είσοδος σε μικρά παιδιά).</p> <p>4.30 μ.μ. Δευτέρα 22 - 6 - 81 Ράλλυ αυτοκινήτων με τη συνεργασία της ΑΛΑΜ.</p> <p>8.30 μ.μ. Θεατρικά τραγωδίου στο στάδιο «Παναθηναϊκού» με γνωστότατους καλλιτέχνες. Διάρκεια 4 ώρες. Επίσης: Χορός, άτραξιόν κλπ. Καλλιτεχνική διεύθυνση και παρουσίαση: Κώστας Βενετσάνος. Είσοδος: Κάθισμα δρχ. 300, εξέδρα δρχ. 200.</p> <p>9.30 μ.μ. Τρίτη 23 - 6 - 81 Θεατρική βραδιά με τον Βασίλη Διαμαντόπουλο. Ρεσιτάλ ήθοποιας με τέ μονόπρακτα: «Οι βραβερές συνέπειες του καπνού» του Άντον Τσέχοφ, «Αυτός και το παντελόνι του» του Ίακωβου Καμπανέλλη, «Η Ύποταξη» του Γιώργου Σκούρη και «Ο Παναγυρικός» του Ίακ. Καμπανέλλη. Είσοδος δρχ. 100.</p> <p>7.00 μ.μ. Τετάρτη 24 - 6 - 81 Άγώνες αθλοπαίδων. (Γυμναστήριο Γ.Ε.Α.). Είσοδος ελεύθερη.</p>	<p>9.00 μ.μ. Βραδιά Άγγελου Σικελιανού. Όμιλητής ο λογοτέχνης Ήλιος Σιμόπουλος. Απαγγέλλουν οι πρωταγωνιστές του θεάτρου Μαρία Μοσχολού και Ίορδάνης Μαρίνος. Τραγουδά η Μικη Χορβά και Μαντολινάτα Πατρών. Είσοδος ελεύθερη. (Δεν επιτρέπεται η είσοδος σε μικρά παιδιά).</p> <p>Πέμπτη 25 - 6 - 81 9.30 μ.μ. Συναυλία Χριστόδουλου Χάλαρη. Τραγουδούν Δημήτρα Γαλάνη, Μανώλης Μητιάς, Χρύσανθος, 10 μέλη της Όρχηστρα (κλαρίνο ο Γιάννης Βασιλόπουλος). Είσοδος δρχ. 100.</p> <p>Παρασκευή 26 - 6 - 81 9.30 μ.μ. Παράσταση από το «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΟΡΟΔΡΑΜΑ» σε τέσσερα μέρη (Πηλοπρακτά, Μήδεια, Στρώβυλος, Οιδίποδας Άνθρωπος). Γενική Διεύθυνση Ραλλούς Μάνου. Είσοδος δρχ. 100.</p> <p>Σάββατο 20 - 6 - 81 Με την άνατολή του ηλίου κατάθεση στεφάνων από αθλητές της Γ.Ε.Α. στις προτομές των τιμημένων ευεργετών ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ.</p> <p>8.00 μ.μ. Παρέλαση των Φιλαρμονικών των Μουσικών Συλλόγων «ΟΡΦΕΥΣ» και «ΑΡΙΩΝ» στους δρόμους της πόλεως. (Άναγλία εθνάρξεως εορτών).</p> <p>5.30 μ.μ. Διασυλλογικοί αγώνες στίβου παιδών, με συμμετοχή 6 Συλλόγων με πλήρεις ομάδες. (Εθνικό Στάδιο). Είσοδος ελεύθερη.</p> <p>7.30 μ.μ. Παρέλαση Φιλαρμονικών, Άρμάτων και Χορευτικών Όμιλων στους δρόμους της πόλεως.</p> <p>9.00 μ.μ. Λαϊκοί χοροί από όμιλους: Βουλγαρίας, Γαλλίας, Γιουγκοσλαβίας, Ιταλίας, Ισραήλ, Ουγγαρίας, Ρουμανίας. Επίσης από τους όμιλους: Ζακύνθου, Ίωνινών, Καρκώρας, Ποντίων Έλλασσόνος, Χανίων Κρήτης και Γυμναστικής Έταιρείας Αγρινίου. Είσοδος δρχ. 150 και 100.</p> <p>Κυριακή 28 - 6 - 81 5.30 μ.μ. Άγόνες στίβου ανδρών και γυναικών. Είσοδος ελεύθερη. 8.00 μ.μ. Λαϊκοί χοροί από ελληνικούς και ξένους όμιλους. Είσοδος δρχ. 150 - 100.</p> <p style="text-align: center; font-size: small;">ΚΑΥΣΗ ΠΥΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΩΝ (Πέρασ των εκδηλώσεων)</p>	

3.10 Τελευταίο Πρόγραμμα Εκδηλώσεων (Πριν την διακοπή) 1982

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΑ

ΥΙΟΡΤΕΣ - ΑΓΩΝΕΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

12 - 19 Σεπτεμβρίου 1982

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ : ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΕΙΩΝ '82

Κυριακή 12 - 9 - 82

Με την ανατολή του Ήλιου κατάθεση στεφάνων από αθλητές της Γ.Ε.Α. στις προτομές των τιμώμενων ευεργετών ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ.

11.30 π.μ. Εγκαίνια Διεύθυνος Έκθεσης Μικρής Γλυπτικής - Ζωγραφικής - Χαρακτικής - Σχεδίου 50 Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών. Την έκθεση παρουσιάζει ο Σύλλογος «ΦΙΛΙΟΙ ΤΟΥ ΣΚΙΡΩΝΕΙΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ» με τη συνεργασία του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ στην μεγάλη Αίθουσα του Περιπτέρου του Παπαστρατείου Δημοτικού Πάρκου.
Είσοδος ελεύθερη

Δευτέρα 13 - 9 - 82

8.00 μ.μ. Συναυλία ΓΙΑΝΝΗ ΣΠΑΝΟΥ. Τραγουδούν κατ' αλφαβητική σειρά: Αρλέτα - Αστεριάδη Πόπη - Γαλάνη Δήμητρα - Θεοδόσης Διονύσιος - Μητσιάς Μανώλης. Συνοδεύει μεγάλη ορχήστρα.
Είσοδος δρχ. 200 - 150 - 100

Τρίτη 14 - 9 - 82

9.00 μ.μ. Παράσταση από το ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ «ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΟΥΝ» με το έργο του Αριστοφάνη "ΑΧΑΡΝΗΣ", Μετάφραση Λεωνίδας Ζεγάκος. Σκηνοθεσία Κάρολος Κουν. Σκηνικά - Κουστούμα Διονύσης Φωτόπουλος. Μουσική Χρήστος Λεοντής.
Είσοδος δρχ. 250 - 150

Τετάρτη 15 - 9 - 82

7.30 μ.μ. Παράσταση για τα παιδιά από το ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ με το έργο των Σ. Ράινερ - Ρ. Λιούκερ "ΝΕΡΟ ΓΙΑ ΠΕΤΑΜΑ",,
Είσοδος δρχ. 50

9.30 μ.μ. Παράσταση για μεγάλους με το έργο του Ευριπίδη "ΚΥΚΛΩΠΑΣ",,
Είσοδος δρχ. 100

Πέμπτη 16 - 9 - 82

9.00 μ.μ. Παράσταση από το ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ του ΜΑΝΟΥ ΚΑΤΡΑΚΗ με το έργο του Νικηφόρου Βρετάκου "ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ",,
Είσοδος δρχ. 200 - 100

Παρασκευή 17 - 9 - 82

8.30 μ.μ. Βραδιά αφιερωμένη στις Χαμένες Πατρίδες (60 ΧΡΟΝΙΑ ΜΝΗΜΗΣ). Ομιλητής : Ο κ. Τζών Βενιόγλου
Θέμα : ΜΙΚΡΑΣΙΑ ΑΓΙΛΗ ΜΟΥ.
Απαγγέλλουν: Γεώργιος Μετσόλης - Ελένη Νευσάκη.
Παίζει και τραγουδά η Συμμενική Κομπανία.
Είσοδος Ελεύθερη

Σάββατο 18 - 9 - 82

8.00 μ.μ. Μουσική βραδιά "ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΗ", που παρουσιάζει ο ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΟΣΧΟΣ.
Μετέχουν συγκροτήματα περιοχών:
ΗΠΕΙΡΟΥ (Καρακώστας Χρ., Τραγουδι).
ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ - ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ (Παίζον και τραγουδούν, Κοιτόπουλος Γεώργιος - Κοιτοπούλου Αγγελική - Κοιτόπουλος Βαγγέλης - Κοιτοπούλου Στέλλα).
ΡΟΥΜΕΛΗΣ - ΜΩΡΦΑ (Χαρακίνα Βάσα, τραγουδι).
ΚΡΗΤΗΣ (Λύρα - Τραγουδι. Βασίλης Σαλούστρας - Λαούτο Κυριακάκης Απόστολος).
ΠΟΝΤΙΑΚΑ (Λύρα - Τραγουδι Παπαβραμίδης Νίκος).
ΠΑΛΙΑ ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ & ΔΗΜΟΤΙΚΑ (Τραγουδι Χριστίνα Βλάχου).
Και η ΣΜΥΡΝΕΪΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ (Τραγουδά η Γλυκερία).
ΟΡΧΗΣΤΡΑ: Βιολιά (2), Μπουζούκια, Κλαρίνο, Λαούτα (2), Λύρα Κρήτης, Κιθάρα, Λύρα Πόντου, Τραμπούκα.
ΣΑΝΤΟΥΡΙ: Αριστέλης Μόσχος.
Είσοδος δρχ. 150 - 100

Κυριακή 19 - 9 - 82

4.00 μ.μ. Αγώνας Στίβου Ανδρών - Γυναίκων στο Εθνικό Στάδιο (Ε.Α.Κ.). Συμμετέχουν 200 επιλεγμένοι αθλητές και αθλήτριες 20 Συλλόγων των Τοπικών Επιτροπών Σ.Ε.Γ.Α.Σ. ΗΠΕΙΡΟΥ - ΒΟΡ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΔΥΤ. ΣΤΕΡΕΑΣ.
Είσοδος ελεύθερη

8.00 μ.μ. ΛΑΪΚΟΙ ΧΟΡΟΙ από τους χορευτικούς Ομίλους: Λυκείου Ελληνίδων Καλαμάτας - Λαογραφικού Ομίλου Μετσόβου - Λυκείου Ελληνίδων Ιωαννίνων - Λαογραφικού Ομίλου ΟΡΦΕΑΣ Λευκάδας - Συλλόγου Ποντίων Αιγίνης "ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΨΑΘΑΣ", - Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου.
Είσοδος δρχ. 100 - 50

Τέλος εκδηλώσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Πίνακας 4	
Προτάσεις μηνυμάτων Εορτών	
Πρόταση 1	<i>ΕΟΡΤΕΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΛΟΓΩ ΤΕΧΝΗΣ</i> <i>Γίνε κι εσύ μέρος της γιορτής!</i>
Πρόταση 2	<i>ΕΟΡΤΕΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΛΟΓΩ ΤΕΧΝΗΣ</i> <i>Στη μεγάλη γιορτή της πόλης είμαστε όλοι καλεσμένοι!</i>
Πρόταση 3	<i>ΕΟΡΤΕΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΛΟΓΩ ΤΕΧΝΗΣ</i> <i>Όλοι μαζί, μια πόλη, μια γιορτή!</i>
Πρόταση 4	<i>ΕΟΡΤΕΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΛΟΓΩ ΤΕΧΝΗΣ</i> <i>Δώσε δύναμη στη γιορτή σου!</i>
Πρόταση 5	<i>ΕΟΡΤΕΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΛΟΓΩ ΤΕΧΝΗΣ</i> <i>Έλα και γίνε καλλιτέχνης!</i>

Παράρτημα 5

Οι Επιπρόσθετες εναλλακτικές δράσεις στο πρόγραμμα «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης»

- Σεμινάρια για νέους από σχολικούς επαγγελματικούς συμβούλους, διεξαγωγή τεστ δεξιοτήτων
- Σεμινάρια προς όλες τις ηλικίες με life coaches
- Πρόσκληση σε επιχειρήσεις εστίασης της περιοχής και εθελοντές για εκδήλωση με τίτλο «Μαγειρεύουμε όλοι μαζί για όλους». Συνάντηση σε μεγάλες πλατείες της πόλης και προετοιμασία και μοίρασμα φαγητού προς όλο τον κόσμο. Σκοπός της δράσης είναι να προαχθεί η συνεργασία, να σπάσουν προ καταληπτικά όρια και όλος ο κόσμος που θα συμμετάσχει να μετατραπεί σε ένα σύνολο χωρίς διακρίσεις. Απώτερος στόχος είναι να ενταχθεί στις πολιτιστικές εκδηλώσεις Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης ένα σημαντικό κοινωνικό μήνυμα, αυτό της προσφοράς και της αλληλεγγύης.
- Ομιλίες στο Παπαστράτειο Μέγαρο, στην Παλαιά Δημοτική Αγορά ή στο κτίριο πρώην Τράπεζας Ελλάδος από πανεπιστημιακούς του Πανεπιστημίου Πατρών ή Ιωαννίνων, αλλά και από τους ίδιους τους φοιτητές με μικρά αφιερώματα στην πόλη του Αγρινίου
- Θεματικές ομιλίες, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, μουσικές εκδηλώσεις
- Σεμινάρια από επιτυχημένους επιχειρηματίες της περιοχής σε συνεργασία με το Εμπορικό Επιμελητήριο Αιτωλοακαρνανίας στο χώρο του επιμελητηρίου. Ένα πρώτο παράδειγμα θα μπορούσε να είναι η επιχείρηση Παπαστράτος, από όπου ξεκίνησαν άλλωστε οι εορτές.
- Διαγωνισμός καλύτερης βιτρίνας, βράβευση καταστήματος
- Εκθέσεις μαθητών (γλυπτικής, ζωγραφικής, κόμικς κοκ) στην Παλαιά Δημοτική Αγορά
- Προβολή ταινιών και συνάντηση – συζήτηση με τους σκηνοθέτες
- Συνάντηση με πρόσωπο από την οικογένεια Παπαστράτου στο Παπαστράτειο Μέγαρο. Η συγκεκριμένη συνάντηση θα μπορούσε να έχει τίτλο «Η Δουλειά και ο κόπος της» με αφορμή τον τίτλο του βιβλίου του Ευάγγελου Παπαστράτου.
- Αδελφοποίηση πόλεων – σταδιακή έναρξη συνεργασιών στο επίπεδο των εορτών
- Διεύρυνση θεματολογίας των εκδηλώσεων σε κοινωνικά ζητήματα και προβλήματα της καθημερινής ζωής (π.χ. τρόπος ζωής, αυτοεκτίμηση, διαχείριση χρόνου, διαχείριση άγχους, σχέση με τις νέες τεχνολογίες, προστασία παιδιών από

την έντονη εξάρτηση κινητών και tablet, ανακύκλωση, επαγγελματικός προσανατολισμός κόκ)

- Εποικοδομητική συνεργασία της Πανεπιστημιακής Κοινότητας (καθηγητές και φοιτητές) του παραρτήματος Αγρινίου που υπάγεται στο Πανεπιστήμιο Πατρών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο θεσμός των «Ανοιχτών Πυλών» που εφαρμόστηκε στην Άρτα μέσα από το Τμήμα Λαϊκής Παραδοσιακής Μουσικής του ΤΕΙ Ηλείου. Πρόκειται ουσιαστικά για συνεργασία του Δήμου Άρτας και του ΤΕΙ Ηλείου, αποτέλεσμα της οποίας είναι η συνδιοργάνωση ημερίδων, εκθέσεων και ποικίλων εκδηλώσεων πολιτιστικού ενδιαφέροντος στις πλατείες της Άρτας. Η δράση αυτή φιλοδοξεί από τη μια πλευρά να γεφυρώσει τον ακαδημαϊκό με τον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, να προσελκύσει φοιτητές και να επιδιώξει τη διάχυση του ακαδημαϊκού πνεύματος (Στρατηγέα, 2015: 25).
- Συναντήσεις και συνέντευξη με ανθρώπους που συμμετείχαν στα Παπαστράτεια. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό μέσω των Εορτών Αγρινίου Λόγω Τέχνης να γίνει μία ευρύτερη και στοχευμένη ταυτόχρονα προσπάθεια συγκέντρωσης αρχαιικού υλικού και μαρτυριών ανθρώπων που ενεπλάκησαν στα Παπαστράτεια. Κατά αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθεί εν καιρώ μία δυνατή αρχαιική βάση με θέμα τα «Παπαστράτεια» που θα μπορούσε να στηθεί ως μόνιμη έκθεση στον υπόγειο χώρο του Παπαστρατείου Μεγάρου Αγρινίου, επισκέψιμη από το κοινό, από τα σχολεία της περιοχής και όχι μόνο.
- Εικαστικές παρεμβάσεις από τα καλλιτεχνικά εργαστήρια του Δήμου Αγρινίου των οδών Χαριλάου Τρικούπη και Παπαστράτου.
- Ισχυροποίηση της ήδη υπάρχουσας Σχολής Τοπικής Ιστορίας της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου
- Πολύ σημαντικό είναι οι «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης» να αποτελέσουν μία αφορμή ώστε αποσπάσματα των εκδηλώσεων των εορτών να παραμείνουν και να πραγματοποιούνται και στο πλαίσιο της υπόλοιπης χρονιάς. Για παράδειγμα, θα μπορούσαν μία φορά το μήνα να πραγματοποιούνται εκδηλώσεις όπως: 1) Συνάντηση της Σχολής Τοπικής Ιστορίας με live συνεντεύξεις ανθρώπων της περιοχής που διακρίθηκαν σε κάποιον τομέα, 2) Συνάντηση με δημιουργικά εργαστήρια για παιδιά στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Αγρινίου ή στο Αρχαιολογικό Μουσείο και 3) Πολιτιστικές Διαδρομές, όπου θα μπορούσαν κάθε μήνα ή κάθε δίμηνο να πραγματοποιείται μια Κυριακή πρωί μία διαδρομή είτε μέσα στην πόλη του Αγρινίου είτε σε κάποιο σημείο της ευρύτερης περιοχής, με απώτερο στόχο τη βαθύτερη γνωριμία με την περιοχή μας.
- Με αφορμή τις «Εορτές Αγρινίου Λόγω Τέχνης», θα ήταν εφικτό, σε συνεργασία με το Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών, να δημιουργηθεί ένας διαδικτυακός διαδραστικός χάρτης της πόλης του Αγρινίου, ο οποίος θα λειτουργεί ουσιαστικά ως πλατφόρμα ενημέρωσης σε πρώτη φάση των πολιτιστικών γεγονότων των εορτών, αλλά και ευρύτερα καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς ως πλατφόρμα ενημέρωσης των πολιτιστικών γεγονότων της πόλης του Αγρινίου.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Οι ευεργεσίες της Οικογένειας Παπαστράτου στην πόλη του Αγρινίου

Παράρτημα 195

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Οι συμμετοχές της Γυμναστικής Εταιρείας Αγρινίου σε διεθνή και εγχώρια φεστιβάλ

Παράρτημα 2.298

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Φιλαρμονικές ορχήστρες στα Παπαστράτεια

Κεφ. 3 - υποκεφάλαιο 3.4 - υποκατηγορία 3.4.2.2.....50

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Προτάσεις μνημάτων/σλόγκαν των αναβιωμένων Εορτών

Παράρτημα 4116

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΩΝ - ΕΙΚΟΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εικόνα 1	Τα Παπαστράτεια Εκπαιδευτήρια	36
Εικόνα 2	Ο προαύλιος χώρος των Παπαστρατείων Εκπαιδευτηρίων.....	36
Εικόνα 3	Πλήθος κόσμου στα Παπαστράτεια	38
Εικόνα 4	Θεατές στο γήπεδο του Παναιτωλικού στα Παπαστράτεια	38
Εικόνα 5	Η κεντρική πλατεία Αγρινίου κατά τα Παπαστράτεια.....	39
Εικόνα 6	Φώτα, γιρλάντες και εορταστική διάθεση στα Παπαστράτεια.....	42
Εικόνα 7	Χαρακτηριστικό πανό των Εορτών.....	42
Εικόνα 8	Αποσπάσματα από εφημερίδες των Αθηνών.	44
Εικόνα 9	Αφίσα και πρόγραμμα από την διοργάνωση αγώνων αυτοκινήτου.....	46
Εικόνα 10	Θεατές στους αγώνες αυτοκινήτου στα Παπαστράτεια.....	46
Εικόνα 11	Στιγμιότυπο από την παρέλαση των χορευτικών τμημάτων	48
Εικόνα 12	Το χορευτικό τμήμα της Γ.Ε.Α επι σκηνής στα Παπαστράτεια	49
Εικόνα 13α	Συλλεκτικό γραμματόσημο των Παπαστρατείων του '81.....	51
Εικόνα 13β	Αντίστοιχος ταχυδρομικός φάκελος του '81.....	52

Εικόνα 14 Πρόσκληση για εκδήλωση Χορωδίας των Παπαστρατείων.....53

Εικόνα 15 Δελτίο Παπαστρατείων του '78 με τα οράματα της διοργάνωσης.....54